

*Vakanties van
Nederlanders 2003*

Colofon

Uitgever

Centraal Bureau voor de Statistiek
Prinses Beatrixlaan 428
2273 XZ Voorburg

Druk

Centraal Bureau voor de Statistiek – Facilitair Beheer

Omslagontwerp

WAT ontwerpers, Utrecht

Inlichtingen

Tel.: 0900 0227 (€ 0,50 per minuut)
Fax: (045) 570 62 68
E-mail: infoservice@cbs.nl

Bestellingen

E-mail: verkoop@cbs.nl

Internet

www.cbs.nl

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Voorburg/Heerlen, 2004.

Bronvermelding is verplicht. Verveelvoudiging voor eigen gebruik of intern gebruik toegestaan.

Prijzen zijn excl. administratie- en verzendkosten.

Prijs: € 32,50

Kengetal: G-72

ISBN: 903572509 3

Productnummer: 0498604010

Verklaring der tekens

.	= gegevens ontbreken
*	= voorlopig cijfer
x	= geheim
–	= nihil
–	= (indien voorkomend tussen twee getallen) tot en met
0 (0,0)	= het getal is minder dan de helft van de gekozen eenheid
niets (blank)	= een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
2003–2004	= 2003 tot en met 2004
2003/2004	= het gemiddelde over de jaren 2003 tot en met 2004
2003/'04	= oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz. beginnend in 2003 en eindigend in 2004
1993/'94–2003/'04	= boekjaar enz., 1993/'94 tot en met 2003/'04

In geval van afronding kan het voorkomen dat de totalen niet geheel overeenstemmen met de som der opgetelde getallen.

Verbeterde cijfers in de staten en tabellen zijn niet als zodanig gekenmerkt.

Meer statistische informatie op de CBS-website

Meer statistische informatie kunt u vinden op de internet site van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

Enkele rubrieken op de CBS-site zijn:

– StatLine

De meest complete statistische databank van Nederland. Met gegevens over mensen en maatschappij, arbeid en inkomen, bedrijfsleven, overheid, politiek en bestuur, economie, geografie en milieu. StatLine is voorzien van een gebruiksvriendelijke ingang om u het zoeken te vergemakkelijken.

– Webmagazine

Het elektronisch tijdschrift van het CBS met wekelijks nieuwe artikelen en korte berichten over maatschappelijk relevante onderwerpen.

– Kerncijfers

Dagelijks geactualiseerde cijfers over een groot aantal economische en sociaal-economische onderwerpen.

Het adres van de CBS-website: <http://www.cbs.nl>.

StatLine kunt u ook direct benaderen: <http://statline.cbs.nl>.

Inhoud

Samenvatting	9
Vooraf	15
1. Doel en opzet van de publicatie	19
1.1 Doel van de publicatie	19
1.2 Opzet van de publicatie	19
2. Vakanties van Nederlanders	23
2.1 Vakantieparticipatie	23
2.2 Aantal vakanties naar duur en bestemming	24
2.3 Logies, vervoer en organisatievorm	33
2.4 Vakantiespreiding	45
2.5 Vakantie-uitgaven	46
3. Tabellen	50
3.1 Vakantieparticipatie	50
3.2 Aantal vakanties naar duur en bestemming	56
3.3 Logies, vervoer en organisatievorm	74
3.4 Vakantiespreiding	95
3.5 Vakantie-uitgaven	97
Aanhangsels	
I. Lijst van gehanteerde begrippen	111
II. Doel en opzet van het Continu Vakantie Onderzoek	114
III. Cartogram Toeristengebieden in Nederland, 2003	117
IV. Handleiding voor gebruikers van StatLine	121
Index	125
Enkele aanverwante publicaties	129

Samenvatting

Samenvatting

In 2003 ging 82% van de Nederlandse bevolking op vakantie. Dit komt absoluut gezien neer op 12,5 miljoen personen. Ze waren goed voor in totaal 34,5 miljoen vakanties. Bij ruim de helft van deze vakanties bleef men in eigen land.

In Nederland werden 9,0 miljoen lange vakanties doorgebracht. De gemiddelde duur daarvan was 9,9 dagen. Daarnaast trok men er 9,0 miljoen keer op uit voor een korte vakantie. Deze duurden gemiddeld 3,2 dagen. Het totaal aantal overnachtingen voor binnenlandse vakanties bedroeg 101 miljoen.

In 2003 hebben Nederlanders 13,0 miljoen lange vakanties en bijna 3,5 miljoen korte vakanties in het buitenland doorgebracht. De gemiddelde duur van deze vakanties was respectievelijk 13,0 en 3,3 dagen. In totaal brachten de Nederlanders voor vakantie ruim 163 miljoen overnachtingen in het buitenland door.

Bij de lange vakanties in Nederland trokken de Noordzeebadplaatsen in 2003 de meeste vakantiegegers. Op enige afstand volgden de toeristengebieden 'Veluwe en Veluwerand' en de 'Groningse, Friese en Drentse zandgronden'. Ook bij de korte vakanties prijken de Noordzeebadplaatsen boven aan de ranglijst. Het toeristengebied 'Veluwe en Veluwerand' komt op de tweede en derde plaats is voor 'West- en Midden-Brabant'.

Naar provincie gezien was Gelderland, met 3,1 miljoen vakanties, veruit de meest favoriete vakantiebestemming. Op ruime afstand volgden Limburg en Noord-Brabant. Zij onderstreepten daarmee wel de populariteit van binnenlandse vakanties in een bosrijke omgeving.

Bij de lange vakanties in het buitenland is Frankrijk, ondanks een sterke terugval, vakantiebestemming nummer één gebleven. In 2003 zijn er door de Nederlanders ruim 2,3 miljoen lange vakanties doorgebracht. Op grote afstand volgen Spanje en Duitsland. De topvijf werd afgesloten door Oostenrijk en België. Een groot deel van alle lange buitenlandse vakanties is in het Middellandse Zeegebied doorgebracht. Spanje, Italië, Turkije en Griekenland waren in deze regio de belangrijkste vakantiebestemmingen. Buiten Europa trok de Verenigde Staten de meeste toeristen.

Voor korte vakanties naar het buitenland zijn de buurlanden de belangrijkste vakantiebestemming. In België werden 1,2 miljoen korte vakanties doorgebracht en in Duitsland ruim 0,9 miljoen.

In Nederland gingen negen van de tien vakantiegegers met de auto op pad. Daarnaast was in feite alleen de trein van enig belang. Ook voor vakanties naar het buitenland maakt men meestal gebruik van de eigen auto. Met een aandeel van bijna 60% voor lange vakanties en bijna 70% voor korte vakanties heeft de auto een enorme voorsprong op de overige vervoermiddelen. In 2003 was eenderde van alle lange buitenlandse vakanties een vliegreis. In voorgaande jaren is deze vervoers-

wijze sterk in populariteit gestegen. Na de aanslagen in de Verenigde Staten en de neergang van de economie lijkt dit vervoermiddel in 2002 tijdelijk aan populariteit te hebben ingeboet. In 2003 nam het aantal vliegvakanties weer iets toe. Bij het vervoer van vakantiegangers naar het buitenland is het aandeel van de touringcar ten opzichte van 2002 eveneens iets gestegen. De trein bleef was met een aandeel van 2% van het totaal aantal lange buitenlandse vakanties van beperkte betekenis.

Voor overnachtingen zijn in Nederland vooral de kampeer- en bungalowsector van belang. In 2003 werden ruim 4 van de 10 lange vakanties in een zomerhuisje, vakantiebungalow of tweede woning doorgebracht. Het aantal kampeervakanties bleef daar ruim bij achter. Voor een korte binnenlandse vakantie zijn hotels (23%) en gehuurd huisjes of bungalows (21%) erg in trek.

Voor vakanties in het buitenland is het hotel veruit de belangrijkste logiesvorm. In 2003 bood deze overnachtingsgelegenheid aan ruim 5,6 miljoen vakantiegangers onderdak. Daarnaast werd er tijdens vakanties veel gebruik gemaakt van appartementen. Dit geldt vooral voor lange vakanties. Ook huurde een groot aantal Nederlanders voor het verblijf in het buitenland een zomerhuisje of vakantiebungalow. Verder werd ongeveer een op de tien vakanties doorgebracht in een woning van familie, vrienden of kennissen.

Buitenlandse vakanties zijn voor het merendeel georganiseerde reizen. Bij het boeken nemen de reisbureaus een centrale plaats in. Een veel kleiner deel boekt rechtstreeks bij een reisorganisatie of bij een andere bemiddelende instantie. Voor vakanties in eigen land regelen veruit de meeste vakantiegangers het vervoer en logies zelf. Van alle binnenlandse vakanties kan ruim een kwart als een georganiseerde reis worden aangemerkt. Daarbij gaat het vooral om vakanties die geboekt zijn bij een boekingscentrale van hotel- of bungalowketen.

Voor lange vakanties zijn juli en augustus de belangrijkste maanden. Dit geldt zowel voor het binnen- als buitenland. In de drukste week van 2003 (eind juli – begin augustus) waren er bijna 2,6 miljoen Nederlanders voor een lange vakantie van huis. Buiten het hoogseizoen viel de keuze relatief vaak op de meivakantie. Het voorseizoen (mei en juni) was traditioneel het meest in trek bij degenen die er voor een korte vakantie op uit trokken.

In 2003 hebben Nederlanders 12,4 miljard euro aan vakanties uitgegeven. Aan buitenlandse vakanties werd in totaal 9,7 miljard euro uitgegeven. In eigen land waren de uitgaven in dezelfde periode 2,6 miljard euro.

In 2003 werd aan een lange vakantie in het buitenland gemiddeld 694 euro per persoon uitgegeven en aan een binnenlandse vakantie 197 euro. Voor de korte vakanties lagen deze gemiddelden op respectievelijk 211 en 94 euro.

Deze publicatie is samengesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek. De uitkomsten komen uit het vernieuwde ContinuVakantieOnderzoek (CVO), dat is uitgevoerd door de BV Nederlands Vakantie en Vrijetijdsonderzoek. Dit is een samenwerkingsverband van TNS NIPO, het Nederlands Bureau voor Toerisme & Congressen (NBT&C) en het Nederlands Research Instituut voor Recreatie en Toerisme (NRIT). Het feit dat de steekproef vanaf 2002 bijna is verdubbeld, heeft de betrouwbaarheid van de uitkomsten gunstig beïnvloed. Vergelijking met voorgaande jaren is in veel gevallen strikt genomen niet mogelijk door een zogeheten trendbreuk. Oorzaken hiervoor zijn dat in vergelijking met voorgaande onderzoeken, in het onderzoek vanaf 2002 een ruimere vakantie-definitie is gehanteerd. Bovendien is de begindatum van het vakantiejaar twee maanden naar voren gehaald en is de vraagstelling en methode van waarneming gewijzigd. Over trendmatige ontwikkelingen kunnen pas betrouwbare uitspraken worden gedaan als uitkomsten over toekomstige jaren uit het vernieuwde CVO beschikbaar zijn.

Kerncijfers, 2003

	Eenheid	Lange vakanties		Korte vakanties	
		Nederland	Buitenland	Nederland	Buitenland
Totaal aantal vakanties	<i>mln</i>	9,0	13,0	9,1	3,5
w.v.					
in de winterperiode	<i>mln</i>	2,6	4,5	3,9	1,9
in de zomerperiode	<i>mln</i>	6,4	8,5	5,2	1,6
Gemiddelde verblijfsduur	<i>dagen</i>	9,9	13,0	3,2	3,3
Aantal overnachtingen	<i>mln</i>	80,5	155,5	19,9	7,8
Uitgaven	<i>mlrd euro</i>	1,8	9,0	0,8	0,9

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Vooraf

Vooraf

De behoefte aan statistische informatie over toerisme is groot. In het verleden brachten het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), het Nederlands Bureau voor Toerisme (NBT) en het Nederlands Research Instituut voor Recreatie en Toerisme (NRIT) ieder hun eigen publicaties op de markt. Om nog beter dan in het verleden op vragen van het publiek, de overheid en het bedrijfsleven in te kunnen spelen, hebben genoemde instellingen vanaf 1995 hun krachten gebundeld in de 'Publicatiereeks toerisme en recreatie'. Deze reeks geeft jaarlijks een actueel beeld van de ontwikkelingen op het gebied van de toeristisch-recreatieve sector. Ook nadat het NBT is ondergebracht bij de koepelorganisatie Toerisme Recreatie Nederland (TRN), waarvan de naam met ingang van 2004 is gewijzigd in Nederlands Bureau voor Toerisme & Congressen (NBT&C), is deze werkwijze voortgezet.

Deze publicatie is onderdeel van eerder genoemde reeks. Deze bestaat verder uit het 'Tendrapport toerisme, recreatie en vrije tijd' van het NRIT, 'Toerisme in Nederland. Het gebruik van logiesaccommodaties' van het CBS, 'Toerisme en recreatie in cijfers' van het CBS en NBT&C en de cd-rom 'StatLine' van het CBS. De papieren publicaties en cd-rom zijn met een aantrekkelijke korting als pakket te bestellen. Ze zijn uiteraard ook los verkrijgbaar.

Het ContinuVakantieOnderzoek (CVO) levert meer gegevens op dan in deze publicatie zijn vermeld. Zo zijn in het recente verleden onder meer artikelen uitgebracht over specifieke onderwerpen als wintersport, vakanties in het Middellandse Zeegebied en het vakantiepatroon van respectievelijk jongeren, ouderen en stedelingen.

Daarnaast heeft het CBS een uitgebreide databank, StatLine genaamd, die via internet kan worden benaderd. In StatLine zijn veel cijfers over vakanties van Nederlanders te vinden. Naast de mogelijkheid om te zoeken op trefwoorden, kan met behulp van de Webselector een keuze worden gemaakt uit de gegevens van alle StatLine-publicaties. In Aanhangsel IV is beschreven hoe u gegevens over vakanties van Nederlanders uit StatLine kunt halen.

Voor nadere informatie over de publicaties, StatLine en onderzoeken op het gebied van toerisme en vrijetijdsbesteding kunt u telefonisch contact opnemen met de Infoservice van het CBS via het nummer 0900-0227 (€ 0,50 per minuut). Ook is het mogelijk om informatie op te vragen via e-mail: infoservice@cbs.nl.

1. Doel en opzet van de publicatie

1. Doel en opzet van de publicatie

1.1 Doel van de publicatie

Deze publicatie geeft een cijfermatig overzicht van de korte en lange vakanties van Nederlanders. Evenals in publicaties van voorafgaande jaren is daarbij in het bijzonder aandacht besteed aan de mate waarin Nederlanders op vakantie gaan (participatie), de bestemmingen in binnen- en buitenland, de logiesvorm, het vervoermiddel, de organisatievorm (zelf geregeld of via een reisbureau geboekt), de vakantiespreiding en de vakantie-uitgaven.

De uitkomsten komen uit het Continu Vakantie Onderzoek (CVO), dat is uitgevoerd door de BV Nederlands Vakantie en Vrijetijdsonderzoek. Dit is een samenwerkingsverband van TNS NIPO, het Nederlands Bureau voor Toerisme & Congressen (NBT&C) en het Nederlands Research Instituut voor Recreatie en Toerisme (NRIT). Voor het Continu Vakantie Onderzoek is een steekproef getrokken van personen die in Nederland woonachtig zijn en de Nederlandse nationaliteit hebben. Personen in institutionele huishoudens (bejaardenoorden, verpleeghuizen, en dergelijke) zijn buiten het onderzoek gehouden.

1.2 Opzet van de publicatie

Hoofdstuk 2 beschrijft het vakantiepatroon van de Nederlanders. Daarbij is onderscheid gemaakt naar duur van het verblijf (korte versus lange vakanties) en bestemming (Nederland versus buitenland). Omdat de uitkomsten vanaf 2002 strikt genomen niet goed vergelijkbaar zijn met die van voorgaande jaren blijft de beschrijving van het vakantiepatroon hoofdzakelijk beperkt tot een vergelijking tussen de uitkomsten over de vakantie jaren 2002 en 2003. De oorzaken van deze 'trendbreuk' zijn een verruiming van de vakantiedefinitie, het naar voren halen van de begin datum van het vakantiejaar en wijzigingen in de vraagstelling en de methode van waarneming in het onderzoek vanaf 2002 (zie Aanhangsel II). Waar evenwel een vergelijking mogelijk is, is dit veelal ook gebeurd.

Hoofdstuk 3 bevat gedetailleerde tabellen over 2003. Het accent ligt daarbij op verdelingen naar sociaal-economische kenmerken van de vakantiegegers en kenmerken van de vakanties voor de afzonderlijke bestemmingen, logiesvormen en vervoermiddelen. Participatie aan vakanties, organisatievorm en vakantie-uitgaven zijn andere uitsplitsingen in de tabellen.

In Aanhangsel I wordt een lijst met gehanteerde begrippen gepresenteerd. Aanhangsel II bevat informatie over het doel en de opzet van het Continu-VakantieOnderzoek. Tevens is daar uiteengezet waarom een vergelijking van de uitkomsten vanaf 2002 met die van eerdere jaren strikt genomen niet mogelijk is. Aanhangsel III bevat een cartogram met de toeristengebieden in Nederland in 2003. Aanhangsel IV geeft een korte uitleg hoe de elektronische databank StatLine gebruikt kan worden om gegevens over vakanties van Nederlanders te verkrijgen. De 'Index' biedt de mogelijkheid om snel gegevens over een bepaald onderwerp te vinden. Een lijst met aanverwante publicaties besluit deze editie van 'Vakanties van Nederlanders'.

2. Vakanties van Nederlanders

2. Vakanties van Nederlanders

2.1 Vakantieparticipatie

In 2003 is 82% van de bevolking met vakantie geweest. Dit komt overeen met 12,5 miljoen personen. Driekwart van de Nederlanders heeft één of meer lange vakanties doorgebracht. Eenenveertig procent ging (ook) voor een korte vakantie van huis.

Staat 1 Vakantieparticipatie, naar duur

	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003
	%					x mln				
Vakantieparticipatie	80	79	79	81	82	11,9	11,9	12,0	12,3	12,5
w.v.										
uitsluitend lange vakanties	44	45	43	40	41	6,5	6,8	6,6	6,0	6,2
uitsluitend korte vakanties	6	5	5	7	7	0,8	0,8	0,8	1,0	1,1
zowel lange als korte vakanties	31	29	31	35	34	4,6	4,3	4,6	5,3	5,2
Participatie aan lange vakanties	74	74	74	74	75	11,1	11,1	11,2	11,3	11,4
Participatie aan korte vakanties	36	34	36	41	41	5,4	5,1	5,4	6,3	6,3

¹⁾ Trendbreuk als gevolg van een aantal belangrijke wijzigingen in de vragenlijst en de onderzoeksopzet (zie Aanhangsel II).

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

In de staten zijn veelal ook de uitkomsten over voorgaande jaren opgenomen. Benadrukt wordt nog eens dat deze uitkomsten strikt genomen niet vergelijkbaar zijn met die vanaf 2002. Hiervoor zijn verschillende oorzaken die nader uiteengezet zijn in Aanhangsel II. De ruimere vakantiedefinitie is daar één van, waardoor zowel het aantal korte als lange vakanties in het buitenland is toegenomen.

De tabellen 1 en 2 (zie hoofdstuk 3) bevatten voor 2003 verdere uitsplitsingen. Behalve participatiecijfers zijn daarin per sociaal-economische groep ook de vakantie-intensiteit en de verdeling van het aantal doorgebrachte vakanties per bestemming vermeld.

2.2 Aantal vakanties naar duur en bestemming

Aantal vakanties

In 2003 zijn door de Nederlanders 34,5 miljoen vakanties doorgebracht. Bij ruim de helft van deze vakanties bleef men in eigen land.

Voor lange vakanties in Nederland is de zomerperiode favoriet. Dit geldt ook voor korte vakanties, maar deze zijn toch iets gelijkmatiger over het jaar verspreid dan lange vakanties.

Bij de buitenlandse vakanties zijn acht van de tien verblijven een lange vakantie. In de winterperiode trokken 4,5 miljoen Nederlanders voor minstens vijf dagen de grens over. In de zomerperiode waren dat er 8,5 miljoen. Korte vakanties in het buitenland zijn daarentegen wat meer in de winter- dan in zomerperiode doorgebracht. Daarbij moet echter rekening worden gehouden met het feit dat de winterperiode bij dit onderzoek zeven maanden (oktober 2002–april 2003) en de zomerperiode vijf maanden (mei–september 2003) omvat. Van de 34,5 miljoen vakanties was ruim 10% een korte buitenlandse vakantie. Dit aandeel is hoger dan in de jaren voor 2002. Dit is voor een deel toe te schrijven aan de verruiming van de vakantie-definitie met buitenlandse verblijven bij familie, vrienden of kennissen.

In de winterperiode 2002/'03 zijn er 1,2 miljoen wintersportvakanties doorgebracht. Gerelateerd aan het totaal aantal buitenlandse vakanties neemt de wintersport daarmee een minder belangrijke plaats in het vakantiepatroon van de Nederlanders in dan voorgaande jaren. Voor meer informatie over de wintersportvakanties wordt verwezen naar gegevens die in StatLine zijn geplaatst.

Staat 2 Aantal vakanties, naar bestemming en seizoen

	Lange vakanties					Korte vakanties				
	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003
Nederland	7,6	7,5	8,1	9,2	9,0	8,7	9,2	9,7	9,5	9,1
w.v.										
in de winterperiode	1,7	1,9	1,9	2,8	2,6	3,2	3,7	3,4	4,4	3,9
in de zomerperiode	5,9	5,6	6,2	6,4	6,4	5,6	5,5	6,3	5,1	5,2
Buitenland	11,7	11,5	11,8	13,2	13,0	2,5	2,4	2,4	3,6	3,5
w.v.										
in de winterperiode	3,9	3,7	3,9	4,6	4,5	1,4	1,4	1,2	2,1	1,9
w.o.										
wintersport	1,2	1,0	1,1	1,1	1,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
in de zomerperiode	7,8	7,8	7,9	8,6	8,5	1,1	1,0	1,3	1,5	1,6
Totaal	19,3	19,0	19,8	22,4	22,0	11,2	11,6	12,1	13,1	12,5

¹⁾ Trendbreuk als gevolg van een aantal belangrijke wijzigingen in de vragenlijst en de onderzoeksopzet (zie Aanhangsel II).

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Gemiddelde vakantieduur

In 2003 zijn Nederlanders voor een lange vakantie gemiddeld bijna 12 dagen van huis geweest. Voor een buitenlandse vakantie trok men gemiddeld ruim 3 dagen meer uit dan voor een binnenlandse vakantie. Ongeacht de bestemming duurden zomervakanties gemiddeld drie à vier dagen langer dan een wintervakantie. De gemiddelde verblijfsduur voor een korte vakantie is 3,2 dagen. In het buitenland verbleef men meestal iets langer op het vakantieadres dan in Nederland. Bij de berekening van de vakantieduur zijn de dag van vertrek en terugkeer volledig meegeteld. In Nederland worden korte vakanties echter meestal in het weekend doorgebracht. In veel gevallen is men daarbij van vrijdag- tot zondagavond, dus niet langer dan achtenveertig uur, van huis.

Staat 3 Gemiddelde vakantieduur, naar bestemming en seizoen

	Lange vakanties					Korte vakanties				
	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003
<i>dagen</i>										
Nederland	10,7	11,1	10,9	10,5	9,9	3,1	3,1	3,1	3,2	3,2
w.v.										
in de winterperiode	7,5	7,6	7,0	7,9	8,1	3,2	3,2	3,2	3,2	3,2
in de zomerperiode	11,7	12,3	12,1	11,7	10,6	3,1	3,1	3,0	3,1	3,2
Buitenland	13,7	13,5	13,4	13,0	13,0	3,2	3,2	3,3	3,3	3,3
w.v.										
in de winterperiode	11,2	10,8	10,7	10,9	11,0	3,2	3,3	3,2	3,3	3,3
in de zomerperiode	14,9	14,8	14,7	14,1	14,9	3,3	3,2	3,3	3,3	3,3
Totaal	12,5	12,6	12,4	12,0	11,7	3,2	3,2	3,1	3,2	3,2

¹⁾ Trendbreuk als gevolg van een aantal belangrijke wijzigingen in de vragenlijst en de onderzoeksopzet (zie Aanhangsel II).

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Overnachtingen

In 2003 zijn er in totaal 236 miljoen overnachtingen voor lange vakanties geregistreerd. Daarvan werd tweederde deel in het buitenland doorgebracht. Ongeacht de bestemming vond het merendeel van de overnachtingen in de zomerperiode plaats.

Bij de korte vakanties ligt het totaal aantal overnachtingen per definitie op een veel lager niveau. Van de 28 miljoen overnachtingen werd ruim 70% in eigen land doorgebracht. Zowel in Nederland als in het buitenland ontliiep het aantal overnachtingen in de winter-, respectievelijk zomerperiode elkaar nauwelijks.

Staat 4 Aantal overnachtingen tijdens vakanties, naar bestemming

	Lange vakanties					Korte vakanties				
	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003
	<i>x mln</i>									
Nederland	74	76	80	88	81	19	20	20	20	20
w.v.										
in de winterperiode	11	12	11	19	19	7	8	7	10	9
in de zomerperiode	62	63	68	69	62	12	11	13	11	11
Buitenland	149	144	146	159	156	6	5	6	8	8
w.v.										
in de winterperiode	39	36	37	46	45	3	3	3	5	4
in de zomerperiode	109	108	109	113	110	2	2	3	4	4
Totaal	222	220	226	247	236	24	25	26	29	28

¹⁾ Trendbreuk als gevolg van een aantal belangrijke wijzigingen in de vragenlijst en de onderzoeksopzet (zie Aanhangsel II).

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Bij buitenlandse reizen worden in veel gevallen niet alle overnachtingen in het vakantieland zelf doorgebracht. Dit is afhankelijk van vervoerswijze en afstand. In staat 5 is voor de lange vakanties per land het aantal overnachtingen uitgesplitst naar hun verblijfsfunctie (vakantieland of doorgangland). Van alle overnachtingen in het buitenland telde Frankrijk in 2003 de meeste (bijna 32 miljoen). Op ruime afstand volgt Spanje. Duitsland is derde, maar tegelijkertijd het belangrijkste doorgangland. Frankrijk is wat betreft overnachtingen het op één na belangrijkste doorgangland.

Staat 5 Aantal overnachtingen tijdens buitenlandse lange vakanties per land, naar verblijfsfunctie, 2003

	Vakantieland	Doorgangland	Totaal	Aandeel in het totaal aantal overnachtingen
	<i>x mln</i>			%
België	8,8	0,3	9,1	6
Frankrijk	30,8	1,0	31,9	21
Spanje	19,0	0,3	19,4	12
Oostenrijk	10,3	0,4	10,7	7
Groot-Brittannië	3,6	0,0	3,6	2
Duitsland	10,7	1,6	12,2	8
Italië	9,7	0,2	9,9	6
Griekenland	6,4	0,0	6,4	4
Turkije	7,7	0,0	7,7	5
Overige landen	42,1	2,8	44,9	29
Totaal	149,0	6,8	155,8	100

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Binnenlandse bestemmingen

Toeristengebieden

Bij de lange vakanties in Nederland werden in 2003 de Noordzeepadplaatsen opnieuw het meest bezocht. Het toeristengebied 'Veluwe en Veluwerand' was tweede. Daarna volgen de bestemmingen 'Groningse, Friese en Drentse zandgronden', 'Twente, Salland en Vechtstreek' en 'Oost-Brabant, Noord- en Midden-Limburg en Rijk van Nijmegen'. Zij onderstrepen daarmee de populariteit van de bosrijke gebieden voor lange vakanties in ons land. Met uitzondering van het Deltagebied nemen de meeste watersportgebieden daarentegen een bescheiden plaats in.

Van alle lange vakanties werden drie van de vijf in een bosrijk gebied doorgebracht, één op de vijf aan de kust en één op de 6 á 7 in een gebied waar meren, plassen en rivieren het landschap in belangrijke mate bepalen.

Staat 6 Lange vakanties in Nederland, naar toeristengebied

	1998	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003	1998	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003
	%						x 1 000					
Waddeneilanden	7	7	8	8	7	7	550	570	590	610	620	660
Noordzeepadplaatsen	14	16	15	15	13	14	1 100	1 190	1 100	1 220	1 180	1 270
IJsselmeerkust	4	3	3	3	3	4	280	220	250	240	290	370
Deltagebied	3	3	4	4	5	6	240	200	280	310	470	540
Meren in Groningen, Friesland en Noordwest-Overijssel ²⁾	2	3	3	4	3	3	170	220	190	310	280	240
Hollands-Utrechtse meren	1	1	2	1	1	1	100	100	120	120	90	80
Utrechtse Heuvelrug en 't Gooi	3	3	3	2	3	2	270	250	210	200	320	170
Veluwe en Veluwerand	15	12	12	11	11	13	1 140	890	870	870	1 000	1 130
Gelders rivierengebied	0	1	1	1	1	1	20	70	100	110	80	60
Achterhoek	4	5	5	3	3	4	340	360	360	260	310	350
Twente, Salland en Vechtstreek	8	8	8	9	8	9	640	640	600	700	740	800
Groningse, Friese en Drentse zandgronden ²⁾	11	11	11	12	10	10	850	850	860	930	930	880
West- en Midden-Brabant	8	8	9	9	10	8	660	610	670	730	880	720
Oost-Brabant, Noord- en Midden-Limburg en Rijk van Nijmegen	7	10	9	10	9	9	570	740	650	780	860	780
Zuid-Limburg	5	4	4	4	5	5	400	300	320	340	470	410
Amsterdam, Rotterdam, 's-Gravenhage en Utrecht	2	1	1	1	1	1	140	80	40	70	120	70
Overig Nederland	3	4	4	3	6	6	260	300	270	260	560	510
Totaal	100	100	100	100	100	100	7 730	7 590	7 490	8 060	9 200	9 030

¹⁾ Trendbreuk als gevolg van een aantal belangrijke wijzigingen in de vragenlijst en de onderzoeksopzet (zie Aanhangsel II).

²⁾ Trendbreuk in 2001 als gevolg van een grenswijziging tussen de toeristengebieden na een gemeentelijke herindeling in Overijssel.

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Voor de geografische indeling van de zeventien toeristengebieden wordt verwezen naar het cartogram in Aanhangsel III. Een lijst van gemeenten per toeristengebied is eveneens in genoemd Aanhangsel opgenomen.

In 2003 zijn de meeste korte vakanties in de Noordzeepadplaatsen doorgebracht. De voorsprong op een aantal bosrijke gebieden is in de loop der jaren echter aanzienlijk verkleind. De 'Veluwe en Veluwerand' en 'West- en Midden-Brabant' staan op respectievelijk de tweede en derde plaats. Daarna volgen de toeristengebieden 'Groningse, Friese en Drentse zandgronden', 'Oost-Brabant, Noord- en Midden-Limburg en Rijk van Nijmegen' en 'Twente, Salland en Vechtstreek'. Evenals bij de lange vakanties worden drie van de vijf korte vakanties in een omgeving met bos en hei doorgebracht. De watersportgebieden lijken daarentegen enig terrein prijs te hebben gegeven. In 2001 werd één op vijf korte vakanties in een waterrijk gebied doorgebracht. In 2002 en 2003 was dat ruim één op de zeven.

Staat 7 Korte vakanties in Nederland, naar toeristengebied

	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003
	%					x 1 000				
Waddeneilanden	4	4	5	4	5	310	340	440	370	440
Noordzeepadplaatsen	16	14	14	13	13	1 420	1 250	1 400	1 210	1 180
IJsselmeerkust	3	6	7	4	5	290	580	640	400	450
Deltagebied	4	6	7	6	5	360	510	700	540	470
Meren in Groningen, Friesland en Noordwest-Overijssel ²⁾	3	4	6	3	3	240	360	540	300	230
Hollands-Utrechtse meren	1	1	1	2	2	70	120	120	180	160
Utrechtse Heuvelrug en 't Gooi	2	3	2	3	3	210	280	210	280	230
Veluwe en Veluwerand	11	9	8	11	11	980	850	810	1 020	1 000
Gelders rivierengebied	1	1	1	1	1	110	90	140	60	80
Achterhoek	5	1	4	3	3	430	340	360	250	260
Twente, Salland en Vechtstreek	7	5	6	7	8	580	470	600	670	730
Groningse, Friese en Drentse zandgronden ²⁾	11	9	9	8	9	940	810	920	800	800
West- en Midden-Brabant	13	14	10	11	10	1 120	1 320	990	1 020	920
Oost-Brabant, Noord- en Midden-Limburg en Rijk van Nijmegen	7	9	8	9	8	640	800	820	820	700
Zuid-Limburg	6	4	4	6	6	500	400	430	570	500
Amsterdam, Rotterdam, 's-Gravenhage en Utrecht	1	2	2	2	3	110	180	160	220	250
Overig Nederland	5	5	4	8	7	410	460	410	810	660
Totaal	100	100	100	100	100	8 730	9 160	9 670	9 510	9 060

¹⁾ Trendbreuk als gevolg van een aantal belangrijke wijzigingen in de vragenlijst en de onderzoeksopzet (zie Aanhangsel II).

²⁾ Trendbreuk in 2001 als gevolg van een grenswijziging tussen de toeristengebieden na een gemeentelijke herindeling in Overijssel.

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

In vergelijking met de lange vakanties zijn de jaarlijkse fluctuaties in de uitkomsten bij de korte vakanties in sommige toeristengebieden opmerkelijk groot. De 'IJsselmeerkust' en 'West- en Midden-Brabant' zijn daar duidelijke voorbeelden van. Dit kan duiden op clustereffecten, die bij een steekproefonderzoek als het CVO op kunnen treden (zie Aanhangsel II). Hierbij gaat het om het feit dat enkele personen in de steekproef de uitkomsten sterk kunnen beïnvloeden door bijvoorbeeld bijna iedere week naar hun tweede woning of stacaravan te gaan. De betrouwbaarheid van de uitkomsten wordt door deze clustereffecten negatief beïnvloed. Omdat clustereffecten niet goed meetbaar zijn, en daarmee de betrouwbaarheid van de uitkomsten in negatieve zin beïnvloeden, is grote voorzichtigheid geboden bij de vergelijking van de uitkomsten tussen de jaren. In het gunstigste geval is sprake van een benadering van de feitelijke ontwikkeling. De uitkomsten vanaf 2002 zijn bovendien strikt genomen niet vergelijkbaar met voorgaande jaren als gevolg van de eerder genoemde belangrijke wijzigingen in de onderzoeksopzet.

Provincies

Naar provincie bezien steekt Gelderland bij de lange vakanties al jarenlang met kop en schouders boven de overige provincies uit. In 2003 was dat niet anders. Opvallend is de tweede plaats die Zeeland in 2003 inneemt. Daarna volgen Limburg, Noord-Brabant, Noord-Holland en Overijssel. Onder aan de ranglijst van de lange vakanties zijn de provincies Flevoland en Groningen te vinden. Hoewel de resul-

Staat 8 Lange vakanties in Nederland, naar bestemmingsprovincie

	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003
	%					x 1 000				
Groningen	1	1	1	2	2	60	100	90	150	160
Friesland	9	9	10	9	9	670	680	770	790	790
Drenthe	10	10	10	9	9	740	750	830	850	800
Overijssel	9	9	10	9	10	700	650	800	810	850
Flevoland	1	2	1	1	2	110	110	50	120	180
Gelderland	19	19	17	17	18	1 430	1 420	1 350	1 540	1 620
Utrecht	4	4	4	4	3	340	310	310	370	260
Noord-Holland	10	10	8	9	10	770	740	680	850	860
Zuid-Holland	5	5	6	7	7	400	410	450	620	610
Zeeland	11	9	11	11	12	810	690	860	970	1 030
Noord-Brabant	10	11	11	12	10	770	790	910	1 070	890
Limburg	11	11	12	12	11	830	830	940	1 080	980
Totaal	100	100	100	100	100	7 590	7 490	8 060	9 200	9 030

¹⁾ Trendbreuk als gevolg van een aantal belangrijke wijzigingen in de vragenlijst en de onderzoeksopzet (zie Aanhangsel II).

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

taten over 2002 en 2003 strikt genomen niet goed vergelijkbaar zijn met die van voorgaande jaren, lijkt de belangstelling voor lange vakanties aan zee en in het zuiden van ons land te zijn toegenomen.

Ook voor korte vakanties is Gelderland sinds jaar en dag de meest bezochte provincie. Evenals in voorgaande jaren brachten de Nederlanders in 2003 een groot deel (16%) van het totaal aantal korte vakanties in deze bosrijke provincie door. In absolute zin betekent dit dat er vorig jaar bijna 1,5 miljoen korte vakanties in Gelderland zijn doorgebracht. Na Gelderland zijn Noord-Brabant en Limburg de provincies waar de meeste korte vakanties worden gehouden. Bij Noord-Brabant lijkt de laatste jaren sprake van een enigszins dalende tendens. De voorkeur voor Limburg als bestemming voor een korte vakantie lijkt daarentegen vrij stabiel. Ook Noord- en Zuid-Holland zijn relatief veel voorkomende bestemmingen voor korte vakanties. Dit beeld bevestigt het feit dat korte verblijfsrecreanten dikwijls niet al te ver van huis gaan. In de vijf provincies met het hoogste inwonertal, waartoe ook de zuidelijke provincies behoren, zijn namelijk ook de meeste korte vakanties doorgebracht. Flevoland en Groningen blijken met een aandeel van slechts 2% de minst populaire bestemmingen voor korte vakanties te zijn.

In de tabellen 3 t/m 8 is zowel voor lange als korte vakanties meer gedetailleerde informatie opgenomen over de belangrijkste bestemmingen in Nederland.

Staat 9 Korte vakanties in Nederland, naar bestemmingsprovincie

	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003
	%					x 1 000				
Groningen	1	1	1	2	2	100	120	90	230	190
Friesland	7	8	8	7	7	590	700	740	650	670
Drenthe	8	6	8	7	8	690	580	810	710	730
Overijssel	8	8	10	8	9	730	700	970	760	790
Flevoland	2	3	1	1	2	170	290	130	130	220
Gelderland	18	16	17	15	16	1 610	1 480	1 680	1 450	1 480
Utrecht	3	4	3	4	5	240	350	250	420	450
Noord-Holland	8	8	8	11	10	740	730	790	1 080	900
Zuid-Holland	8	10	9	10	10	690	900	850	1 000	890
Zeeland	11	9	10	7	8	940	850	1 010	710	720
Noord-Brabant	15	16	14	13	11	1 300	1 460	1 330	1 210	1 030
Limburg	11	11	11	12	11	940	1 000	1 020	1 170	990
Totaal	100	100	100	100	100	8 730	9 160	9 670	9 510	9 060

¹⁾ Trendbreuk als gevolg van een aantal belangrijke wijzigingen in de vragenlijst en de onderzoeksopzet (zie Aanhangsel II).

Bron: Continu Vakantie Onderzoek.

Buitenlandse bestemmingen

Bij de lange vakanties in het buitenland is Frankrijk, ondanks een sterke terugval, vakantieland nummer één gebleven. In 2003 werden ruim 2,3 miljoen lange vakanties door Nederlanders in Frankrijk doorgebracht. Dit komt overeen met 18% van alle lange vakanties. Ten opzicht van 2002 betekent dit een significante daling van 2 procentpunten. Spanje en Duitsland zijn tweede en derde met een aandeel van respectievelijk 12% en 11% van alle lange vakanties. Op ruime afstand volgen daarna Oostenrijk en België met elk 8%.

Bijna eenderde van alle buitenlandse lange vakanties wordt in het Middellandse Zeegebied doorgebracht. Spanje, Italië, Turkije en Griekenland zijn daarbij de belangrijkste zombestemmingen. De vorig jaar reeds ingezette opmars van Turkije, dat in 2002 voor het eerst boven Griekenland eindigde, blijkt zich ook in 2003 te hebben doorgezet. Buiten Europa trok de Verenigde Staten de meeste toeristen.

Staat 10 Lange vakanties in het buitenland, naar land van bestemming

	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003
	%					x 1 000				
België	6	6	6	7	8	730	720	750	970	1 040
Luxemburg	1	2	1	2	1	160	190	150	240	160
Frankrijk	19	19	18	20	18	2 270	2 230	2 170	2 650	2 320
Spanje	14	12	14	12	12	1 580	1 420	1 610	1 640	1 600
Portugal	2	2	2	2	2	260	290	270	240	280
Oostenrijk	9	8	8	8	8	1 050	900	1 000	1 030	1 080
Zwitserland	3	3	3	3	3	380	320	330	390	360
Groot-Brittannië	3	3	2	3	3	340	350	240	460	400
Noorwegen, Zweden, Finland	2	2	2	2	2	200	210	230	220	220
Denemarken	1	1	1	1	1	170	130	140	170	160
Duitsland	10	11	10	11	11	1 210	1 260	1 230	1 510	1 490
Italië	5	5	5	6	6	600	610	650	770	720
Griekenland	5	5	5	4	4	590	580	570	560	530
Hongarije	2	1	1	1	1	180	120	100	90	90
Tsjechië	2	2	2	2	2	200	200	280	290	290
Turkije	2	3	4	5	5	190	370	520	610	710
Egypte	1	1	1	1	1	80	110	120	80	130
Verre Oosten	1	2	2	1	1	170	190	250	140	180
Verenigde Staten	2	2	2	2	2	220	250	210	230	240
Caribisch gebied	1	1	1	1	1	140	100	90	70	110
Overige landen	8	9	7	6	7	970	980	880	840	900
Totaal	100	100	100	100	100	11 700	11 510	11 790	13 170	13 010

¹⁾ Trendbreuk als gevolg van een aantal belangrijke wijzigingen in de vragenlijst en de onderzoeksofzet (zie Aanhangsel II).

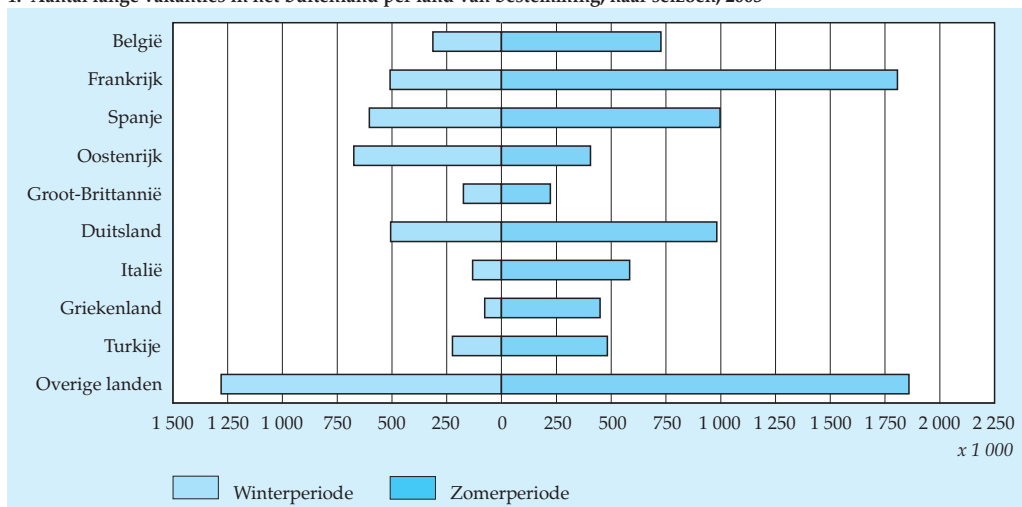
Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

In figuur 1 is voor de belangrijkste buitenlandse bestemmingen een verdeling van het aantal lange vakanties naar seizoen weergegeven. Met uitzondering van Oostenrijk worden in alle onderscheiden landen aanmerkelijk meer zomer- dan wintervakanties doorgebracht. Griekenland, Italië en Frankrijk trokken in 2003 verhoudingsgewijs veel Nederlandse toeristen in de zomerperiode. Daarentegen zorgen de wintersporters en de zonzonzoekers ervoor dat de toeristencentra in Oostenrijk en de badplaatsen in Spanje ook in de winterperiode een levendige aanblik vertonen.

Vanaf 1994 worden in het CVO alle landen van de wereld afzonderlijk gecodeerd. Al veel langer onderscheidt het CVO toeristengebieden binnen de belangrijkste vakantiebestemmingen. Op basis van deze gegevens is ook een indeling van de lange vakanties per klimaatzone gemaakt. De uitkomsten over vakanties in deze specifieke bestemmingen zijn opgenomen in de elektronische publicatie 'Vakanties per bestemming' in StatLine. Zoals eerder vermeld, bevat deze statistische databank van het CBS een groot aantal aanvullende gegevens uit het CVO.

Voor korte vakanties in het buitenland is België (36%) al jarenlang de meest favoriete en in belangstelling toenemende, bestemming. Duitsland staat met 27% van alle korte vakanties op de tweede plaats. De populariteit van Frankrijk als bestemming voor een korte vakantie is de laatste jaren sterk afgenomen: nog slechts 16% van alle korte vakanties wordt in Frankrijk doorgebracht.

1. Aantal lange vakanties in het buitenland per land van bestemming, naar seizoen, 2003

Bron: Continu Vakantie Onderzoek.

Staat 11 Korte vakanties in het buitenland, naar land van bestemming

	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003
	%					x 1 000				
België	31	30	33	34	36	780	710	800	1 210	1 240
Luxemburg	4	2	3	2	2	90	50	80	90	70
Frankrijk	25	22	25	19	16	620	530	620	670	560
Groot-Brittannië	10	11	9	10	11	260	270	220	350	370
Duitsland	25	27	23	27	27	630	640	550	980	930
Overige landen	4	8	7	8	8	110	200	160	290	280
Totaal	100	100	100	100	100	2 480	2 390	2 430	3 590	3 460

¹⁾ Trendbreuk als gevolg van een aantal belangrijke wijzigingen in de vragenlijst en de onderzoeksopzet (zie Aanhangsel II).

Bron: Continu Vakantie Onderzoek.

In de tabellen 9 t/m 11 is zowel voor lange als korte vakanties meer gedetailleerde informatie opgenomen over de belangrijkste bestemmingen in het buitenland.

2.3 Logies, vervoer en organisatievorm

Logiesvorm

In Nederland wordt sinds jaar en dag een belangrijk deel van de vakanties in seizoenrecreatieve logiesvormen doorgebracht. Daarbij is vooral het verblijf op de camping populair. Een kleiner deel van de bevolking brengt regelmatig een paar dagen of een wat langere periode in een eigen zomerhuisje, vakantiebungalow, tweede woning of kajuitboot door. In vergelijking met 2002 lijken in 2003 de korte vakanties op een vaste stand- of ligplaats echter sterk aan betekenis te hebben ingeboet. In 2003 zijn 'slechts' minder dan twee van de tien korte vakanties in een stacaravan doorgebracht. In de periode voor 2002 waren dit er nog drie van de tien. Een verschil dat allermindst wordt gecompenseerd door een groter aandeel van vakanties met de caravan op toeristische standplaatsen. Dit is wel het geval bij de korte vakanties in een zomerhuisje of vakantiebungalow. Daar nam het aandeel van de verhuursector in 2002 en 2003 bij de korte vakanties met enkele procentpunten toe ten opzichte van de periode voor 2002.

De uitkomsten over seizoenrecreatieve logiesvormen dienen echter met voorzichtigheid te worden geïnterpreteerd, vanwege de kans op eerder genoemde cluster-effecten (zie Aanhangsel II). Sterke fluctuaties in de tijd kunnen daardoor op toevalligheden in de steekproef berusten. Het feit dat de steekproef met ingang van 2002 bijna is verdubbeld, heeft de betrouwbaarheid van de uitkomsten gunstig

Staat 12 Lange vakanties in Nederland, naar logiesvorm

	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003
	%					x 1 000				
Seizoenrecreatieve logiesvormen	21	24	24	22	23	1 610	1 780	1 900	2 030	2 050
w.v.										
Zomerhuisje, vakantiebungalow, tweede woning	4	4	4	6	7	300	340	310	570	580
Caravan, vouwwagen	13	16	15	12	12	1 010	1 190	1 210	1 100	1 090
Boot	3	3	4	3	3	240	230	310	300	290
Overige logiesvormen	1	0	1	1	1	60	20	70	70	90
Toeristische logiesvormen	79	76	76	78	77	5 980	5 710	6 150	7 170	6 980
w.v.										
Woning van een particulier ²⁾	3	2	2	8	7	220	160	190	720	660
Hotel ³⁾	6	6	6	7	6	470	44	470	640	550
Pension, bed & breakfast	.	.	.	1	1	.	.	.	60	50
Appartement ⁴⁾	3	3	3	2	2	230	200	200	230	200
Zomerhuisje, vakantiebungalow	37	35	37	34	35	2 770	2 630	2 990	3 130	3 170
Tent, bungalowtent	8	8	6	6	7	580	600	510	560	610
Caravan, vouwwagen, camper	20	20	20	16	15	1 530	1 480	1 570	1 480	1 350
Boot	1	1	1	1	1	50	80	80	70	50
Jeugdherberg of andere groepsaccommodatie	1	1	1	2	2	100	100	110	160	200
Overige logiesvormen	1	0	0	1	2	40	20	40	120	140
Totaal	100	100	100	100	100	7 590	7 490	8 060	9 200	9 030

¹⁾ Trendbreuk als gevolg van een aantal belangrijke wijzigingen in de vragenlijst en de onderzoeksopzet (zie Aanhangsel II).

²⁾ Exclusief vakanties bij familie, vrienden of kennissen, tenzij deze de hele tijd of de meeste dagen afwezig waren.

³⁾ In 2001 en eerder omvatte deze categorie ook vakanties in een pension.

⁴⁾ In 2001 en eerder omvatte deze categorie ook vakanties in een kamer zonder pension.

Bron: Continu Vakantie Onderzoek.

beïnvloed. Gelet op de grote verschillen lijkt het dan ook gerechtvaardigd om te concluderen dat de seizoenrecreatie in het vakantiepatroon van de Nederlanders een minder prominente plaats inneemt dan tot voor kort werd aangenomen.

Bij de toeristische logiesvormen gaat de voorkeur vooral uit naar het huren van een zomerhuisje of vakantiebungalow. Daarnaast zijn de kampeersector en de hotelketens van belang. In 2003 brachten ruim 5 miljoen Nederlanders hun korte of lange vakantie in een vakantiehuisje door. Ruim 3 miljoen vakantiegangers trokken er met een kampeermiddel op uit. Bij de lange vakanties overnachtte meer dan tweederde van hen in een caravan, vouwwagen of camper. Bij de korte vakanties was ook het kamperen met een tent een geliefde bezigheid. Evenals in voorgaande jaren werden de meeste korte vakanties (ruim 2 miljoen) echter in een hotel doorgebracht. Een bescheiden rol is weggelegd voor het gebruik van woningen van particulieren. Daarbij gaat het vooral om woningruil en het gratis verblijf in andermans

Staat 13 Korte vakanties in Nederland, naar logiesvorm

	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003
	%					x 1 000				
Seizoenrecreatieve logiesvormen	41	48	50	32	28	3 620	4 380	4 820	3 070	2 520
w.v.										
Zomerhuisje, vakantiebungalow, tweede woning	5	9	8	6	4	470	790	810	560	400
Caravan, vouwwagen	30	31	31	20	17	2 580	2 840	2 990	1 920	1 550
Boot	6	8	9	5	4	500	710	830	460	400
Overige logiesvormen	1	0	2	1	2	70	40	190	140	170
Toeristische logiesvormen	59	52	50	68	72	5 120	4 780	4 850	6 440	6 540
w.v.										
Woning van een particulier ²⁾	1	1	1	5	6	60	90	140	470	530
Hotel ³⁾	19	17	17	22	23	1 620	1 590	1 610	2 060	2 040
Pension, bed & breakfast	.	.	.	1	2	.	.	.	120	160
Appartement ⁴⁾	2	2	2	1	1	140	160	170	110	90
Zomerhuisje, vakantiebungalow	17	19	15	21	21	1 510	1 720	1 480	2 020	1 870
Tent, bungalowtent	7	4	5	5	6	570	400	470	430	580
Caravan, vouwwagen, camper	8	4	4	6	7	670	380	390	560	640
Boot	1	1	1	1	1	60	80	60	90	60
Jeugdherberg of andere groepsaccommodatie	5	3	5	5	5	400	280	450	460	430
Overige logiesvormen	1	1	1	1	1	90	90	90	130	120
Totaal	100	100	100	100	100	8 730	9 160	9 670	9 510	9 060

¹⁾ Trendbreuk als gevolg van een aantal belangrijke wijzigingen in de vragenlijst en de onderzoeksopzet (zie Aanhangsel II).

²⁾ Exclusief vakanties bij familie, vrienden of kennissen, tenzij deze de hele tijd of de meeste dagen afwezig waren.

³⁾ In 2001 en eerder omvatte deze categorie ook vakanties in een pension.

⁴⁾ In 2001 en eerder omvatte deze categorie ook vakanties in een kamer zonder pension.

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

woning tijdens afwezigheid. Daarnaast boden in 2003 jeugdherbergen en andere groepsaccommodaties aan ruim 600 duizend vakantiegangers onderdak.

Ongeacht de duur worden buitenlandse vakanties vrijwel uitsluitend in toeristische logiesvormen doorgebracht. Het aantal Nederlanders dat een vakantiehuisje of stacaravan in het buitenland heeft, is nog altijd zeer bescheiden.

Bij de toeristische logiesvormen blijven de hotels veruit de belangrijkste gelegenheid om te overnachten. In 2003 werden 3 van de tien buitenlandse lange vakanties en de helft van alle korte vakanties in een hotel doorgebracht. Een andere grote groep Nederlanders geeft bij de buitenlandse vakanties de voorkeur aan het huren van een appartement of vakantiehuisje. In vergelijking met de andere logiesvormen worden appartementen het meest voor lange vakanties gebruikt. In iets mindere mate geldt dit ook voor de kampeermiddelen. In 2003 zijn 3 miljoen vakanties in een

Staat 14 Lange vakanties in het buitenland, naar logiesvorm

	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003
	%					x 1 000				
Seizoenrecreatieve logiesvormen	3	4	4	5	4	350	480	500	600	470
w.v.										
Zomerhuisje, vakantiebungalow, tweede woning	2	2	2	3	3	210	260	240	430	330
Caravan, vouwwagen	1	2	2	1	1	120	210	240	160	120
Overige logiesvormen	0	0	0	0	0	10	20	10	10	20
Toeristische logiesvormen	97	96	96	95	96	11 630	11 020	11 290	12 570	12 540
w.v.										
Woning van familie, vrienden of kennissen	.	.	.	10	8	.	.	.	1 280	1 090
Woning van een andere particulier	.	.	.	4	5	.	.	.	550	600
Hotel ²⁾	35	34	35	27	30	4 060	3 890	4 090	3 590	3 900
Pension, bed & breakfast	.	.	.	3	3	.	.	.	430	390
Appartement ³⁾	19	19	19	15	16	2 260	2 220	2 180	1 940	2 090
Zomerhuisje, vakantiebungalow	13	13	15	13	12	1 500	1 490	1 760	1 730	1 610
Tent, bungalowtent	9	10	9	10	8	1 110	1 130	1 000	1 270	1 040
Caravan, vouwwagen, camper	14	14	13	12	11	1 660	1 640	1 530	1 520	1 450
Boot	1	0	1	1	1	100	50	100	100	130
Jeugdherberg of andere groepsaccommodatie	1	1	0	1	1	90	80	50	90	110
Overige logiesvormen	1	1	1	1	1	70	70	60	90	120
Totaal	100	100	100	100	100	11 700	11 510	11 790	13 170	13 010

¹⁾ Trendbreuk als gevolg van een aantal belangrijke wijzigingen in de vragenlijst en de onderzoekspopzet (zie Aanhangsel II).

²⁾ In 2001 en eerder omvatte deze categorie ook vakanties in een pension.

³⁾ In 2001 en eerder omvatte deze categorie ook vakanties in een kamer zonder pension.

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

tent, caravan, vouwwagen of camper in het buitenland doorgebracht. Daarvan waren bijna negen van de tien verblijven een lange vakantie.

Een kleiner, maar met ruim 1,5 miljoen toch belangrijk, aantal vakanties werd doorgebracht in een woning van familie, vrienden of kennissen. Vanaf 2002 telt een deel van deze verblijven in het buitenland voor het eerst mee, waardoor het verschil in het totaal aantal lange vakanties ten opzichte van voorgaande jaren groter lijkt dan het in werkelijkheid is. Zojuist genoemde 1,5 miljoen vakanties zijn te verdelen in 1,2 miljoen vakanties waarbij de familie, vrienden of kennissen de hele tijd of de meeste dagen aanwezig waren en 0,3 miljoen waarbij dit niet het geval was. Deze laatste categorie vakanties telde ook in de vorige CVO's mee.

Staat 15 Korte vakanties in het buitenland, naar logiesvorm

	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003
	%					x 1 000				
Seizoenrecreatieve logiesvormen	4	11	5	5	7	90	250	130	190	230
w.v.										
Zomerhuisje, vakantiebungalow, tweede woning	1	5	1	2	2	10	120	10	60	70
Caravan, vouwwagen	3	6	5	3	5	80	140	110	120	160
Overige logiesvormen	0	0	0	0	0	0	0	0	10	0
Toeristische logiesvormen	96	89	95	95	93	2 390	2 140	2 300	3 390	3 230
w.v.										
Woning van familie, vrienden of kennissen	.	.	.	12	12	.	.	.	440	420
Woning van een andere particulier	.	.	.	2	2	.	.	.	70	80
Hotel ²⁾	61	64	58	51	50	1 520	1 520	1 400	1 840	1 730
Pension, bed & breakfast	.	.	.	3	3	.	.	.	110	100
Appartement ³⁾	6	3	4	2	2	150	70	100	60	60
Zomerhuisje, vakantiebungalow	13	10	13	10	11	320	230	320	370	370
Tent, bungalowtent	6	4	6	4	3	140	90	140	150	110
Caravan, vouwwagen, camper	4	3	3	3	4	100	80	60	120	120
Boot	1	2	4	3	2	30	40	90	90	80
Jeugdherberg of andere groepsaccommodatie	1	1	3	2	3	30	30	70	80	110
Overige logiesvormen	2	1	2	1	1	50	20	50	50	30
Totaal	100	100	100	100	100	2 480	2 390	2 430	3 590	3 460

¹⁾ Trendbreuk als gevolg van een aantal belangrijke wijzigingen in de vragenlijst en de onderzoeksopzet (zie Aanhangsel II).

²⁾ In 2001 en eerder omvatte deze categorie ook vakanties in een pension.

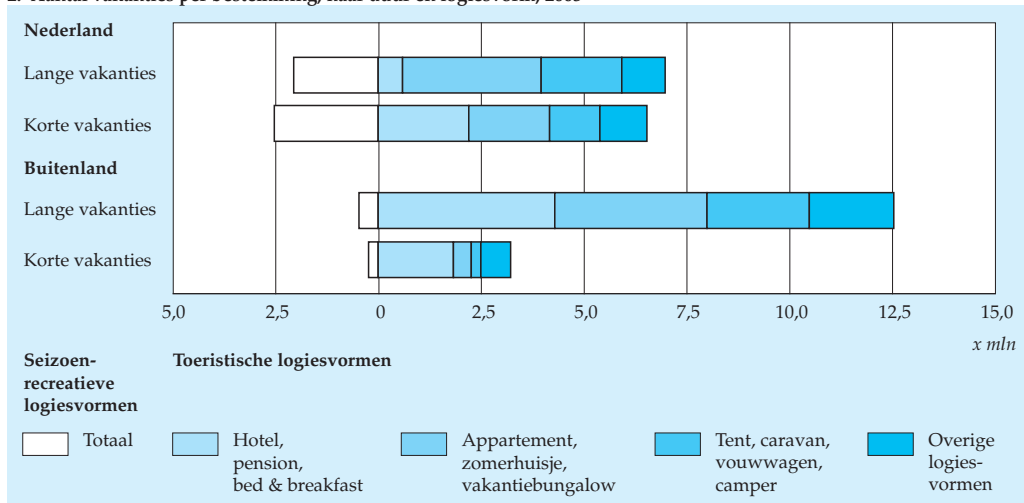
³⁾ In 2001 en eerder omvatte deze categorie ook vakanties in een kamer zonder pension.

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Een beperkt deel van de buitenlandse vakanties werd doorgebracht in een woning van een andere particulier, pension of gelegenheid met bed & breakfast. Laatstgenoemde logiesvorm is in 2002 afgesplitst van de categorieën 'hotel, pension' en 'appartement, kamer zonder pension' uit voorgaande onderzoeken.

Als aanvulling op de staten 12 t/m 15 zijn in figuur 2 de belangrijkste marktsegmenten per bestemming weergegeven. De vakanties in appartementen, zomerhuisjes en vakantiebungalows zijn daarbij evenals de kampeermiddelen samengevoegd, omdat men bij deze logiesvormen altijd zelf voor de maaltijden moet zorgen. Dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld vakanties in een hotel, pension of gelegenheid met bed & breakfast.

2. Aantal vakanties per bestemming, naar duur en logiesvorm, 2003

Bron: Continu Vakantie Onderzoek.

Vervoermiddel

Voor binnenlandse vakanties blijft de auto het vervoermiddel bij uitstek. In negen van de tien gevallen reist men ermee naar het vakantieadres. Dit aandeel is zowel bij lange als korte vakanties de laatste jaren tamelijk stabiel. Een beperkte groep Nederlanders legt de grootste afstand af met de trein. Dit geldt zowel voor korte als lange vakanties. Eveneens een beperkte groep gaat in Nederland met de fiets op vakantie: bij lange vakanties betreft dit naar schatting 180 000 personen en bij korte vakanties 250 000.

Staat 16 Lange vakanties in Nederland, naar vervoermiddel

	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003
	%					x 1 000				
Fiets	2	1	2	2	2	130	70	120	180	180
Auto	91	92	90	89	91	6 880	6 870	7 260	8 160	8 190
Trein	4	4	4	4	4	340	310	340	390	370
Touringcar	1	1	1	1	1	100	90	80	80	70
Boot	1	1	2	1	1	50	60	150	60	60
Overige vervoermiddelen	1	1	1	4	2	90	70	100	320	160
Totaal	100	100	100	100	100	7 590	7 490	8 060	9 200	9 030

¹⁾ Trendbreuk als gevolg van een aantal belangrijke wijzigingen in de vragenlijst en de onderzoeksopzet (zie Aanhangsel II).

Bron: Continu Vakantie Onderzoek.

Staat 17 Korte vakanties in Nederland, naar vervoermiddel

	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003
	%					x 1 000				
Fiets	2	1	1	2	3	180	100	130	150	250
Auto	92	92	91	89	89	8 060	8 470	8 800	8 490	8 020
Trein	3	4	5	5	5	270	380	490	470	490
Touringcar	1	1	1	1	0	70	50	70	70	40
Boot	0	1	0	0	0	40	90	40	50	30
Overige vervoermiddelen	1	1	1	3	3	120	80	140	280	230
Totaal	100	100	100	100	100	8 730	9 160	9 670	9 510	9 060

¹⁾ Trendbreuk als gevolg van een aantal belangrijke wijzigingen in de vragenlijst en de onderzoeksopzet (zie Aanhangsel II).

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Ook voor buitenlandse vakanties maakt men veelal gebruik van de eigen auto. Bijna 10 miljoen Nederlanders gingen op deze wijze in 2003 op pad voor een buitenlandse vakantie. Op ruime afstand volgt het vliegtuig als het op een na belangrijkste vervoermiddel om naar een buitenlandse vakantiebestemming te reizen. In 2003 werden ruim 4,5 miljoen lange en korte vakanties met dit vervoermiddel ondernomen.

In 2001 nam het aantal vliegvakanties voor het tiende opeenvolgende jaar toe. In 2002 leek er een einde aan deze vlucht te zijn gekomen. Toen hadden namelijk 350 duizend vliegvakanties betrekking op een buitenlands verblijf bij familie, vrienden of kennissen. Zoals eerder vermeld bleef deze categorie vakanties in het verleden buiten beschouwing. Behalve het effect van de aanslagen met passagiersvliegtuigen in de Verenigde Staten leek de luchtvaart ook te worden getroffen door minder gunstige economische omstandigheden. In 2003 trad er echter een herstel op in het aantal vliegvakanties. De groei kwam volledig tot stand buiten de periode met hevige gevechten in Irak.

Staat 18 Lange vakanties in het buitenland, naar vervoermiddel

	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003
	%					x 1 000				
Auto	53	53	52	58	56	6 180	6 110	6 130	7 620	7 250
Trein	3	2	3	3	2	400	280	320	350	310
Touringcar	11	9	10	6	7	1 310	1 040	1 140	840	840
Vliegtuig	31	33	34	30	33	3 630	3 840	3 990	3 930	4 290
Veerboot, ferry	1	1	1	1	1	120	100	90	120	130
Overige vervoermiddelen	1	1	1	2	1	70	130	120	320	180
Totaal	100	100	100	100	100	11 700	11 510	11 790	13 170	13 010

¹⁾ Trendbreuk als gevolg van een aantal belangrijke wijzigingen in de vragenlijst en de onderzoeksopzet (zie Aanhangsel II).

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Staat 19 Korte vakanties in het buitenland, naar vervoermiddel

	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003
	%					x 1 000				
Auto	69	62	67	69	69	1 710	1 480	1 640	2 480	2 400
Trein	5	8	7	8	8	110	200	180	280	260
Touringcar	14	14	11	5	7	340	330	280	190	240
Vliegtuig	7	11	8	10	10	170	270	200	360	350
Veerboot, ferry	4	3	4	3	2	90	80	90	100	80
Overige vervoermiddelen	2	1	2	5	4	50	30	50	180	130
Totaal	100	100	100	100	100	2 480	2 390	2 430	3 590	3 460

¹⁾ Trendbreuk als gevolg van een aantal belangrijke wijzigingen in de vragenlijst en de onderzoeksopzet (zie Aanhangsel II).

Bron: Continu Vakantie Onderzoek.

Behalve de auto en het vliegtuig is voor vakanties binnen Europa ook de touringcar van belang. Ten opzichte van 2002 is het aandeel van de touringcar in het vervoer van vakantiegangers naar het buitenland iets toegenomen. Hiertegenover staat een geringe afname van het aantal vakantiegangers dat met de trein naar het buitenland ging. Een nog kleiner aantal vakantiegangers maakte gebruik van veerboten en ferry's. Deze schepen zijn vooral van belang voor de oversteek naar Groot-Brittannië en Scandinavië.

Organisatievorm

Vanaf 2002 is in het CVO bij de organisatievorm van vakanties een ander onderscheid gemaakt tussen georganiseerde en niet-georganiseerde reizen. In het verleden zijn vakanties die via een boekingscentrale van een hotel- of bungalowketen waren besproken, ingedeeld bij de niet-georganiseerde reizen. Omdat hier toch wel sprake is van een bepaalde vorm van reisbemiddeling zijn deze vakanties bij het vernieuwde CVO als een georganiseerde reis bestempeld. In de staten 20 t/m 23 is deze nieuwe indeling bij alle jaren doorgevoerd. Dit neemt niet weg dat de vergelijkbaarheid van de uitkomsten in het geding blijft door een aantal andere wijzigingen in de opzet van het vernieuwde CVO (zie Aanhangsel II).

Vanaf 2002 is sprake van een georganiseerde reis als logies en/of vervoer voor een vakantie zijn geboekt bij een reisbureau, ANWB-kantoor, bank, warenhuis, postkantoor, VVV-kantoor, vakantieboekingscentrale van de VVV of een boekingscentrale van een hotel- of bungalowketen dan wel rechtstreeks bij een reisorganisatie (vervoersmaatschappij, accommodatieverschaffer of andere bemiddelende instantie). Een niet-georganiseerde reis is een vakantie waarbij het logies rechtstreeks bij de eigenaar of beheerder werd geboekt, men zonder iets te reserveren op pad ging dan wel op een vaste seizoen- of jaarplaats of in een eigen recreatief onderkomen verbleef.

Staat 20 Lange vakanties in Nederland, naar organisatievorm

	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003
	%					x 1 000				
Georganiseerde reizen	28	28	28	24	29	2 110	2 100	2 240	2 210	2 620
w.v.										
geboekt bij een reisbureau	5	5	5	4	3	390	380	440	390	290
geboekt bij een bank, VVV e.d.	5	4	4	4	6	370	300	290	410	560
geboekt bij een boekingscentrale van een hotel- of bungalowketen	17	18	17	15	19	1 250	1 320	1 380	1 340	1 700
rechtstreeks geboekt bij een reisorganisatie	1	1	2	1	1	100	100	130	70	70
Niet-georganiseerde reizen	72	72	72	76	71	5 480	5 380	5 820	6 990	6 410
w.v.										
logies rechtstreeks gereserveerd bij eigenaar of beheerder	41	40	39	.	29	3 140	3 000	3 170	.	2 600
logies niet gereserveerd: niet vooraf geboekt	6	7	7	.	20	490	190	580	.	1 770
vaste standplaats, eigen onderkomen	24	25	26	22	23	1 840	1 900	2 070	2 030	2 040
Totaal	100	100	100	100	100	7 590	7 490	8 060	9 200	9 030

¹⁾ Trendbreuk als gevolg van een aantal belangrijke wijzigingen in de vragenlijst en de onderzoeksopzet (zie Aanhangsel II).

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Staat 21 Korte vakanties in Nederland, naar organisatievorm

	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003
	%					x 1 000				
Georganiseerde reizen	17	19	16	24	28	1 520	1 780	1 540	2 320	2 520
w.v.										
geboekt bij een reisbureau	3	4	3	5	4	300	340	320	450	380
geboekt bij een bank, VVV e.d.	4	3	2	6	9	310	270	210	560	800
geboekt bij een boekingscentrale van een hotel- of bungalowketen	10	12	9	13	14	840	1 090	900	1 230	1 270
rechtstreeks geboekt bij een reisorganisatie	1	1	1	1	1	80	80	110	80	70
Niet-georganiseerde reizen	83	81	84	76	72	7 210	7 380	8 130	7 190	6 550
w.v.										
logies rechtstreeks gereserveerd bij eigenaar of beheerder	34	28	28	.	27	2 950	2 560	2 680	.	2 440
logies niet gereserveerd: niet vooraf geboekt	6	4	5	.	18	520	380	490	.	1 590
vaste standplaats, eigen onderkomen	43	48	51	32	28	3 740	4 440	4 950	3 070	2 520
Totaal	100	100	100	100	100	8 730	9 160	9 670	9 510	9 060

¹⁾ Trendbreuk als gevolg van een aantal belangrijke wijzigingen in de vragenlijst en de onderzoeksopzet (zie Aanhangsel II).

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Staat 22 Lange vakanties in het buitenland, naar organisatievorm

	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003
	%					x 1 000				
Georganiseerde reizen	65	63	63	58	62	7 580	7 260	7 460	7 600	8 020
w.v.										
geboekt bij een reisbureau	45	44	43	40	42	5 270	5 060	5 050	5 320	5 460
geboekt bij een bank, VVV e.d.	6	5	5	6	7	720	600	580	770	970
geboekt bij een boekingscentrale van een hotel- of bungalowketen	4	4	3	5	5	450	410	400	640	630
rechtstreeks geboekt bij een reisorganisatie	10	10	12	7	7	1 140	1 200	1 420	870	960
Niet-georganiseerde reizen	35	37	37	42	38	4 130	4 240	4 330	5 570	4 990
w.v.										
logies rechtstreeks gereserveerd bij eigenaar of beheerder	18	19	19	.	16	2 120	2 170	2 270	.	2 030
logies niet gereserveerd: niet vooraf geboekt	13	14	12	.	19	1 550	1 570	1 450	.	2 500
vaste standplaats, eigen onderkomen	4	4	5	5	4	460	510	610	600	460
Totaal	100	100	100	100	100	11 700	11 510	11 790	13 170	13 010

¹⁾ Trendbreuk als gevolg van een aantal belangrijke wijzigingen in de vragenlijst en de onderzoeksopzet (zie Aanhangsel II).

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Staat 23 Korte vakanties in het buitenland, naar organisatievorm

	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003
	%					x 1 000				
Georganiseerde reizen	57	56	50	51	55	1 420	1 340	1 220	1 830	1 920
w.v.										
geboekt bij een reisbureau	31	34	27	27	25	780	820	660	970	860
geboekt bij een bank, VVV e.d.	11	9	9	6	12	270	210	210	210	420
geboekt bij een boekingscentrale van een hotel- of bungalowketen	7	5	5	6	8	170	110	110	220	280
rechtstreeks geboekt bij een reisorganisatie	8	8	10	12	10	200	200	240	420	350
Niet-georganiseerde reizen	43	44	50	49	45	1 060	1 050	1 210	1 760	1 540
w.v.										
logies rechtstreeks gereserveerd bij eigenaar of beheerder	26	25	30	.	18	640	590	720	.	620
logies niet gereserveerd: niet vooraf geboekt	12	8	13	.	20	310	190	320	.	690
vaste standplaats, eigen onderkomen	4	12	7	5	7	110	280	170	190	230
Totaal	100	100	100	100	100	2 480	2 390	2 430	3 590	3 460

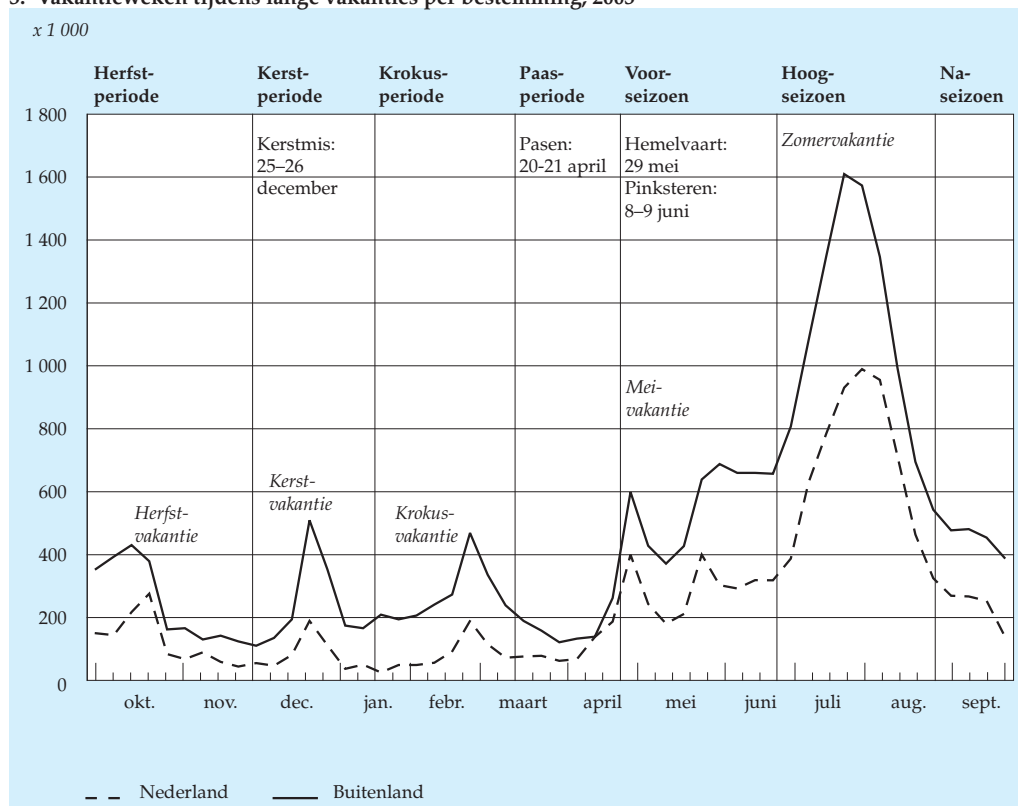
¹⁾ Trendbreuk als gevolg van een aantal belangrijke wijzigingen in de vragenlijst en de onderzoeksopzet (zie Aanhangsel II).

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

In 2003 waren drie van de tien binnenlandse vakanties georganiseerde reizen. Dit geldt voor zowel lange als korte vakanties. Ongeacht de duur werd het merendeel van deze georganiseerde vakanties geboekt via een boekingscentrale van een hotel- of bungalowketen. Met name bij de korte vakanties lijkt hierbij sprake van een toenemende ontwikkeling. Een beperkt aantal vakantiegeorgangangers reserveerde logies en/of vervoer bij een reisbureau, bank, VVV of andere bemiddelende instantie op het gebied van reizen. Het aantal Nederlanders dat een binnenlandse vakantie rechtstreeks bij een reisorganisatie boekt is zeer klein.

Bij de niet-georganiseerde reizen is vooral het aandeel van de korte vakanties op een vaste standplaats of in een eigen recreatief onderkomen sterk geslonken. De reizen waarbij het logies rechtstreeks werd gereserveerd zijn de laatste jaren tamelijk constant. Voorgaande jaren werden lange vakanties relatief vaak rechtstreeks met de eigenaar of beheerder van een logiesverstrekend bedrijf geregeld en was het aantal vakantiegeorgangangers dat op de bonnefooi op pad ging zeer bescheiden. De laatste jaren is er echter sprake van een kentering op dit gebied. Het percentage rechtstreeks gereserveerde logies lijkt af te nemen.

3. Vakantieweken tijdens lange vakanties per bestemming, 2003

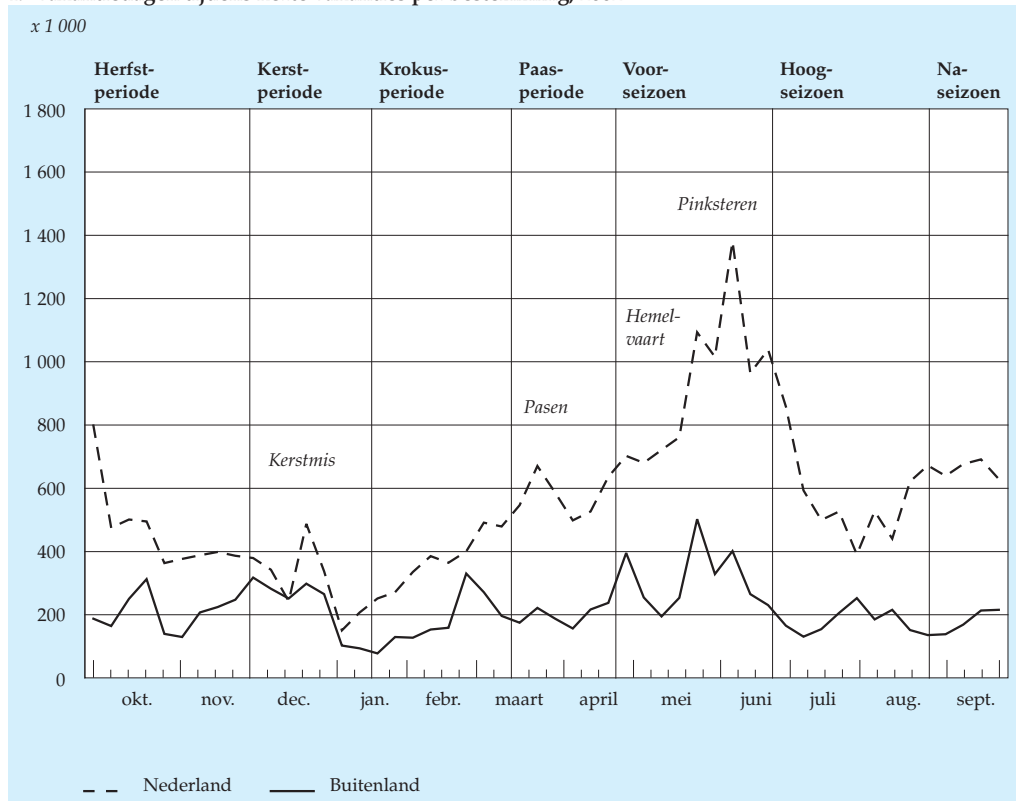

Bron: Continuu Vakantie Onderzoek.

Buitenlandse vakanties zijn voor het merendeel georganiseerde reizen. Vooral voor lange vakanties wordt dikwijls gebruik gemaakt van de diensten van een reisbureau. In 2003 ging het daarbij om ruim 6,3 miljoen vakanties. Het aantal boekingen bij de reizenverkopende banken en andere verkoopkanalen steekt daar schril bij af. Dit geldt ook voor het aantal vakanties dat via een boekingscentrale van hotel- en bungalowketen werd besproken. Ongeveer 1,3 miljoen Nederlanders regelen het logies en/of vervoer rechtstreeks bij een reisorganisatie. Bij de lange vakanties neemt deze organisatievorm sinds 2002 echter een minder belangrijke plaats in dan daarvoor het geval was.

Bij de niet-georganiseerde reizen ging in 2003 een groter aantal vakantiegangers op de bonnefooi op pad. Het aantal vakanties waarbij het logies rechtstreeks wordt gereserveerd bij eigenaar of beheerder is daarentegen in betekenis afgenomen. Zoals eerder vermeld is het aantal Nederlanders dat een eigen recreatief onderkomen in het buitenland heeft nog zeer bescheiden. Voor hen is boeking niet aan de orde. Zij kunnen naar hun stacaravan, vakantiehuisje en dergelijke gaan wanneer zij willen.

4. Vakantiedagen tijdens korte vakanties per bestemming, 2002

Bron: Continuu Vakantie Onderzoek.

In de tabellen 12 t/m 24 is zowel voor de lange als korte vakanties meer gedetailleerde informatie opgenomen over de belangrijkste logiesvormen, vervoermiddelen en wijze van reserveren.

2.4 Vakantiespreiding

In grafiek 3 is voor 2003 de spreiding van het aantal vakantieweken tijdens lange vakanties in Nederland en in het buitenland weergegeven. Om te kunnen bepalen hoeveel personen in een bepaalde kalenderweek op vakantie zijn, is gebruik gemaakt van het begrip 'vakantieweek'. Dit houdt in dat het aantal vakantiedagen per week gedeeld is door 7. Het op die manier verkregen aantal 'vakantieweken' geeft een vrij nauwkeurige aanduiding van het aantal personen dat in een bepaalde kalenderweek op vakantie was.

Sinds jaar en dag zijn, zowel voor binnen- als buitenlandse vakanties, juli en augustus de belangrijkste maanden. In de drukste week van 2003, dat wil zeggen van 26 juli–1 augustus, waren er naar schatting bijna 2,6 miljoen Nederlanders met vakantie: bijna 1 miljoen in eigen land en bijna 1,6 miljoen in het buitenland. Buiten het hoogseizoen zijn zowel voor een binnen- als buitenlands verblijf de meivakantie, de maand juni en, zij het in mindere mate, de herfstvakantie van belang. Daarnaast gaan relatief veel Nederlanders in de kerst- of krokusvakantie dan wel in de maand september naar het buitenland. Voor velen is dan een wintersport- of zonvakantie het belangrijkste motief voor de reis.

De concentraties van vakanties in bepaalde perioden van het jaar worden voor een belangrijk deel verklaard doordat grote groepen van de bevolking zelf of via leden van het huishouden gebonden zijn aan schoolvakanties, collectieve bedrijfssluitingen, e.d. In tabel 25 is dit thema nader uitgewerkt.

Staat 24 Uitgaven voor vakanties, naar bestemming en seizoen

	Lange vakanties					Korte vakanties				
	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003
Nederland	1,4	1,5	1,6	1,9	1,8	0,6	0,6	0,6	1,0	0,8
Buitenland	7,7	7,8	8,1	8,9	9,0	0,4	0,5	0,5	0,9	0,7
Winter	2,9	2,9	3,1	4,1	3,7	0,5	0,6	0,5	1,0	0,8
Zomer	6,2	6,3	6,7	6,7	7,1	0,5	0,5	0,6	0,8	0,7
Totaal	9,1	9,3	9,7	10,8	10,8	1,0	1,1	1,1	1,8	1,6

¹⁾ Trendbreuk als gevolg van een aantal belangrijke wijzigingen in de vragenlijst en de onderzoeksopzet (zie Aanhangsel II).

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

In grafiek 4 is voor 2003 de spreiding van de vakantiedagen over het jaar voor korte vakanties weergegeven. In Nederland springt de week met beide pinksterdagen er met bijna 1,4 miljoen vakantiedagen duidelijk uit. Gewoonlijk komt de korte verblijfsrecreatie in ons land pas goed op gang als in april de meeste campings weer open zijn. Pasen en de meivakantie zijn dan de eerste data waarop menigeen er voor een paar dagen op uittrekt. Hemelvaart en Pinksteren zijn doorgaans de topdagen. In het hoogseizoen worden minder korte vakanties doorgebracht. Eenmaal weer thuis van een lange vakantie gaat menigeen er daarna nog wel eens een weekendje op uit in het naseizoen. Het vakantiejaar 2003 week nauwelijks van dit patroon af. In het buitenland zijn de verblijfsdagen tijdens korte vakanties veel gelijkmatiger over het jaar gespreid dan in Nederland. Toch nodigen ook daar schoolvakanties in de winterperiode en de vrije dagen rond de christelijke feestdagen in het voorseizoen het meeste uit om er eens een paar dagen op uit te trekken.

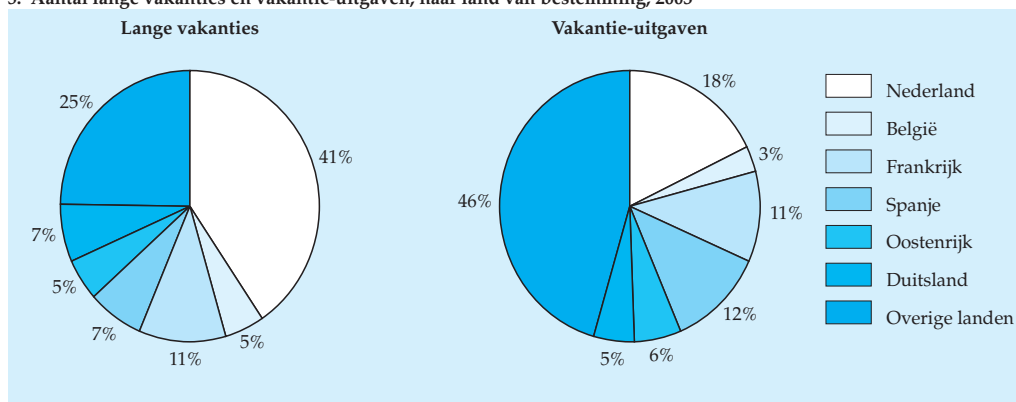
2.5 Vakantie-uitgaven

Vakantie-uitgaven zijn specifieke kosten, die gemaakt zijn voor de vakantie zelf. Hieronder vallen reiskosten, verblijfskosten, uitgaven aan voeding en overige kosten die rechtstreeks verband houden met de vakantie, zoals verzekeringen, entrees, souvenirs, foto- en filmmateriaal.

De uitgaven voor duurzame recreatiegoederen, zoals caravan, tent, boot, kampeeruitrusting en dergelijke blijven buiten beschouwing, omdat ze niet aan één vakantie kunnen worden toegerekend. Dit geldt ook voor de huur van een vaste stand- of ligplaats, die eveneens voor een onbekend aantal vakanties wordt benut.

In 2003 werd door de Nederlanders aan lange en korte vakanties tezamen 12,4 miljard euro uitgegeven. Van het totale vakantiebudget had 87% betrekking op lange

5. Aantal lange vakanties en vakantie-uitgaven, naar land van bestemming, 2003

Bron: Continuu Vakantie Onderzoek.

vakanties. In 2003 werd aan buitenlandse vakanties 9 miljard euro uitgegeven, voor binnenlandse vakanties lag dit bedrag op bijna 2 miljard euro. Ten opzichte van 2002 zijn de uitgaven aan korte vakanties enigszins gedaald. Dit geldt zowel voor binnen- als buitenlandse vakanties.

In 2003 werd 41% van alle lange vakanties in Nederland doorgebracht. Toch had slechts 18% van de uitgaven daar betrekking op. Bij de buitenlandse bestemmingen werd veruit het meest uitgegeven aan vakanties naar Spanje en Frankrijk. Gerelateerd aan het aantal vakanties bij de topvijf van de buitenlandse bestemmingen, blijkt dat vooral in Spanje een belangrijk deel van het vakantiebudget van de Nederlanders wordt uitgegeven. Bij de interpretatie van deze gegevens moet men er echter rekening mee houden dat niet alle uitgaven in het vakantieland zelf gerealiseerd worden, maar ook in Nederland en/of eventuele doorgangslanden. Zo profiteren bijvoorbeeld ook de horecabedrijven en benzinestations in het belangrijkste doorgangsland Duitsland van de vakantiegeangers die op doorreis zijn en komt een deel van de reissom die men aan een reisbureau betaalt ten goede aan de toeristische sector in ons eigen land.

In staat 25 zijn voor 2002 de gemiddelde uitgaven per persoon voor lange en korte vakanties in Nederland weergegeven. Reizen met eigen vervoer waren -zowel bij lange als korte vakanties- doorgaans voordeliger dan wanneer men van andere vervoermiddelen gebruik maakte. De verschillen tussen de seizoenen zijn overwegend terug te voeren op verschillen in gemiddelde vakantie duur en het gebruik van bepaalde logiesvormen. Zo werden er in de winterperiode bijvoorbeeld veel vakanties op een bungalowpark doorgebracht. De gemiddelde uitgaven per persoon voor dergelijke vakanties zijn betrekkelijk hoog.

Lange vakanties in het buitenland met eigen vervoer zijn ongeveer half zo duur als lange vakanties met overig vervoer. 'Goedkopere' kampeervakanties drukken de

Staat 25 Gemiddelde uitgaven per vakantie in Nederland, naar seizoen en vervoerswijze, 2003

	Lange vakanties			Korte vakanties		
	Winter	Zomer	Totaal	Winter	Zomer	Totaal
<i>euro</i>						
Met eigen vervoer	165	207	195	107	79	91
Met overig vervoer	¹⁾	231	226	¹⁾	¹⁾	126
Totaal	168	209	197	110	81	94

¹⁾ Op grond van een te gering aantal waarnemingen in het onderzoek is de uitkomst niet vermeld.

Bron: Continu Vakantie Onderzoek.

gemiddelde uitgaven voor de zomerperiode, terwijl de 'dure' overnachtingen in hotels en appartementen de gemiddelde uitgaven in de winterperiode laten stijgen. Ondanks het feit dat een zomervakantie gemiddeld bijna 4 dagen langer duurde dan een wintervakantie (zie staat 3) bleef het totaalbedrag onder invloed van deze factoren ruim onder dat van een vakantie in de winterperiode. Voor de korte vakanties geldt vrijwel hetzelfde. Het verschil in gemiddelde uitgaven van vakanties met eigen of overig vervoer is daarbij echter absoluut gezien in beide seizoenen veel kleiner.

In de tabellen 26 t/m 31 is zowel voor de lange als korte vakanties meer gedetailleerde informatie opgenomen over de gemiddelde uitgaven per vakantie en vakantiedag.

Staat 26 Gemiddelde uitgaven per vakantie in het buitenland, naar seizoen en vervoerswijze, 2003

	Lange vakanties			Korte vakanties		
	Winter	Zomer	Totaal	Winter	Zomer	Totaal
	<i>euro</i>					
Met eigen vervoer	431	495	476	162	160	161
Met overig vervoer	996	936	960	331	317	325
Totaal	732	674	694	220	201	211

Bron: Continu Vakantie Onderzoek.

3. Tabellen

3. Tabellen

3.1 Vakantieparticipatie

Tabel 1 Participatie aan lange vakanties en aantal lange vakanties naar bestemming van enkele categorieën van de bevolking, 2003

	Omvang van de populatie	Participatie aan lange vakanties	Gemiddeld aantal lange vakanties per participant	Totaal aantal lange vakanties	w.v.	
					in Nederland	in het buitenland
	<i>x 1 000</i>	%		<i>x 1 000</i>	%	
Leeftijd						
0– 5 jaar	1 120	78	1,67	1 470	54	46
6–12 jaar	1 340	85	1,82	2 070	50	50
13–17 jaar	940	80	1,76	1 320	39	61
18–24 jaar	1 250	73	1,66	1 520	30	70
25–34 jaar	2 100	78	1,83	3 010	36	64
35–44 jaar	2 470	75	1,81	3 360	36	64
45–54 jaar	2 210	73	1,94	3 130	36	64
55–64 jaar	1 770	74	2,42	3 180	43	57
65–74 jaar	1 200	72	2,33	2 010	45	55
75 jaar en ouder	880	51	2,15	970	58	42
Totaal	15 280	75	1,93	22 040	41	59
Samenstelling huishouden						
Alleenstaanden	2 010	66	1,85	2 460	29	71
Huishouden met als jongste een kind van						
0– 5 jaar	2 810	80	1,74	3 910	53	47
6–12 jaar	2 610	80	1,74	3 650	43	57
13–17 jaar	1 390	76	1,72	1 820	38	62
Huishouden met uitsluitend meerderjarigen						
	6 460	73	2,17	10 200	39	61
Totaal	15 280	75	1,93	22 040	41	59
Bruto huishoudinkomen						
17 500 euro	1 440	54	1,85	1 190	44	56
17 500 tot 23 000 euro	1 260	69	1,69	1 230	47	53
23 000 tot 28 500 euro	1 740	67	1,75	1 690	46	54
28 500 tot 34 000 euro	2 040	72	1,90	2 310	53	47
34 000 tot 45 000 euro	3 010	78	1,97	3 840	44	56
45 000 tot 56 000 euro	2 390	81	1,94	3 140	36	64
56 000 euro en meer	3 380	86	2,16	5 220	32	68
Totaal	15 280	75	1,95	18 620	41	59

Tabel 1 Participatie aan lange vakanties en aantal lange vakanties naar bestemming van enkele categorieën van de bevolking, 2003 (vervolg)

	Omvang van de populatie	Participatie aan lange vakanties	Gemiddeld aantal lange vakanties per participant	Totaal aantal lange vakanties	w.v.	
					in Nederland	in het buitenland
	<i>x 1 000</i>	%		<i>x 1 000</i>	%	
Sociale groep						
Personen van 0–15 jaar	3 010	81	1,74	4 250	50	50
<i>Personen met betaald beroep</i>						
Zelfstandigen	760	81	2,07	1 250	31	69
Werknemers						
hogere employé's	850	88	2,16	1 600	30	70
middelbare employé's	2 590	79	1,86	3 750	33	67
lagere employé's	3 040	73	1,75	3 830	35	65
<i>Personen zonder beroep</i>						
Arbeidsongeschikt, bijstand	720	60	1,92	810	48	52
Gepensionerd, rentenierend	2 430	66	2,42	3 810	48	52
Huisvrouw	1 050	70	1,93	1 390	50	50
Anders	820	71	1,88	1 080	38	62
Totaal	15 280	75	1,93	22 040	41	59
Opleiding						
Personen van 0–15 jaar	3 010	81	1,74	4 250	50	50
Basis/lager onderwijs	1 310	55	2,11	1 450	46	54
Uitgebreid lager onderwijs						
algemeen	1 980	72	2,02	2 720	45	55
beroeps	2 130	62	1,78	2 240	47	53
Middelbaar onderwijs						
algemeen	1 090	82	2,09	1 790	32	68
beroeps	3 070	77	1,89	4 230	42	58
Semi-hoger onderwijs	1 950	83	2,03	3 130	31	69
Hoger onderwijs	740	88	2,22	1 380	23	77
Totaal	15 280	75	1,93	22 040	41	59
Bezit recreatief onderkomen						
Recreatief onderkomen met vaste stand- of ligplaats	1 390	89	2,83	3 470	63	37
Uitsluitend recreatief onderkomen zonder vaste stand- of ligplaats	4 190	84	1,98	7 020	37	63
Geen recreatief onderkomen	9 710	69	1,73	11 540	36	64
Totaal	15 280	75	1,93	22 040	41	59

Tabel 1 Participatie aan lange vakanties en aantal lange vakanties naar bestemming van enkele categorieën van de bevolking, 2003 (slot)

	Omvang van de populatie	Participatie aan lange vakanties	Gemiddeld aantal lange vakanties per participant	Totaal aantal lange vakanties	w.v.	
					in Nederland	in het buitenland
	<i>x 1 000</i>	%		<i>x 1 000</i>	%	
Woonprovincie						
Groningen	550	63	1,88	650	49	51
Friesland	620	69	1,89	810	53	47
Drenthe	460	74	1,91	660	53	47
Overijssel	1 060	72	1,86	1 400	41	59
Flevoland	330	81	1,74	470	36	64
Gelderland	1 870	74	1,84	2 550	42	58
Utrecht	1 090	80	2,08	1 820	40	60
Noord-Holland	2 380	80	1,99	3 800	36	64
Zuid-Holland	3 210	77	2,04	5 000	45	55
Zeeland	360	67	1,82	440	41	59
Noord-Brabant	2 280	74	1,87	3 180	36	64
Limburg	1 070	67	1,75	1 260	34	66
Totaal	15 280	75	1,93	22 040	41	59
Regionale indeling vakantiespreiding						
Regio Noord	5 400	75	1,92	7 790	41	59
Regio Midden	5 490	77	2,02	8 480	44	56
Regio Zuid	4 390	72	1,82	5 760	36	64
Totaal	15 280	75	1,93	22 040	41	59
Stedelijkheid gemeenten						
Zeer sterk stedelijk	2 580	75	2,17	4 200	41	59
Sterk stedelijk	4 130	80	1,90	6 260	41	59
Matig stedelijk	3 100	74	1,90	4 340	41	59
Weinig stedelijk	3 370	73	1,90	4 670	40	60
Niet stedelijk	2 100	69	1,77	2 560	43	57
Totaal	15 280	75	1,93	22 040	41	59

Bron: Continu Vakantie Onderzoek.

Tabel 2 Participatie aan korte vakanties en aantal korte vakanties naar bestemming van enkele categorieën van de bevolking, 2003

	Omvang van de populatie	Participatie aan korte vakanties	Gemiddeld aantal korte vakanties per participant	Totaal aantal korte vakanties	w.v.	
					in Nederland	in het buitenland
	<i>x 1 000</i>	%		<i>x 1 000</i>	%	
Leeftijd						
0– 5 jaar	1 120	41	1,69	770	80	20
6–12 jaar	1 340	45	1,99	1 200	81	19
13–17 jaar	940	35	¹⁾	670	¹⁾	¹⁾
18–24 jaar	1 250	44	1,72	940	66	34
25–34 jaar	2 100	52	1,96	2 120	67	33
35–44 jaar	2 470	43	1,86	1 980	72	28
45–54 jaar	2 210	41	2,22	2 000	71	29
55–64 jaar	1 770	41	2,22	1 630	73	27
65–74 jaar	1 200	33	2,41	940	77	23
75 jaar en ouder	880	20	¹⁾	270	¹⁾	¹⁾
Totaal	15 280	41	1,99	12 520	72	28
Samenstelling huishouden						
Alleenstaanden	2 010	37	1,87	1 370	60	40
Huishouden met als jongste een kind van						
0– 5 jaar	2 810	45	1,82	2 290	78	22
6–12 jaar	2 610	40	1,94	2 040	74	26
13–17 jaar	1 390	39	2,16	1 170	73	27
Huishouden met uitsluitend meerderjarigen						
	6 460	42	2,09	5 640	72	28
Totaal	15 280	41	1,99	12 520	72	28
Bruto huishoudinkomen						
tot 17 500 euro	1 440	32	1,95	760	69	31
17 500 tot 23 000 euro	1 260	32	1,69	560	77	23
23 000 tot 28 500 euro	1 740	35	1,79	900	73	27
28 500 tot 34 000 euro	2 040	38	2,05	1 330	71	29
34 000 tot 45 000 euro	3 010	43	2,12	2 290	77	23
45 000 tot 56 000 euro	2 390	46	2,01	1 830	70	30
56 000 euro en meer	3 380	50	2,10	2 940	71	29
Totaal	15 280	41	1,99	12 520	72	28

Tabel 2 Participatie aan korte vakanties en aantal korte vakanties naar bestemming van enkele categorieën van de bevolking, 2003 (vervolg)

	Omvang van de populatie	Participatie aan korte vakanties	Gemiddeld aantal korte vakanties per participant	Totaal aantal korte vakanties	w.v.	
					in Nederland	in het buitenland
	<i>x 1 000</i>	%		<i>x 1 000</i>	%	
Sociale groep						
Personen van 0–15 jaar	3 010	41	1,93	2 370	78	22
<i>Personen met betaald beroep</i>						
Zelfstandigen	760	51	1,90	730	65	35
Werknemers						
hogere employé's	850	64	2,13	1 140	64	36
middelbare employé's	2 590	47	1,93	2 320	69	31
lagere employé's	3 040	38	2,05	2 350	72	28
<i>Personen zonder beroep</i>						
Arbeidsongeschikt, bijstand	720	37	2,20	570	76	24
Gepensioneerd, rentenierend	2 430	31	2,15	1 570	77	23
Huisvrouw	1 050	34	1,92	680	76	24
Anders	820	44	1,78	640	69	31
Totaal	15 280	41	1,99	12 520	72	28
Opleiding						
Personen van 0–15 jaar	3 010	41	1,93	2 370	78	22
Basis/lager onderwijs	1 310	25	2,14	680	77	23
Uitgebreid lager onderwijs						
algemeen	1 980	37	2,21	1 530	74	26
beroeps	2 130	33	1,92	1 290	71	29
Middelbaar onderwijs						
algemeen	1 090	44	2,16	990	71	29
beroeps	3 070	40	2,03	2 400	74	26
Semi-hoger onderwijs	1 950	54	1,80	1 810	66	34
Hoger onderwijs	740	63	2,07	910	64	36
Totaal	15 280	41	1,99	12 520	72	28
Bezit recreatief onderkomen						
Recreatief onderkomen met vaste stand- of ligplaats	1 390	55	4,06	3 070	85	15
Uitsluitend recreatief onderkomen zonder vaste stand- of ligplaats	4 190	50	1,87	3 930	73	27
Geen recreatief onderkomen	9 710	35	1,61	5 520	65	35
Totaal	15 280	41	1,99	12 520	72	28

Tabel 2 Participatie aan korte vakanties en aantal korte vakanties naar bestemming van enkele categorieën van de bevolking, 2003 (slot)

	Omvang van de populatie	Participatie aan korte vakanties	Gemiddeld aantal korte vakanties per participant	Totaal aantal korte vakanties	w.v.	
					in Nederland	in het buitenland
	<i>x 1 000</i>	%		<i>x 1 000</i>	%	
Woonprovincie						
Groningen	550	32	1)	410	1)	1)
Friesland	620	43	2,14	570	85	15
Drenthe	460	41	1)	320	1)	1)
Overijssel	1 060	38	1,80	720	77	23
Flevoland	330	39	1)	220	1)	1)
Gelderland	1 870	42	1,96	1 530	74	26
Utrecht	1 090	47	2,09	1 080	76	24
Noord-Holland	2 380	44	1,94	2 030	71	29
Zuid-Holland	3 210	40	2,16	2 810	75	25
Zeeland	360	28	1)	170	1)	1)
Noord-Brabant	2 280	43	1,94	1 910	64	36
Limburg	1 070	37	1,90	750	60	40
Totaal	15 280	41	1,99	12 520	72	28
Stedelijkheid gemeenten						
Zeer sterk stedelijk	2 580	44	2,23	2 540	72	28
Sterk stedelijk	4 130	44	1,96	3 560	73	27
Matig stedelijk	3 100	39	1,93	2 310	68	32
Weinig stedelijk	3 370	40	1,97	2 660	74	26
Niet stedelijk	2 100	37	1,85	1 450	78	22
Totaal	15 280	41	1,99	12 520	72	28

1) Op grond van een te gering aantal waarnemingen in het onderzoek is de uitkomst niet vermeld.

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

3.2 Aantal vakanties naar duur en bestemming

Tabel 3 Lange vakanties in Nederland per toeristengebied, naar enkele kenmerken van de vakantiegangers, 2003

	Wad- den- eilan- den	Noord- zee- bad- plaat- sen	Water- sport- gebie- den	Velu- we- rand	Twen- te, Sal- land en Vecht- streek	Gro- ning- se, Friese en Drent- se zand- gron- den	West- en Mid- den- Brab- bant	Oost- Bra- bant, Noord- en Mid- den- Lim- burg en Rijk van Nij- megen	Zuid- Lim- burg	Ove- rig Ned- er- land	To- taal
%											
Leeftijd											
0– 5 jaar	6	9	8	8	11	10	10	15	3	7	9
6–12 jaar	12	10	8	10	12	14	16	13	10	14	12
13–17 jaar	7	7	8	4	6	5	5	5	5	5	6
18–24 jaar	6	5	6	3	4	4	5	6	7	5	5
25–34 jaar	7	10	12	12	9	16	17	15	16	8	12
35–44 jaar	17	11	14	11	12	14	14	19	10	13	13
45–54 jaar	16	11	13	9	14	12	13	10	14	13	12
55–64 jaar	13	21	17	11	13	14	14	7	18	21	15
65–74 jaar	10	11	8	20	13	7	4	7	5	11	10
75 jaar en ouder	6	6	5	12	7	4	2	4	13	6	6
Samenstelling huishouden											
Alleenstaanden	11	6	12	6	5	7	6	6	15	6	8
Huishouden met als jongste een kind van											
0– 5 jaar	18	21	21	22	27	29	30	33	13	17	23
6–12 jaar	19	16	18	13	15	19	19	21	14	20	17
13–17 jaar	8	8	11	6	9	7	10	6	10	5	8
Huishouden met uit- sluitend meerderjarigen	44	49	38	53	44	38	35	33	47	52	44
Bruto huishoudinkomen											
tot 17 500 euro	3	8	9	8	6	8	6	5	4	8	7
17 500 tot 23 000 euro	5	6	4	10	11	4	7	11	16	8	8
23 000 tot 28 500 euro	10	8	11	10	12	10	6	12	7	13	10
28 500 tot 34 000 euro	10	16	15	19	18	14	21	18	17	16	16
34 000 tot 45 000 euro	21	21	24	25	20	24	26	16	18	23	22
45 000 tot 56 000 euro	21	14	15	11	15	18	15	19	18	11	15
56 000 euro en meer	30	27	23	17	18	22	19	20	20	21	22

Tabel 3 Lange vakanties in Nederland per toeristengebied, naar enkele kenmerken van de vakantiegangers, 2003 (slot)

	Wad- den- eilan- den	Noord- zee- bad- plaat- sen	Water- sport- gebie- den	Velu- we- en Velu- we- rand	Twen- te, Sal- land Vecht- streek	Gro- ning- se, Friese Drent- se zand- gron- den	West- en Mid- den- Brab- bant	Oost- Bra- bant, Noord- en Mid- den- Lim- burg en Rijk van Nij- megen	Zuid- Lim- burg	Ove- rig Ned- er- land	To- taal
Bezit recreatief onderkomen %											
Recreatief onderkomen met vaste stand- of ligplaats	12	32	39	26	19	18	20	11	9	30	24
Uitsluitend recreatief onderkomen zonder vaste stand- of ligplaats	32	25	23	28	32	32	30	32	33	32	29
Geen recreatief onderkomen	56	43	38	46	49	50	50	57	58	39	47
Woonprovincie											
Groningen	7	2	1	2	6	9	3	2	2	4	4
Friesland	9	6	3	4	4	9	3	2	4	5	5
Drenthe	8	2	3	4	6	5	1	3	3	5	4
Overijssel	7	7	6	5	13	8	3	4	9	4	6
Flevoland	2	2	3	2	2	2	2	2	3	1	2
Gelderland	16	13	10	9	16	8	6	12	13	15	12
Utrecht	9	11	10	5	8	9	5	6	8	6	8
Noord-Holland	12	10	16	21	13	16	15	10	25	19	15
Zuid-Holland	20	20	25	35	21	25	32	29	17	22	25
Zeeland	1	2	2	3	1	1	3	1	1	2	2
Noord-Brabant	6	17	15	8	7	8	22	19	10	12	13
Limburg	3	7	5	2	5	1	5	9	4	5	5
Stedelijkheid gemeenten											
Zeer sterk stedelijk	21	13	24	20	14	18	23	17	13	22	19
Sterk stedelijk	23	34	28	30	25	29	34	26	28	24	28
Matig stedelijk	24	20	16	18	23	16	18	24	21	21	20
Weinig stedelijk	18	25	21	18	19	20	16	21	27	22	21
Niet stedelijk	14	8	11	14	18	16	9	12	10	10	12
x 1 000											
Totaal (absoluut=100%)	660	1 270	1 240	1 130	800	880	720	780	410	1 160	9 030

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Tabel 4 Lange vakanties in Nederland per toeristengebied, naar enkele vakantiekenmerken, 2003

	Wad- den- eilan- den	Noord- zee- bad- plaat- sen	Water- sport- gebie- den	Velu- we- en Velu- we- rand	Twen- te, Sal- land en Vecht- streek	Gro- ning- se, Friese en Drent- se zand- gron- den	West- en Mid- den- Bra- bant	Oost- Bra- bant, Noord- en Mid- den- Lim- burg en Rijk van Nij- megen	Zuid- Lim- burg	Ove- rig Ned- erland	To- taal
Logiesvorm	%										
Seizoenrecreatieve logiesvormen	8	29	39	24	18	20	20	10	4	28	23
w.v.											
zomerhuisje, vakantiebungalow	4	14	7	5	5	9	1	3	1	8	6
caravan, vouwwagen	3	12	15	18	14	10	17	6	1	14	12
boot	1	1	16	–	–	1	2	0		3	3
overige logiesvormen	–	1	1	1	–	0	–	–	2	2	1
Toeristische logiesvormen	92	71	61	76	82	80	80	90	96	72	77
w.v.											
woning van een particulier	8	6	6	6	5	6	7	5	6	16	7
hotel	7	6	1	8	8	2	2	2	25	8	6
pension, bed & breakfast	2	1	0	0	0	1	0	0	1	0	1
appartement	13	3	1	0	–	1	1	1	5	1	2
zomerhuisje, vakantiebungalow	41	29	24	41	33	43	41	58	35	21	35
tent, bungalowtent	8	6	9	5	7	7	6	7	7	6	7
caravan, vouwwagen, camper	7	16	11	11	23	16	18	13	14	15	14
boot	1	1	0	0	0	1	0		1	1	1
jeugdherberg of andere groepsaccommodatie	0	–	3	–	–	–	0	–	0	0	1
overige logiesvormen	3	2	1	2	3	2	4	2	2	2	2
	0	1	3	1	2	2	1	1	1	2	2
Vervoermiddel											
Fiets	1	3	2	2	2	1	2	1	0	5	2
Auto	84	93	91	93	94	94	92	92	85	86	91
Trein	8	3	3	4	2	3	3	3	11	5	4
Touringcar	0	1	0	1	1	1	2	1	2	0	1
Overige vervoermiddelen	7	1	4	0	0	2	2	2	1	4	2

Tabel 4 Lange vakanties in Nederland per toeristengebied, naar enkele vakantiekenmerken, 2003 (slot)

	Wad- den- eilan- den	Noord- zee- bad- plaat- sen	Water- sport- gebie- den	Velu- we- en Velu- we- rand	Twen- te, Sal- land en Vecht- streek	Gro- ning- se, Friese en Drent- se zand- gron- den	West- en Mid- den- Bra- bant	Oost- Bra- bant, Noord- en Mid- den- Lim- burg en Rijk van Nij- megen	Zuid- Lim- burg	Ove- rig Ned- er- land	To- taal
%											
Organisatievorm											
Georganiseerde reizen	34	26	19	35	20	34	36	46	35	19	29
w.v.											
geboekt bij een reisbureau											
of andere instantie	17	9	7	11	8	7	11	10	15	8	9
geboekt bij een boekings- centrale van een hotel- of bungalowketen	15	17	13	23	12	26	26	35	19	9	19
rechtstreeks geboekt bij een reisorganisatie	3	0	0	0	1	1	0	1	1	1	1
Niet-georganiseerde reizen	66	74	81	65	80	66	64	54	65	81	71
w.v.											
logies rechtstreeks gereserveerd of niet vooraf geboekt	58	45	42	41	61	47	44	44	62	54	48
vaste standplaats, eigen onderkomen	8	29	39	24	18	20	20	10	4	28	23
Seizoen											
Herfstperiode	14	8	7	8	6	10	13	13	20	13	10
Kerstperiode	4	3	5	7	3	4	6	10	6	6	5
Krokusperiode	7	7	4	7	6	5	7	10	6	5	6
Paasperiode	8	8	5	7	7	10	8	7	6	5	7
Voorseizoen	31	23	23	29	25	25	21	22	21	24	24
Hoogseizoen	26	41	48	31	41	36	39	31	24	37	37
Naseizoen	10	11	8	11	11	10	6	8	17	9	10
Vakantieduur											
5- 8 dagen	71	60	61	66	67	71	67	75	80	64	67
9-11 dagen	6	11	11	12	9	6	12	5	6	11	9
12-15 dagen	14	15	11	12	14	13	10	10	9	13	12
16-22 dagen	6	8	9	5	4	5	5	5	4	6	6
23-29 dagen	2	3	3	2	2	2	2	2		2	2
30 dagen of langer	1	3	4	3	4	2	5	3	1	4	3
<i>x 1 000</i>											
Totaal (absoluut=100%)	660	1 270	1 240	1 130	800	880	720	780	410	1 160	9 030

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Tabel 5 Korte vakanties in Nederland per toeristengebied, naar enkele kenmerken van de vakantiegangers, 2003

	Noord- zeepad- plaat- sen	Water- sport- gebie- den	Veluwe en Velu- we- rand	Twente, Salland en Vecht- streek	Gro- ningse, Friese en Drentse zand- gronden	West- en Midden- Bra- bant	Oost- Bra- bant, Noord- en Midden- Limburg en Rijk van Nij- megen	Zuid- Lim- burg	Overig Neder- land	Totaal
	%									
Leeftijd										
0- 5 jaar	6	6	6	11	6	9	13	3	4	7
6-12 jaar	10	11	11	14	10	14	13	6	8	11
13-17 jaar	5	9	5	4	3	6	3	2	4	5
18-24 jaar	9	7	3	5	6	5	6	11	9	7
25-34 jaar	18	12	14	12	19	18	18	21	15	16
35-44 jaar	15	15	14	11	16	16	19	18	18	16
45-54 jaar	12	24	16	17	18	14	11	17	13	16
55-64 jaar	16	9	14	15	15	12	9	10	16	13
65-74 jaar	9	4	15	10	5	4	6	7	10	8
75 jaar en ouder	2	3	2	1	2	4	1	5	3	3
Samenstelling huishouden										
Alleenstaanden	11	7	10	9	7	5	6	14	12	9
Huishouden met als jongste een kind van										
0- 5 jaar	18	17	17	24	22	29	32	11	15	20
6-12 jaar	19	19	13	15	17	17	22	13	16	17
13-17 jaar	7	15	7	10	8	10	9	5	10	9
Huishouden met uit- sluitend meerderjarigen	45	42	53	42	46	39	32	57	48	45
Bruto huishoudinkomen										
tot 17 500 euro	7	8	8	4	3	3	5	3	11	7
17 500 tot 23 000 euro	6	4	2	7	6	4	4	10	8	6
23 000 tot 28 500 euro	8	8	7	10	10	5	13	12	9	9
28 500 tot 34 000 euro	17	9	16	21	8	11	13	7	10	12
34 000 tot 45 000 euro	19	29	19	19	24	33	28	20	19	23
45 000 tot 56 000 euro	14	14	20	19	21	23	17	13	14	17
56 000 euro en meer	29	28	28	21	28	22	19	35	30	27

Tabel 5 Korte vakanties in Nederland per toeristengebied, naar enkele kenmerken van de vakantiegangers, 2003 (slot)

	Noord- zeebad- plaat- sen	Water- sport- gebie- den	Veluwe en Velu- we- rand	Twente, Salland en Vecht- streek	Gro- ningse, Friese en Drentse zand- gronden	West- en Midden- Bra- bant	Oost- Bra- bant, Noord- en Midden- Limburg en Rijk van Nij- megen	Zuid- Lim- burg	Overig Neder- land	Totaal
Bezit recreatief onderkomen %										
Recreatief onderkomen met vaste stand- of ligplaats	27	46	38	20	24	33	17	11	26	29
Uitsluitend recreatief onderkomen zonder vaste stand- of ligplaats	30	22	27	33	37	29	35	38	38	32
Geen recreatief onderkomen	43	32	35	47	39	38	49	51	36	39
Woonprovincie										
Groningen	2	1	2	3	14	1	1	2	6	4
Friesland	6	6	2	6	10	2	3	3	8	5
Drenthe	2	1	3	3	5	3	0	2	4	3
Overijssel	7	5	3	14	10	2	5	8	5	6
Flevoland	2	2	3	2	3	1	1	3	1	2
Gelderland	12	10	18	15	8	9	13	15	13	12
Utrecht	11	19	8	8	7	5	5	7	8	9
Noord-Holland	15	16	21	16	14	8	11	18	20	16
Zuid-Holland	16	24	34	20	18	35	21	25	19	23
Zeeland	4	1	0	1	0	1	1	1	1	1
Noord-Brabant	20	11	4	8	8	30	22	12	11	14
Limburg	6	5	1	3	3	4	17	5	3	5
Stedelijkheid gemeenten										
Zeer sterk stedelijk	18	23	18	17	15	24	13	24	22	20
Sterk stedelijk	29	30	31	26	22	32	27	30	28	29
Matig stedelijk	17	17	19	17	19	18	19	15	16	17
Weinig stedelijk	27	18	24	22	25	16	27	23	19	22
Niet stedelijk	9	11	8	17	19	9	13	8	15	12
<i>x 1 000</i>										
Totaal (absoluut=100%)	1 180	1 310	1 000	730	800	920	700	500	1 920	9 060

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Tabel 6 Korte vakanties in Nederland per toeristengebied, naar enkele vakantiekenmerken, 2003

	Noord- zeebad- plaat- sen	Water- sport- gebie- den	Veluwe en Velu- we- rand	Twente, Salland en Vecht- streek	Gro- ningse, Friese en Drentse zand- gronden	West- en Midden- Bra- bant	Oost- Bra- bant, Noord- en Midden- Limburg en Rijk van Nij- megen	Zuid- Lim- burg	Overig Neder- land	Totaal
Logiesvorm	%									
Seizoenrecreatieve logiesvormen	28	44	42	18	26	35	18	–	22	28
w.v.										
zomerhuisje,										
vakantiebungalow	7	6	4	6	10	1	2	–	3	4
caravan, vouwwagen	18	17	35	12	16	31	14	–	9	17
boot	1	18	–	–	1	3	2	–	5	4
overige logiesvormen	2	2	3	–	–	0	0	–	4	2
Toeristische logiesvormen	72	56	58	82	74	65	82	100	78	72
w.v.										
woning van een particulier	3	5	3	4	7	7	4	4	11	6
hotel	26	12	18	23	16	18	16	58	28	23
pension,										
bed & breakfast	2	2	1	1	1	1	0	6	3	2
appartement	2	1	1	0	0	–	–	2	2	1
zomerhuisje,										
vakantiebungalow	22	17	21	23	30	19	41	14	12	21
tent, bungalowtent	6	7	3	9	8	5	6	9	7	6
caravan, vouwwagen,	6	4	7	8	6	6	5	2	7	6
camper	1	1	1	2	1	0	1	0	2	1
boot	0	2	–	–	0	0	1	–	1	1
jeugdherberg of andere										
groepsaccommodatie	2	3	3	9	4	8	5	3	5	5
overige logiesvormen	2	2	0	2	0	1	2	2	1	1
Vervoermiddel										
Fiets	2	2	1	2	0	2	2	–	7	3
Auto	92	90	95	95	92	89	93	87	76	88
Trein	3	4	3	2	5	4	4	10	11	5
Touringcar	0	1	0	0	0	1	1	–	0	0
Overige vervoermiddelen	3	4	1	0	3	4	0	4	5	3

Tabel 6 Korte vakanties in Nederland per toeristengebied, naar enkele vakantiekenmerken, 2003 (slot)

	Noord- zeebad- plaat- sen	Water- sport- gebie- den	Veluwe en Velu- we- rand	Twente, Salland en Vecht- streek	Gro- ningse, Friese en Drentse zand- gronden	West- en Midden- Bra- bant	Oost- Bra- bant, Noord- en Midden- Limburg en Rijk van Nij- megen	Zuid- Lim- burg	Overig Neder- land	Totaal
%										
Organisatievorm										
Georganiseerde reizen	30	19	30	23	29	28	43	40	24	28
w.v.										
geboekt bij een reisbureau of andere instantie	16	8	14	11	10	11	13	28	14	13
geboekt bij een boekings- centrale van een hotel- of bungalowketen	14	11	16	11	17	15	30	12	8	14
rechtstreeks geboekt bij een reisorganisatie	0	0	0	1	1	2	1	1	1	1
Niet-georganiseerde reizen	70	81	70	77	71	72	57	60	76	72
w.v.										
logies rechtstreeks gereserveerd of niet vooraf geboekt	42	37	28	59	45	37	39	60	55	44
vaste standplaats, eigen onderkomen	28	44	42	18	26	35	18	-	22	28
Seizoen										
Herfstperiode	12	8	12	16	17	13	16	15	14	13
Kerstperiode	9	5	7	9	7	6	5	22	7	8
Krokusperiode	10	9	10	11	13	10	11	10	11	10
Paasperiode	13	10	15	8	9	17	13	9	11	12
Voorseizoen	28	36	28	28	28	29	31	20	26	29
Hoogseizoen	14	16	15	18	13	14	12	11	19	15
Naseizoen	13	16	13	10	14	11	11	13	12	13
<i>x 1 000</i>										
Totaal (absoluut=100%)	1 180	1 310	1 000	730	800	920	700	500	1 920	9 060

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Tabel 7 Lange vakanties in Nederland per bestemmingsprovincie, naar enkele vakantiekenmerken, 2003

	Fries-land	Dren-the	Over-ijs-ssel	Gel-der-land	Noord-Hol-land	Zuid-Hol-land	Zee-land	Noord-Bra-bant	Lim-burg	Ove-rige pro-vin-cies	To-taal
Logiesvorm	%										
Seizoenrecreatieve logiesvormen	20	21	20	23	29	43	25	20	7	30	23
w.v.											
zomerhuisje,											
vakantiebungalow	4	10	4	4	15	9	11	1	2	10	6
caravan, vouwwagen	8	10	13	18	6	18	13	16	4	11	12
boot	8	1	3	–	6	11	1	3	0	6	3
overige logiesvormen	–	0	–	1	2	5	–	–	1	3	1
Toeristische logiesvormen	80	79	80	77	71	57	75	80	93	70	77
w.v.											
woning van een particulier	12	5	6	7	8	11	5	7	5	11	7
hotel	8	2	8	9	4	4	5	1	11	3	6
pension,											
bed & breakfast	2	1	0	0	0	–	1	0	0	–	1
appartement	9	1	–	0	5	1	3	0	3	1	2
zomerhuisje,											
vakantiebungalow	21	45	32	37	30	21	32	40	53	30	35
tent, bungalowtent	8	7	7	6	8	2	7	6	6	12	7
caravan, vouwwagen,	10	15	22	14	10	12	19	18	12	9	14
camper	0	0	0	1	1	1	0	0	0	1	1
boot	3	–	–	–	1	0	1	1	0	1	1
jeugdherberg of andere groepsaccommodatie	4	2	3	2	2	1	1	4	1	1	2
overige logiesvormen	1	2	2	1	2	4	1	1	2	1	2
Vervoermiddel											
Fiets	2	–	2	2	5	7	0	2	1	0	2
Auto	83	94	94	93	90	85	94	91	90	89	91
Trein	7	4	3	4	2	4	3	3	6	6	4
Touringcar	1	1	1	1	1	–	0	2	1	–	1
Overige vervoermiddelen	8	2	0	0	2	5	2	2	2	4	2

Tabel 7 Lange vakanties in Nederland per bestemmingsprovincie, naar enkele vakantiekenmerken, 2003 (slot)

	Fries-land	Dren-the	Over-ijs-ssel	Gel-der-land	Noord-Hol-land	Zuid-Hol-land	Zee-land	Noord-Bra-bant	Lim-burg	Ove-rige-pro-vin-cies	To-taal
%											
Organisatievorm											
Georganiseerde reizen	24	35	21	32	25	15	24	35	44	28	29
w.v.											
geboekt bij een reisbureau of andere instantie	17	7	9	12	8	3	9	9	12	5	9
geboekt bij een boekingscentrale van een hotel- of bungalowketen	5	27	11	19	16	11	14	25	31	23	19
rechtstreeks geboekt bij een reisorganisatie	3	1	1	1	1	0	0	0	1	0	1
Niet-georganiseerde reizen	76	65	79	68	75	85	76	65	56	72	71
w.v.											
logies rechtstreeks gereserveerd of niet vooraf geboekt	57	45	59	45	47	42	51	46	49	43	48
vaste standplaats, eigen onderkomen	20	20	20	23	29	43	25	20	7	30	23
Seizoen											
Herfstperiode	11	10	6	11	10	9	7	12	16	12	10
Kerstperiode	4	4	3	6	3	4	4	7	9	9	5
Krokusperiode	3	6	6	6	6	3	7	6	10	8	6
Paasperiode	5	11	7	6	7	9	6	8	7	5	7
Voorseizoen	27	25	26	27	24	26	24	23	21	21	24
Hoogseizoen	40	35	41	34	41	38	42	37	27	38	37
Naseizoen	10	10	10	10	8	11	10	7	11	7	10
Vakantieduur											
5- 8 dagen	65	73	66	66	68	63	58	67	78	64	67
9-11 dagen	10	5	9	12	8	11	10	11	4	11	9
12-15 dagen	12	13	14	12	12	11	16	10	11	11	12
16-22 dagen	7	5	4	5	7	9	9	5	4	7	6
23-29 dagen	3	2	2	2	2	3	3	3	1	2	2
30 dagen of langer	3	2	4	3	3	3	4	4	2	5	3
<i>x 1 000</i>											
Totaal (absoluut=100%)	790	800	850	1 620	860	610	1 030	890	980	590	9 030

Bron: Continu Vakantie Onderzoek.

Tabel 8 Korte vakanties in Nederland per bestemmingsprovincie, naar enkele vakantiekenmerken, 2003

	Fries-land	Dren-the	Over-ijsse	Gel-der-land	Noord-Hol-land	Zuid-Hol-land	Zee-land	Noord-Bra-bant	Lim-burg	Ove-rige pro-vin-cies	To-taal
Logiesvorm	%										
Seizoenrecreatieve logiesvormen w.v.	26	27	19	35	25	30	37	33	11	33	28
zomerhuisje,											
vakantiebungalow	1	11	6	3	8	3	11	1	1	4	4
caravan, vouwwagen	8	15	11	29	11	12	23	28	10	15	17
boot	17	1	2	1	4	6	2	4	0	12	4
overige logiesvormen	–	–	–	2	2	10	2	1	–	2	2
Toeristische logiesvormen w.v.	74	73	81	65	75	70	63	67	89	67	72
woning van een particulier	9	7	4	4	7	10	5	6	3	5	6
hotel	18	15	23	22	26	27	15	17	35	24	23
pension,											
bed & breakfast	3	1	1	2	3	2	1	1	3	1	2
appartement	4	0	0	0	1	0	2	–	1	1	1
zomerhuisje,											
vakantiebungalow	14	32	24	19	18	12	21	20	31	16	21
tent, bungalowtent	8	8	9	4	7	4	7	6	6	7	6
caravan, vouwwagen,	5	4	8	8	5	5	8	6	4	6	6
camper	1	2	2	1	2	1	1	0	0	2	1
boot	4	–	0	0	2	1	0	0	0	–	1
jeugdherberg of andere groepsaccommodatie	6	4	9	4	2	5	2	8	3	4	5
overige logiesvormen	1	0	2	1	2	3	0	2	2	1	1
Vervoermiddel											
Fiets	1	0	2	2	4	10	0	3	1	3	3
Auto	79	92	95	92	85	76	96	88	91	88	88
Trein	8	5	2	4	7	9	2	4	7	7	5
Touringcar	1	–	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Overige vervoermiddelen	11	2	0	1	4	5	1	4	2	2	3

Tabel 8 Korte vakanties in Nederland per bestemmingsprovincie, naar enkele vakantiekenmerken, 2003 (slot)

	Fries-land	Dren-the	Over-ijs-ssel	Gel-der-land	Noord-Hol-land	Zuid-Hol-land	Zee-land	Noord-Bra-bant	Lim-burg	Ove-rige pro-vin-cies	To-taal
	%										
Organisatievorm											
Georganiseerde reizen	22	30	23	29	27	27	19	28	43	25	28
w.v.											
geboekt bij een reisbureau of andere instantie	14	10	10	13	13	18	9	11	20	9	13
geboekt bij een boekingscentrale van een hotel- of bungalowketen	5	19	11	15	13	9	10	15	23	16	14
rechtstreeks geboekt bij een reisorganisatie	2	1	1	1	1	0	0	2	0	0	1
Niet-georganiseerde reizen	78	70	77	71	73	73	81	72	57	75	72
w.v.											
logies rechtstreeks gereserveerd of niet vooraf geboekt	52	44	59	37	48	43	44	39	46	41	44
vaste standplaats, eigen onderkomen	26	27	18	35	25	30	37	33	11	33	28
Seizoen											
Herfstperiode	14	16	15	13	14	8	12	12	15	11	13
Kerstperiode	3	7	8	6	9	11	7	6	14	5	8
Krokusperiode	7	14	11	9	11	12	9	11	11	11	10
Paasperiode	12	9	9	14	11	10	13	16	12	10	12
Voorseizoen	31	27	28	28	27	26	35	30	27	31	29
Hoogseizoen	16	13	18	17	16	19	11	13	11	17	15
Naseizoen	16	14	11	13	14	13	13	12	10	14	13
	<i>x 1 000</i>										
Totaal (absoluut=100%)	670	730	790	1 480	900	890	720	1 030	990	860	9 060

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Tabel 9 Lange vakanties in het buitenland per land van bestemming, naar enkele kenmerken van de vakantiegangers, 2003

	België	Frankrijk	Spanje	Oostenrijk	Groot-Brittannië	Duitsland	Italië	Griekenland	Turkije	Overige landen	Totaal
	%										
Leeftijd											
0– 5 jaar	9	9	4	5	2	5	6	4	2	4	5
6–12 jaar	13	11	8	9	4	6	10	4	5	6	8
13–17 jaar	8	8	6	8	11	5	8	3	5	4	6
18–24 jaar	6	7	9	8	10	4	5	15	19	8	8
25–34 jaar	14	13	16	14	22	10	12	19	13	18	15
35–44 jaar	14	18	16	21	14	12	20	16	20	16	17
45–54 jaar	11	15	15	14	18	15	17	17	14	18	16
55–64 jaar	11	12	14	13	8	19	12	12	17	15	14
65–74 jaar	7	7	10	5	9	15	7	6	4	10	9
75 jaar en ouder	7	1	3	2	2	8	2	5	1	2	3
Samenstelling huishouden											
Alleenstaanden	7	11	10	15	17	14	11	17	9	19	13
Huishouden met als jongste een kind van											
0– 5 jaar	24	21	13	15	7	13	15	10	9	9	14
6–12 jaar	20	21	17	16	15	13	20	12	15	12	16
13–17 jaar	7	9	10	10	7	7	10	7	16	7	9
Huishouden met uitsluitend meerderjarigen	41	39	51	44	55	53	44	53	51	53	48
Bruto huishoudinkomen											
tot 17 500 euro	7	6	3	5	5	12	6	5	4	6	6
17 500 tot 23 000 euro	11	4	5	6	2	8	5	6	7	5	6
23 000 tot 28 500 euro	9	5	6	7	9	13	5	13	7	10	8
28 500 tot 34 000 euro	13	9	10	8	8	11	6	10	14	9	10
34 000 tot 45 000 euro	20	20	22	19	13	21	14	20	21	19	20
45 000 tot 56 000 euro	14	19	19	18	30	16	21	15	18	18	18
56 000 euro en meer	27	36	33	35	33	21	43	32	29	33	32

Tabel 9 Lange vakanties in het buitenland per land van bestemming, naar enkele kenmerken van de vakantiegangers, 2003 (slot)

	Bel- gië	Frank- rijk	Span- je	Oos- ten- rijk	Groot- Brit- tan- nië	Duits- land	Ita- lië	Grie- ken- land	Tur- kije	Ove- rige lan- den	To- taal
%											
Bezit recreatief onderkomen											
Recreatief onderkomen met vaste stand- of ligplaats	15	10	9	8	7	10	8	8	9	11	10
Uitsluitend recreatief onderkomen zonder vaste stand- of ligplaats	31	47	25	37	37	29	39	24	21	33	34
Geen recreatief onderkomen	54	43	65	55	56	61	53	68	69	56	56
Woonprovincie											
Groningen	1	2	2	1	5	3	3	3	3	3	3
Friesland	2	3	3	3	1	3	1	2	1	4	3
Drenthe	2	2	1	2	4	3	3	2	1	3	2
Overijssel	4	6	4	10	8	10	6	4	4	6	6
Flevoland	2	2	3	1	1	2	1	3	5	2	2
Gelderland	12	11	12	13	11	12	15	7	10	11	11
Utrecht	4	11	8	5	10	10	7	11	10	8	8
Noord-Holland	19	20	19	12	26	13	21	21	19	20	19
Zuid-Holland	19	20	25	26	17	21	20	18	22	20	21
Zeeland	4	2	1	1	0	2	3	4	0	2	2
Noord-Brabant	22	15	16	18	11	15	13	16	17	15	16
Limburg	9	6	7	7	7	6	6	8	7	6	6
Stedelijkheid gemeenten											
Zeer sterk stedelijk	16	20	22	16	24	15	23	21	19	20	19
Sterk stedelijk	25	29	29	30	29	31	25	25	34	26	28
Matig stedelijk	25	18	21	16	18	19	19	27	20	18	20
Weinig stedelijk	23	22	18	25	17	23	20	22	19	22	22
Niet stedelijk	10	11	10	13	12	12	12	5	8	13	11
<i>x 1 000</i>											
Totaal (absoluut=100%)	1 040	2 320	1 600	1 080	400	1 490	720	530	710	3 140	13 010

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Tabel 10 Lange vakanties in het buitenland per land van bestemming, naar enkele vakantiekenmerken, 2003

	Bel- gië	Frank- rijk	Span- je	Oos- ten- rijk	Groot- Brit- tan- nië	Duits- land	Ita- lië	Grie- ken- land	Tur- kije	Ove- rige lan- den	To- taal
Logiesvorm	%										
Seizoenrecreatieve logiesvormen	9	3	4	2	1	3	3	–	–	5	4
Toeristische logiesvormen w.v.	91	97	96	98	99	97	97	100	100	95	96
woning van familie, vrienden of kennissen	6	7	7	4	33	5	4	1	2	14	8
woning van een andere particulier	8	5	3	9	5	5	3	1	–	5	5
hotel	11	12	37	34	27	28	30	21	75	37	30
pension, bed & breakfast	1	1	1	16	10	2	1	–	1	3	3
appartement	5	10	30	23	2	12	10	71	21	10	16
zomerhuisje, vakantiebungalow	42	12	8	2	3	24	10	3	1	9	12
tent, bungalowtent	6	21	3	3	8	4	17	1	–	6	8
caravan, vouwwagen, camper	9	24	6	4	6	7	21	1	0	5	9
boot	1	4	0	1	1	3	0	–	–	2	2
jeugdherberg of andere	0	1	0	0	0	4	–	2	0	1	1
groepsaccommodatie	2	1	–	1	2	1	1	–	0	1	1
overige logiesvormen	1	1	0	0	1	1	2	1	0	2	1
Vervoermiddel											
Auto	95	88	20	79	30	82	66	1	0	39	56
Trein	2	4	–	4	2	5	2	0	–	2	2
Touringcar	2	4	13	14	6	9	6	0	0	6	6
Vliegtuig	–	3	65	2	36	0	24	98	100	52	33
Overige vervoermiddelen	1	1	2	2	27	3	2	–	–	2	2

Tabel 10 Lange vakanties in het buitenland per land van bestemming, naar enkele vakantiekenmerken, 2003 (slot)

	Bel- gië	Frank- rijk	Span- je	Oos- ten- rijk	Groot- Brit- tan- nië	Duits- land	Ita- lië	Grie- ken- land	Tur- kije	Ove- rige lan- den	To- taal
	%										
Organisatievorm											
Georganiseerde reizen	41	33	84	50	75	51	52	99	100	73	62
w.v.											
geboekt bij een reisbureau of andere instantie	17	26	72	42	31	32	44	96	98	60	49
geboekt bij een boekings- centrale van een hotel- of bungalowketen	24	2	0	4	2	15	0	–	–	2	5
rechtstreeks geboekt bij een reisorganisatie	0	5	11	4	42	4	8	3	2	10	7
Niet-georganiseerde reizen	59	67	16	50	25	49	48	1	–	27	38
w.v.											
logies rechtstreeks gereserveerd of niet vooraf geboekt	49	64	13	48	25	45	45	1	–	22	35
vaste standplaats, eigen onderkomen	9	3	4	2	–	3	3	–	–	5	4
Seizoen											
Herfstperiode	10	5	14	2	13	11	3	9	23	13	10
Kerstperiode	7	6	7	15	19	9	4	0	3	9	8
Krokusperiode	7	7	9	42	4	8	6	1	2	12	11
Paasperiode	6	5	8	4	9	6	5	4	4	7	6
Voorseizoen	24	23	25	9	27	21	30	40	26	21	23
Hoogseizoen	36	48	29	22	19	32	41	27	26	30	33
Naseizoen	10	7	8	7	10	12	10	19	16	8	9
Vakantieduur											
5– 8 dagen	68	29	27	39	55	67	20	25	37	25	37
9–11 dagen	11	14	24	35	17	12	19	14	14	18	18
12–15 dagen	13	17	25	11	11	15	17	45	35	17	19
16–22 dagen	3	25	18	12	12	5	33	13	13	22	17
23–29 dagen	2	11	5	2	1	1	8	2	1	11	6
30 dagen of langer	3	4	2	2	3	1	3	1	0	7	4
	x 1 000										
Totaal (absoluut=100%)	1 040	2 320	1 600	1 080	400	1 490	720	530	710	3 140	13 010

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Tabel 11 Korte vakanties in het buitenland per land van bestemming, naar enkele vakantiekenmerken, 2003

	België	Frankrijk	Duitsland	Overige landen	Totaal
Logiesvorm	%				
Seizoenrecreatieve logiesvormen	15	0	4	1	7
Toeristische logiesvormen w.v.	85	100	96	99	93
woning van familie, vrienden of kennissen	10	8	16	15	12
woning van een andere particulier	3	–	4	1	2
hotel	37	75	47	56	50
pension, bed & breakfast	2	2	5	4	3
appartement	2	2	2	2	2
zomerhuisje, vakantiebungalow	19	6	10	2	11
tent, bungalowtent	4	2	3	2	3
caravan, vouwwagen,	2	2	2	2	2
camper	0	1	4		1
boot	–	–	0	10	2
jeugdherberg of andere groepsaccommodatie	4	0	5	2	3
overige logiesvormen	1	1	0	2	1
Vervoermiddel					
Auto	87	63	84	25	69
Trein	9	12	5	4	8
Touringcar	2	17	7	7	7
Vliegtuig	–	5	0	43	10
Overige vervoermiddelen	0	3	3	20	6

Tabel 11 Korte vakanties in het buitenland per land van bestemming, naar enkele vakantiekenmerken, 2003 (slot)

	België	Frankrijk	Duitsland	Overige landen	Totaal
	%				
Organisatievorm					
Georganiseerde reizen w.v.	43	71	42	81	55
geboekt bij een reisbureau of andere instantie	27	57	26	52	37
geboekt bij een boekingscentrale van een hotel- of bungalowketen	13	5	10	2	8
rechtstreeks geboekt bij een reisorganisatie	4	9	6	26	10
Niet-georganiseerde reizen w.v.	57	29	58	19	45
logies rechtstreeks gereserveerd of niet vooraf geboekt	42	28	54	18	38
vaste standplaats, eigen onderkomen	15	0	4	1	7
Seizoen					
Herfstperiode	14	16	20	14	16
Kerstperiode	13	13	14	19	15
Krokusperiode	12	17	12	11	13
Paasperiode	10	12	9	9	10
Voorseizoen	27	25	23	21	25
Hoogseizoen	14	7	12	19	13
Naseizoen	9	9	10	6	8
	<i>x 1 000</i>				
Totaal (absoluut=100%)	1 240	560	930	720	3 460

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

3.3 Logies, vervoer en organisatievorm

Tabel 12 Lange vakanties in Nederland per logiesvorm, naar enkele kenmerken van de vakantiegeangers, 2003

	Seizoenrecreatieve logiesvormen			Toeristische logiesvormen					Totaal generaal	
	totaal	w.o.		totaal	w.o.					
		zomer- huisje, vakan- tie- bunga- low, twee- de wo- ning	cara- van, vouw- wagen		won- ning van parti- cu- lier ¹⁾	hotel	zomer- huisje, vakan- tie- bunga- low	tent, bunga- low- tent	cara- van, vouw- wagen, cam- per	
	%									
Leeftijd										
0– 5 jaar	3	4	3	10	6	0	13	11	11	9
6–12 jaar	9	10	11	12	8	1	12	14	15	12
13–17 jaar	7	4	7	5	6	2	4	14	4	6
18–24 jaar	4	3	3	5	7	3	5	14	2	5
25–34 jaar	11	13	10	12	12	7	14	11	11	12
35–44 jaar	11	8	12	14	11	9	16	14	14	13
45–54 jaar	13	10	13	12	12	13	11	11	13	12
55–64 jaar	23	24	22	13	22	21	10	6	16	15
65–74 jaar	14	15	17	9	13	18	8	2	9	10
75 jaar en ouder	5	9	2	7	4	26	6	3	4	6
Samenstelling huishouden										
Alleenstaanden	6	7	5	8	15	22	5	11	3	8
Huishouden met als jongste een kind van										
0– 5 jaar	14	15	16	26	19	2	30	27	30	23
6–12 jaar	14	11	16	18	11	4	20	28	19	17
13–17 jaar	8	5	9	8	7	7	6	13	8	8
Huishouden met uit- sluitend meerderjarigen	57	62	54	40	48	64	39	21	40	44
Bruto huishoudinkomen										
tot 17 500 euro	8	11	4	7	8	6	5	7	7	7
17 500 tot 23 000 euro	6	4	9	8	11	14	8	5	7	8
23 000 tot 28 500 euro	8	3	13	11	17	8	10	8	11	10
28 500 tot 34 000 euro	18	17	20	16	16	10	16	11	19	16
34 000 tot 45 000 euro	27	35	24	21	18	19	19	26	23	22
45 000 tot 56 000 euro	13	12	14	16	10	12	18	16	15	15
56 000 euro en meer	19	19	15	23	19	31	23	28	18	22

Tabel 12 Lange vakanties in Nederland per logiesvorm, naar enkele kenmerken van de vakantiegangers, 2003 (slot)

	Seizoenrecreatieve logiesvormen			Toeristische logiesvormen					Totaal generaal	
	totaal	w.o.		totaal	w.o.					
		zomer- huisje, vakan- tie- bunga- low, twee- de wo- ning	cara- van, vouw- wagen		wo- ning van parti- cu- lier ¹⁾	hotel	zomer- huisje, vakan- tie- bunga- low	tent, bunga- low- tent		cara- van, vouw- wagen, cam- per
%										
Woonprovincie										
Groningen	4	8	3	3	6	5	2	4	5	4
Friesland	6	10	4	4	6	3	4	2	5	5
Drenthe	2	1	2	4	4	3	4	5	7	4
Overijssel	4	2	5	7	6	5	7	7	10	6
Flevoland	1	1	1	2	2	1	3	1	2	2
Gelderland	9	10	11	13	10	14	11	15	15	12
Utrecht	8	8	8	8	10	7	7	13	8	8
Noord-Holland	18	19	16	15	12	20	14	19	12	15
Zuid-Holland	33	31	33	23	21	16	28	19	17	25
Zeeland	2	1	3	2	2	3	3	1	1	2
Noord-Brabant	11	10	11	13	14	18	12	12	13	13
Limburg	2	-	2	6	8	6	5	3	5	5
Stedelijkheid gemeenten										
Zeer sterk stedelijk	26	22	30	17	17	16	20	21	7	19
Sterk stedelijk	31	39	25	28	26	30	29	23	27	28
Matig stedelijk	14	8	18	22	21	23	21	19	26	20
Weinig stedelijk	20	19	19	21	20	20	20	21	25	21
Niet stedelijk	10	12	8	13	16	11	11	16	15	12
<i>x 1 000</i>										
Totaal (absoluut=100%)	2 050	580	1 090	6 980	660	550	3 170	610	1 350	9 030

¹⁾ Exclusief verblijf bij familie, vrienden of kennissen, tenzij deze de hele tijd of de meeste dagen afwezig waren.

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Tabel 13 Lange vakanties in Nederland per logiesvorm, naar enkele vakantiekenmerken, 2003

	Seizoenrecreatieve logiesvormen			Toeristische logiesvormen						Totaal generaal
	totaal	w.o.		totaal	w.o.					
		zomer- huisje, vakan- tie- bunga- low, twee- de wo- ning	cara- van, vouw- wagen		wo- ning van parti- cu- lier ¹⁾	hotel	zomer- huisje, vakan- tie- bunga- low	tent, bunga- low- tent	cara- van, vouw- wagen, cam- per	
	%									
Toeristengebied										
Waddeneilanden	2	5	2	9	8	9	8	9	4	7
Noordzeebadplaatsen	18	31	14	13	11	15	12	11	16	14
IJsselmeerkust	7	7	3	3	3	0	4	8	2	4
Deltagebied	11	6	11	5	5	1	4	5	6	6
Meren in Groningen, Friesland en Noordwest- Overijssel	4	1	2	2	2	1	1	3	2	3
Hollands-Utrechtse meren	2	2	0	1	2	–	1	1	0	1
Utrechtse Heuvelrug en 't Gooi	3	4	4	1	2	1	1	2	2	2
Veluwe en Veluwerand	13	9	19	12	10	17	15	10	10	12
Gelders rivierengebied	1		2	1	2	–	0	0	1	1
Achterhoek	4	1	6	4	3	9	4	3	5	4
Twente, Salland en Vechtstreek	7	6	10	9	7	12	8	9	14	9
Groningse, Friese en Drentse zandgronden	9	13	8	10	7	4	12	10	11	10
West- en Midden-Brabant	7	1	11	8	8	2	9	7	9	8
Oost-Brabant, Noord- en Midden-Limburg en Rijk van Nijmegen	4	4	5	10	6	3	14	9	8	9
Zuid-Limburg	1	1	0	6	4	19	5	5	5	5
Amsterdam, Rotterdam, 's-Gravenhage en Utrecht	0	1	–	1	6	3	0	0	0	1
Overig Nederland	7	10	3	5	15	6	3	6	6	6
Bestemmingsprovincie										
Groningen	2	3	1	2	2	2	1	4	2	2
Friesland	8	5	6	9	14	11	5	11	6	9
Drenthe	8	13	7	9	6	3	11	9	9	9
Overijssel	8	6	10	10	7	12	9	9	14	9
Flevoland	2	1	1	2	1	–	3	5	1	2
Gelderland	18	11	27	18	17	27	19	15	17	18
Utrecht	5	5	4	2	7	1	2	2	2	3
Noord-Holland	12	21	5	9	11	7	8	11	7	10
Zuid-Holland	13	9	10	5	10	5	4	2	6	7
Zeeland	13	19	13	11	8	10	10	13	15	11
Noord-Brabant	9	2	13	10	10	2	11	9	12	10
Limburg	3	4	3	13	7	20	17	10	9	11

Tabel 13 Lange vakanties in Nederland per logiesvorm, naar enkele vakantiekenmerken, 2003 (slot)

	Seizoenrecreatieve logiesvormen			Toeristische logiesvormen					Totaal generaal	
	totaal	w.o.		totaal	w.o.					
		zomer- huisje, vakan- tie- bunga- low, twee- de wo- ning	cara- van, vouw- wagen		won- ing van parti- cu- lier ¹⁾	hotel	zomer- huisje, vakan- tie- bunga- low	tent, bunga- low- tent	cara- van, vouw- wagen, cam- per	
%										
Vervoermiddel										
Fiets	3	2	0	2	4	1	0	9	0	2
Auto	92	93	97	90	83	85	95	79	98	91
Trein	2	3	1	5	11	9	4	7	1	4
Touringcar	–	–	–	1	–	4	0	1	–	1
Overige vervoermiddelen	4	2	1	2	2	1	1	4	1	2
Grootte van het reisgezelschap										
1 persoon	5	6	5	8	15	15	4	10	8	7
2 personen	52	54	50	28	40	62	19	17	32	33
3 personen	14	12	14	9	9	3	10	6	9	10
4 personen	17	12	20	22	13	9	27	19	26	21
5 personen	9	12	9	11	14	1	13	15	11	11
6 personen	1	2	1	7	1	1	10	6	5	6
7 personen	0	1	0	4	2	–	6	4	1	3
8 of meer personen	1	1	0	12	5	9	11	23	8	9
Seizoen										
Herfstperiode	8	12	6	11	11	10	16	1	4	10
Kerstperiode	3	8	2	6	10	7	9	–	0	5
Krokusperiode	2	6	1	7	6	6	12	0	0	6
Paasperiode	9	11	11	6	4	7	8	1	4	7
Voorseizoen	30	25	32	23	18	19	22	23	32	24
Hoogseizoen	39	32	39	36	45	29	22	70	51	37
Naseizoen	7	7	9	10	6	22	11	5	9	10
<i>x 1 000</i>										
Totaal (absoluut=100%)	2 050	580	1 090	6 980	660	550	3 170	610	1 350	9 030

¹⁾ Exclusief verblijf bij familie, vrienden of kennissen, tenzij deze de hele tijd of de meeste dagen afwezig waren.

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Tabel 14 Korte vakanties in Nederland per logiesvorm, naar enkele kenmerken van de vakantiegangers, 2003

	Seizoenrecreatieve logiesvormen		Toeristische logiesvormen							Totaal generaal	
	totaal	w.o.	totaal	w.o.							
		cara- van, vouw- wagen		woning van parti- cu- lier ¹⁾	hotel	zomer- huisje, vakan- tie- bunga- low	tent, bunga- low- tent	cara- van, vouw- wagen, cam- per	jeugd- her- berg of andere groeps- accom- moda- tie		
	%										
Leeftijd											
0- 5 jaar	3	4	8	13	2	13	8	13	6	7	
6-12 jaar	11	15	10	11	3	11	21	14	26	11	
13-17 jaar	6	2	4	6	2	3	12	4	8	5	
18-24 jaar	3	1	8	11	5	9	13	3	13	7	
25-34 jaar	10	10	18	20	19	20	20	11	13	16	
35-44 jaar	14	17	16	11	17	20	12	17	9	16	
45-54 jaar	20	21	14	11	19	11	11	16	8	16	
55-64 jaar	17	15	12	10	18	8	4	16	7	13	
65-74 jaar	13	13	6	5	10	4	0	5	9	8	
75 jaar en ouder	2	2	3	1	6	1	-	1	-	3	
Samenstelling huishouden											
Alleenstaanden	3	2	11	13	12	8	12	7	23	9	
Huishouden met als jongste een kind van											
0- 5 jaar	16	21	21	26	10	32	20	29	14	20	
6-12 jaar	18	19	16	13	9	17	32	19	31	17	
13-17 jaar	11	7	9	11	8	8	10	8	7	9	
Huishouden met uit- sluitend meerderjarigen	52	51	42	37	61	34	26	37	24	45	
Bruto huishoudinkomen											
tot 17 500 euro	7	2	7	12	5	5	10	3	9	7	
17 500 tot 23 000 euro	5	7	6	4	7	5	6	10	2	6	
23 000 tot 28 500 euro	5	4	10	14	8	10	9	10	9	9	
28 500 tot 34 000 euro	12	10	12	11	10	14	11	16	22	12	
34 000 tot 45 000 euro	30	32	20	19	20	22	22	20	17	23	
45 000 tot 56 000 euro	17	21	17	10	18	19	17	17	15	17	
56 000 euro en meer	25	25	28	31	32	25	27	23	26	27	

Tabel 14 Korte vakanties in Nederland per logiesvorm, naar enkele kenmerken van de vakantiegeangang, 2003 (slot)

	Seizoenrecreatieve logiesvormen		Toeristische logiesvormen							Totaal generaal	
	totaal	w.o.	totaal	w.o.							
		cara- van, vouw- wagen		won- ing van parti- cu- lier ¹⁾	hotel	zomer- huisje, vakan- tie- bunga- low	tent, bunga- low- tent	cara- van, vouw- wagen, cam- per	jeugd- her- berg of andere groeps- accom- moda- tie		
	%										
Woonprovincie											
Groningen	4	2	3	5	2	3	5	2	6	4	
Friesland	6	3	5	7	5	5	6	4	5	5	
Drenthe	1	1	3	6	3	2	4	7	2	3	
Overijssel	2	3	8	13	5	8	9	11	8	6	
Flevoland	1	1	2	2	2	2	2	3	1	2	
Gelderland	8	11	14	14	15	12	15	19	15	12	
Utrecht	10	7	9	7	8	11	10	9	6	9	
Noord-Holland	17	17	16	9	19	15	17	12	13	16	
Zuid-Holland	32	33	20	20	20	21	12	15	21	23	
Zeeland	2	2	1	1	1	1	0	1	3	1	
Noord-Brabant	12	15	14	11	13	15	17	13	16	14	
Limburg	4	5	5	4	6	4	5	5	5	5	
Stedelijkheid gemeenten											
Zeer sterk stedelijk	27	26	17	20	18	17	17	9	18	20	
Sterk stedelijk	30	31	28	25	29	28	25	29	29	29	
Matig stedelijk	13	16	19	17	19	20	19	22	15	17	
Weinig stedelijk	21	22	22	22	21	24	25	24	19	22	
Niet stedelijk	9	6	14	16	14	11	15	16	19	12	
	x 1 000										
Totaal (absoluut=100%)	2 520	1 550	6 540	530	2 040	1 870	580	640	430	9 060	

¹⁾ Exclusief verblijf bij familie, vrienden of kennissen, tenzij deze de hele tijd of de meeste dagen afwezig waren.

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Tabel 15 Korte vakanties in Nederland per logiesvorm, naar enkele vakantiekenmerken, 2003

	Seizoenrecreatieve logiesvormen		Toeristische logiesvormen							Totaal generaal	
	totaal	w.o.	totaal	w.o.							
				cara- van, vouw- wagen	won- ing van parti- cu- lier ¹⁾	hotel	zomer- huisje, vakan- tie- bunga- low	tent, bunga- low	cara- van, vouw- wagen, cam- per		jeugd- her- berg of andere groeps- accom- moda- tie
	%										
Toeristengebied											
Waddeneilanden	2	–	6	10	4	6	5	6	7	5	
Noordzeebadplaatsen	13	14	13	7	15	14	13	13	6	13	
IJsselmeerkust	8	7	4	2	2	6	5	2	3	5	
Deltagebied	8	5	4	7	3	4	5	5	1	5	
Meren in Groningen, Friesland en Noordwest- Overijssel	3	1	2	2	1	2	4	2	5	2	
Hollands-Utrechtse meren Utrechtse Heuvelrug en 't Gooi	3	1	1	1	2	0	2	–	0	2	
Veluwe en Veluwerand	2	3	3	1	3	1	4	5	3	3	
Gelders rivierengebied	17	22	9	5	9	11	6	12	8	11	
Achterhoek	1	2	1	2	1	0	1	1	1	1	
	2	3	3	3	3	2	4	6	4	3	
Twente, Salland en Vechtstreek	5	6	9	5	8	9	11	12	15	8	
Groningse, Friese en Drentse zandgronden	8	8	9	10	6	13	11	9	8	9	
West- en Midden-Brabant	13	18	9	11	8	9	8	9	16	10	
Oost-Brabant, Noord- en Midden-Limburg en Rijk van Nijmegen	5	6	9	5	6	16	7	6	9	8	
Zuid-Limburg	–	–	8	4	14	4	7	2	4	6	
Amsterdam, Rotterdam, 's-Gravenhage en Utrecht	0	–	4	10	7	0	1	1	4	3	
Overig Nederland	9	2	7	15	8	2	8	9	6	7	
Bestemmingsprovincie											
Groningen	1	1	2	4	4	1	2	3	1	2	
Friesland	7	3	8	12	6	5	10	6	10	7	
Drenthe	8	7	8	9	5	12	10	7	6	8	
Overijssel	6	6	10	6	9	10	12	13	16	9	
Flevoland	3	3	2	1	1	5	4	1	2	2	
Gelderland	20	27	15	12	16	15	11	20	14	16	
Utrecht	8	5	4	4	6	1	4	6	4	5	
Noord-Holland	9	6	10	11	11	8	10	10	5	10	
Zuid-Holland	11	7	10	17	12	6	6	8	10	10	
Zeeland	11	11	7	7	5	8	8	10	3	8	
Noord-Brabant	14	18	10	12	8	11	11	10	20	11	
Limburg	4	6	14	6	17	17	10	6	7	11	

Tabel 16 Lange vakanties in het buitenland per logiesvorm, naar enkele kenmerken van de vakantiegangers, 2003

	Seizoen-recreatieve logiesvormen	Toeristische logiesvormen								Totaal generaal
		totaal	w.o.							
			woning van familie, vrienden of kennissen	woning van andere particulier	hotel	appartement	zomerhuisje, vakantie-bungalow	tent, bungalow-tent	caravan, vouw-wagen, camper	
%										
Leeftijd										
0- 5 jaar	6	5	4	5	2	5	11	9	10	5
6-12 jaar	5	8	6	13	4	7	12	14	14	8
13-17 jaar	8	6	3	5	4	6	6	10	8	6
18-24 jaar	5	8	8	8	9	11	4	15	2	8
25-34 jaar	7	15	20	10	15	17	16	16	8	15
35-44 jaar	12	17	12	19	15	18	17	20	18	17
45-54 jaar	17	15	16	15	18	15	13	12	16	16
55-64 jaar	22	14	15	15	17	11	11	3	15	14
65-74 jaar	16	8	11	8	11	7	5	1	8	9
75 jaar en ouder	1	3	4	1	5	3	3	-	1	3
Samenstelling huishouden										
Alleenstaanden	12	13	22	10	18	11	7	10	3	13
Huishouden met als jongste een kind van										
0- 5 jaar	11	14	11	18	5	15	28	21	23	14
6-12 jaar	14	16	9	21	10	15	21	26	27	16
13-17 jaar	8	9	6	8	9	10	6	11	10	9
Huishouden met uitsluitend meerderjarigen	54	48	52	43	58	49	39	32	38	48
Bruto huishoudinkomen										
tot 17 500 euro	10	6	6	8	6	5	4	6	3	6
17 500 tot 23 000 euro	2	6	8	5	6	5	5	6	7	6
23 000 tot 28 500 euro	6	8	10	9	7	9	11	7	7	8
28 500 tot 34 000 euro	11	10	8	11	11	9	9	9	11	10
34 000 tot 45 000 euro	15	20	17	18	22	18	21	16	23	20
45 000 tot 56 000 euro	12	18	20	16	16	19	19	21	22	18
56 000 euro en meer	44	32	30	34	32	35	31	34	27	32

Tabel 16 Lange vakanties in het buitenland per logiesvorm, naar enkele kenmerken van de vakantiegangers, 2003 (slot)

	Sei- zoen- recrea- tieve logies- vormen	Toeristische logiesvormen								Totaal generaal
		totaal	w.o.							
			woning van familie, vrien- den of kennis- sen	woning van andere parti- culier	hotel	appar- temen- t	zomer- huisje, vakan- tie- bunga- low	tent, bunga- low- tent	cara- van, vouw- wagen, cam- per	
%										
Woonprovincie										
Groningen	2	3	3	3	2	3	2	5	2	3
Friesland	3	3	3	5	3	2	1	6	2	3
Drenthe	0	2	3	3	2	2	3	3	4	2
Overijssel	4	6	7	6	4	6	7	8	9	6
Flevoland	1	2	2	1	3	2	4	2	1	2
Gelderland	5	12	12	10	10	13	12	15	12	11
Utrecht	7	8	10	9	7	10	6	9	9	8
Noord-Holland	27	18	25	15	19	15	20	17	16	19
Zuid-Holland	20	21	14	22	24	20	24	18	19	21
Zeeland	2	2	2	3	2	2	3	1	2	2
Noord-Brabant	23	15	15	17	16	17	13	12	17	16
Limburg	5	6	4	6	8	7	5	5	8	6
Stedelijkheid gemeenten										
Zeer sterk stedelijk	14	19	22	17	23	18	18	18	11	19
Sterk stedelijk	29	28	27	24	28	30	29	28	30	28
Matig stedelijk	12	20	19	20	19	20	19	21	22	20
Weinig stedelijk	23	21	22	27	19	23	22	19	24	22
Niet stedelijk	21	11	11	12	11	9	11	15	13	11
<i>x 1 000</i>										
Totaal (absoluut=100%)	470	12 540	1 090	600	3 900	2 090	1 610	1 040	1 450	13 010

Bron: Continu Vakantie Onderzoek.

Tabel 17 Lange vakanties in het buitenland per logiesvorm, naar enkele vakantiekenmerken, 2003

Land van bestemming	Seizoen-recreatieve logiesvormen	Toeristische logiesvormen								Totaal generaal
		totaal	w.o.							
			woning van familie, vrienden of kennissen	woning van andere particulier	hotel	appartement	zomerhuisje, vakantie-bungalow	tent, bungalow-tent	cara-van, vouw-wagen, camper	
	%									
België	20	8	5	14	3	2	27	6	7	8
Luxemburg	4	1	0	1	1	0	1	3	4	1
Frankrijk	14	18	16	18	7	11	17	48	44	18
Spanje	14	12	11	8	15	23	8	5	7	12
Portugal	1	2	2	1	3	5	2	0	0	2
Oostenrijk	5	8	3	16	10	12	2	3	3	8
Zwitserland	8	3	9	5	2	3	1	2	2	3
Groot-Brittannië	1	3	12	3	3	0	1	3	2	3
Noorwegen, Zweden, Finland	1	2	2	2	1	1	3	3	1	2
Denemarken	2	1	2	2	0	0	5	1	2	1
Duitsland	10	11	7	12	11	9	22	5	10	11
Italië	4	6	3	3	6	3	4	12	10	5
Griekenland	-	4	0	0	3	18	1	0	0	4
Hongarije	1	1	1	0	1	0	0	0	1	1
Tsjechië	6	2	1	8	2	1	3	2	1	2
Turkije	-	6	1	-	14	7	0	-	0	5
Egypte	-	1	0	-	3	0	-	0	-	1
Verre Oosten	-	1	3	-	4	-	0	0	-	1
Verenigde Staten	3	2	7	2	3	0	0	0	0	2
Caribisch gebied	0	1	2	1	1	1	0	-	-	1
Overige landen	6	7	12	3	10	4	2	6	4	7
Vervoermiddel										
Auto	87	55	47	80	25	39	85	88	95	56
Trein	2	2	5	3	3	2	1	1	1	2
Touringcar	-	7	1	2	15	4	1	3	0	6
Vliegtuig	8	34	45	13	54	54	12	5	3	33
Overige vervoermiddelen	3	2	2	2	3	1	1	1	2	2

Tabel 17 Lange vakanties in het buitenland per logiesvorm, naar enkele vakantiekenmerken, 2003 (slot)

	Seizoen-recreatieve logiesvormen	Toeristische logiesvormen								Totaal generaal
		totaal	w.o.							
			woning van familie, vrienden of kennissen	woning van andere particulier	hotel	appartement	zomerhuisje, vakantie-bungalow	tent, bungalow-tent	caravan, vouw-wagen, camper	
Grootte van het reisgezelschap	%									
1 persoon	15	8	23	3	9	3	3	6	6	8
2 personen	37	37	42	18	50	38	19	31	31	37
3 personen	11	9	10	6	8	11	9	10	8	9
4 personen	21	21	12	24	15	23	27	26	30	21
5 personen	5	8	5	10	4	7	16	13	14	8
6 personen	2	5	2	11	3	5	9	5	3	4
7 personen	2	2	2	6	1	3	5	1	1	2
8 of meer personen	6	10	4	22	10	10	11	8	8	10
Seizoen										
Herfstperiode	14	10	13	11	13	10	9	2	3	10
Kerstperiode	8	8	16	12	9	10	7	0	1	8
Krokusperiode	10	11	12	11	12	17	10	0	1	11
Paasperiode	13	6	11	4	6	5	5	2	3	6
Voorseizoen	14	23	16	19	25	23	26	20	25	23
Hoogseizoen	36	33	22	33	22	24	34	71	61	33
Naseizoen	5	10	10	10	12	11	8	4	6	9
		<i>x 1 000</i>								
Totaal (absoluut=100%)	470	12 540	1 090	600	3 900	2 090	1 610	1 040	1 450	13 010

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Tabel 18 Lange vakanties in Nederland en in het buitenland per vervoermiddel, naar enkele kenmerken van de vakantiegangers, 2003

	Nederland				Buitenland					
	auto	trein	overige vervoermiddelen	totaal	auto	trein	touring-car	vliegtuig	overige vervoermiddelen	totaal
	%									
Leeftijd										
0– 5 jaar	10	–	1	9	8	1	0	3	2	5
6–12 jaar	11	13	13	12	11	7	4	3	5	8
13–17 jaar	5	8	13	6	6	3	16	3	16	6
18–24 jaar	4	17	7	5	6	8	13	11	10	8
25–34 jaar	12	11	10	12	12	15	9	21	9	15
35–44 jaar	14	6	6	13	17	15	10	17	10	17
45–54 jaar	12	12	15	12	15	19	8	17	23	16
55–64 jaar	15	11	16	15	14	9	19	14	8	14
65–74 jaar	10	12	13	10	8	15	17	7	8	9
75 jaar en ouder	6	11	5	6	3	8	5	3	9	3
Samenstelling huishouden										
Alleenstaanden	6	31	14	8	8	30	19	19	19	13
Huishouden met als jongste een kind van										
0– 5 jaar	25	7	8	23	19	6	3	9	6	14
6–12 jaar	17	13	20	17	20	16	16	10	13	16
13–17 jaar	7	9	15	8	8	6	14	8	14	9
Huishouden met uitsluitend meerderjarigen	44	40	43	44	44	44	48	54	47	48
Bruto huishoudinkomen										
tot 17 500 euro	6	22	11	7	5	13	17	5	12	6
17 500 tot 23 000 euro	7	17	3	8	6	5	8	5	8	6
23 000 tot 28 500 euro	10	11	10	10	8	10	10	9	2	8
28 500 tot 34 000 euro	16	12	20	16	10	11	9	9	11	10
34 000 tot 45 000 euro	23	11	24	22	19	12	21	21	20	20
45 000 tot 56 000 euro	15	11	12	15	20	16	13	17	17	18
56 000 euro en meer	22	16	20	22	33	35	22	34	31	32

Tabel 18 Lange vakanties in Nederland en in het buitenland per vervoermiddel, naar enkele kenmerken van de vakantiegangers, 2003 (slot)

	Nederland				Buitenland					
	auto	trein	overige vervoermiddelen	totaal	auto	trein	touring-car	vliegtuig	overige vervoermiddelen	totaal
	%									
Woonprovincie										
Groningen	4	4	2	4	2	4	3	3	3	3
Friesland	5	2	9	5	3	2	4	2	2	3
Drenthe	4	3	5	4	3	2	1	2	2	2
Overijssel	7	4	3	6	7	7	7	4	9	6
Flevoland	2	2	2	2	2	0	2	3	1	2
Gelderland	12	4	9	12	12	8	9	11	8	11
Utrecht	8	5	7	8	8	10	5	9	11	8
Noord-Holland	15	28	18	15	17	25	11	23	18	19
Zuid-Holland	25	34	23	25	20	25	24	22	24	21
Zeeland	2	1	1	2	2	0	3	2	0	2
Noord-Brabant	12	10	16	13	17	14	19	14	14	16
Limburg	5	4	6	5	6	3	12	5	9	6
Stedelijkheid gemeenten										
Zeer sterk stedelijk	18	37	25	19	15	34	19	25	22	19
Sterk stedelijk	29	27	27	28	28	34	33	28	27	28
Matig stedelijk	21	14	11	20	20	18	15	20	19	20
Weinig stedelijk	21	15	24	21	24	8	21	17	24	22
Niet stedelijk	12	7	12	12	13	5	12	9	8	11
	<i>x 1 000</i>									
Totaal (absoluut=100%)	8 190	370	470	9 030	7 250	310	840	4 290	310	13 010

Bron: Continu Vakantie Onderzoek.

Tabel 19 Lange vakanties in het buitenland per vervoermiddel, naar enkele vakantiekenmerken, 2003

	Auto	Trein	Touring-car	Vlieg-tuig	Overige vervoer-middelen	Totaal
	%					
Land van bestemming						
België	14	7	2	–	5	8
Luxemburg	2	1	1	–	1	1
Frankrijk	28	30	11	2	8	18
Spanje	4	–	25	24	10	12
Portugal	0	0	–	6	–	2
Oostenrijk	12	13	18	0	7	8
Zwitserland	4	10	3	0	1	3
Groot-Brittannië	2	2	3	3	34	3
Noorwegen, Zweden, Finland	2	–	1	1	8	2
Denemarken	2	1	–	–	–	1
Duitsland	17	27	15	0	16	11
Italië	6	4	5	4	5	5
Griekenland	0	1	0	12	–	4
Hongarije	1	1	3	0	1	1
Tsjechië	3	–	7	0	3	2
Turkije	0	–	0	16	–	5
Egypte	–	–	–	3	–	1
Verre Oosten	–	–	–	4	–	1
Verenigde Staten	0	1	–	5	–	2
Caribisch gebied	0	–	–	3	–	1
Overige landen	3	4	6	15	3	7
Logiesvorm						
Seizoenrecreatieve logiesvormen	6	2	–	1	4	4
Toeristische logiesvormen w.v.	94	98	100	99	96	96
woning van familie, vrienden of kennissen	7	16	1	11	7	8
woning van een andere particulier	7	5	1	2	5	5
hotel	14	39	71	49	34	30
pension, bed & breakfast	3	8	4	2	4	3
appartement	11	14	9	26	7	16
zomershuisje, vakantiebungalow	19	3	2	5	6	12
tent, bungalowtent	13	5	4	1	6	8
caravan, vouwwagen	16	2	0	0	7	9
camper	3	–	–	1	1	2
boot	1	1	1	1	14	1
jeugdherberg of andere groepsaccommodatie	1	2	5	1	1	1
overige logiesvormen	1	1	1	1	4	1

Tabel 19 Lange vakanties in het buitenland per vervoermiddel, naar enkele vakantiekenmerken, 2003 (slot)

	Auto	Trein	Touring-car	Vliegtuig	Overige vervoermiddelen	Totaal
	%					
Seizoen						
Herfstperiode	6	9	7	17	8	10
Kerstperiode	7	12	8	9	13	8
Krokusperiode	11	15	16	9	6	11
Paasperiode	5	6	6	7	6	6
Voorseizoen	21	15	25	26	22	23
Hoogseizoen	41	31	28	20	34	33
Naseizoen	8	13	10	12	10	9
	<i>x 1 000</i>					
Totaal (absoluut=100%)	7 250	310	840	4 290	310	13 010

Bron: Continu Vakantie Onderzoek.

Tabel 20 Organisatievorm voor lange vakanties in Nederland van enkele categorieën vakantiegangers, 2003

	Georganiseerde reizen			Niet-georganiseerde reizen		Totaal (absoluut =100%)
	geboekt bij een reis- bureau, bank, VVV e.d.	geboekt bij een boekings- centrale van een hotel- of bunga- low- keten	recht- streeks geboekt bij een reis- organi- satie	logies recht- streeks gereser- veerd of niet vooraf geboekt	vaste stand- plaats, eigen onder- komen	
	%					<i>x 1 000</i>
Leeftijd						
0- 5 jaar	14	30	-	48	8	790
6-12 jaar	9	22	1	50	18	1 040
13-17 jaar	11	11	3	50	25	520
18-24 jaar	12	16	2	54	16	450
25-34 jaar	12	22	1	44	21	1 070
35-44 jaar	10	24	-	48	18	1 200
45-54 jaar	8	16	1	50	25	1 110
55-64 jaar	7	10	0	47	35	1 380
65-74 jaar	9	11	1	47	32	910
75 jaar en ouder	4	24	-	54	18	560
Totaal	9	19	1	48	23	9 030
Woonprovincie						
Groningen	6	11	1	56	26	320
Friesland	9	12	2	46	31	430
Drenthe	11	24	1	52	12	350
Overijssel	8	18	1	59	14	580
Gelderland	8	15	0	59	18	1 070
Utrecht	8	18	2	50	22	730
Noord-Holland	9	18	1	45	26	1 390
Zuid-Holland	12	22	0	37	30	2 270
Noord-Brabant	8	18	1	47	22	180
Limburg	7	22	1	53	20	1 130
Overige provincies	12	25	0	62	8	420
Totaal	9	19	1	48	23	9 030
Stedelijkheid gemeenten						
Zeer sterk stedelijk	11	21	1	35	31	1 700
Sterk stedelijk	10	19	1	46	24	2 570
Matig stedelijk	10	20	0	54	16	1 790
Weinig stedelijk	8	18	1	53	22	1 880
Niet stedelijk	9	15	1	57	18	1 090
Totaal	9	19	1	48	23	9 030

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Tabel 21 Organisatievorm voor lange vakanties in Nederland, naar enkele vakantiekenmerken, 2003

	Georganiseerde reizen			Niet-georganiseerde reizen		Totaal (absoluut =100%)
	geboekt bij een reis- bureau, bank, VVV e.d.	geboekt bij een boekings- centrale van een hotel- of bunga- low- keten	recht- streeks geboekt bij een reis- organi- satie	logies recht- streeks gereser- veerd of niet vooraf geboekt	vaste stand- plaats, eigen onder- komen	
Logiesvorm	% <hr/>					<i>x 1 000</i>
Seizoenrecreatieve logiesvormen	–	–	–	0	100	2 050
Toeristische logiesvormen w.o.	12	25	1	62	–	6 980
woning van particulier ¹⁾	6	1	1	91	–	660
hotel	26	7	1	66	–	550
zomerhuisje,	14	45	0	40	–	3 170
vakantiebungalow	6	6	0	87	–	610
tent, bungalowtent	6	3	0	91	–	1 350
caravan, vouwwagen,						
camper	6	3	0	91	–	1 350
Totaal	9	19	1	48	23	9 030
Vervoermiddel	% <hr/>					
Auto	9	20	0	48	23	8 190
Trein	20	9	4	59	9	370
Overige vervoermiddelen	15	4	13	39	29	470
Totaal	9	19	1	48	23	9 030
Seizoen	% <hr/>					
Herfstperiode	11	32	0	39	18	930
Kerstperiode	13	30	1	43	13	490
Krokusperiode	15	44	0	32	9	560
Paasperiode	7	24	2	37	31	620
Voorseizoen	8	15	1	48	28	2 210
Hoogseizoen	8	10	1	57	24	3 340
Naseizoen	15	20	0	48	17	870
Totaal	9	19	1	48	23	9 030

¹⁾ Exclusief verblijf bij familie, vrienden of kennissen, tenzij deze de hele tijd of de meeste dagen afwezig waren.

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Tabel 22 Organisatievorm voor korte vakanties in Nederland, naar enkele vakantiekenmerken, 2003

	Georganiseerde reizen			Niet-georganiseerde reizen		Totaal (absoluut =100%)
	geboekt bij een reis- bureau, bank, VVV e.d.	geboekt bij een boekings- centrale van een hotel- of bunga- low- keten	recht- streeks geboekt bij een reis- organi- satie	logies recht- streeks gereser- veerd of niet vooraf geboekt	vaste stand- plaats, eigen onder- komen	
Logiesvorm						<i>x 1 000</i>
	%					
Seizoenrecreatieve logiesvormen	–	–	–	0	100	2 520
Toeristische logiesvormen w.o.	18	19	1	62	–	6 540
woning van particulier ¹⁾	5	–	0	95	–	530
hotel	28	12	1	59	–	2 040
zomerhuisje,						
vakantiebungalow	16	47	0	37	–	1 870
tent, bungalowtent	12	3	0	85	–	580
caravan, vouwwagen,						
camper	11	2	0	87	–	640
jeugdherberg of andere groepsaccommodatie	34	–	7	58	–	430
Totaal	13	13	1	44	28	9 060
Vervoermiddel						
Auto	13	15	0	43	29	8 020
Trein	24	7	5	61	3	490
Overige vervoermiddelen	8	5	8	45	34	560
Totaal	13	13	1	44	28	9 060
Seizoen						
Herfstperiode	17	19	1	50	14	1 190
Kerstperiode	15	23	–	54	8	700
Krokusperiode	15	27	0	46	11	950
Paasperiode	16	14	0	38	32	1 070
Voorseizoen	13	8	2	42	37	2 610
Hoogseizoen	8	8	1	44	38	1 390
Naseizoen	13	12	1	44	31	1 160
Totaal	13	13	1	44	28	9 060

¹⁾ Exclusief verblijf bij familie, vrienden of kennissen, tenzij deze de hele tijd of de meeste dagen afwezig waren.

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Tabel 23 Organisatievorm voor lange vakanties in het buitenland van enkele categorieën vakantiegangers, 2003

	Georganiseerde reizen				Niet-georganiseerde reizen	Totaal (absoluut =100%)
	geboekt bij een reisbureau	geboekt bij een bank, VVV e.d.	geboekt bij een boekingscentrale van een hotel- of bungalowketen	rechtstreeks geboekt bij een reisorganisatie		
Leeftijd	%					x 1 000
0- 5 jaar	25	5	12	3	54	680
6-12 jaar	27	5	9	4	56	1 030
13-17 jaar	45	7	4	5	39	800
18-24 jaar	52	9	2	11	26	1 070
25-34 jaar	46	10	5	11	28	1 940
35-44 jaar	42	8	5	7	39	2 160
45-54 jaar	42	8	3	9	38	2 020
55-64 jaar	44	6	5	6	40	1 810
65-74 jaar	44	7	3	6	41	1 110
75 jaar en ouder	44	6	8	7	35	410
Totaal	42	7	5	7	38	13 010
Woonprovincie						
Groningen	42	4	3	11	40	330
Friesland	32	15	2	5	46	380
Drenthe	36	8	2	3	50	310
Overijssel	37	6	4	6	46	830
Gelderland	39	10	5	5	41	1 480
Utrecht	44	6	4	7	40	1 090
Noord-Holland	42	8	5	12	34	2 420
Zuid-Holland	46	8	5	8	34	2 740
Noord-Brabant	41	7	5	5	42	2 040
Limburg	41	6	7	7	38	840
Overige provincies	47	6	9	4	35	560
Totaal	42	7	5	7	38	13 010
Stedelijkheid gemeenten						
Zeer sterk stedelijk	46	8	4	13	29	2 500
Sterk stedelijk	44	7	4	7	37	3 690
Matig stedelijk	43	5	5	7	40	2 550
Weinig stedelijk	37	9	6	4	43	2 800
Niet stedelijk	37	9	5	5	45	1 470
Totaal	42	7	5	7	38	13 010

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Tabel 24 Organisatievorm voor lange vakanties in het buitenland, naar enkele vakantiekenmerken, 2003

	Georganiseerde reizen				Niet-georganiseerde reizen	Totaal (absoluut =100%)
	geboekt bij een reisbureau	geboekt bij een bank, VVV e.d.	geboekt bij een boekingscentrale van een hotel- of bungalowketen	rechtstreeks geboekt bij een reisorganisatie		
Logiesvorm	%					x 1 000
Seizoenrecreatieve logiesvormen	–	–	–	2	98	470
Toeristische logiesvormen w.o.	44	8	5	8	36	12 540
woning van familie, vrienden of kennissen	20	8	–	25	48	1 090
woning van andere particulier	28	12	8	14	38	600
hotel	70	9	1	7	13	3 900
appartement	65	10	3	4	18	2 090
zomerhuisje, vakantiebungalow	31	7	28	2	32	1 610
tent, bungalowtent	11	2	0	5	82	1 040
caravan, vouwwagen, camper	6	4	1	3	87	1 450
Totaal	42	7	5	7	38	13 010
Vervoermiddel						
Auto	18	5	9	1	67	7 250
Trein	36	4	3	43	13	310
Touringcar	78	9	0	12	1	840
Vliegtuig	74	11	0	14	1	4 290
Overige vervoermiddelen	48	13	–	22	17	310
Totaal	42	7	5	7	38	13 010
Seizoen						
Herfstperiode	56	7	6	9	22	1 280
Kerstperiode	49	7	5	8	30	1 050
Krokusperiode	43	11	5	7	34	1 410
Paasperiode	45	5	5	12	32	750
Voorseizoen	45	8	5	7	35	2 970
Hoogseizoen	32	6	4	6	52	4 310
Naseizoen	46	8	5	9	31	1 230
Totaal	42	7	5	7	38	13 010

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

3.4 Vakantiespreiding

Tabel 25 Spreiding van de dagen van lange vakanties in Nederland en in het buitenland van enkele categorieën vakantiegangers, 2003

	Herfst- periode	Kerst- periode	Krokus- periode	Paas- periode	Voor- seizoen	Hoog- seizoen	Na- seizoen	Totaal (absoluut =100%)
	%							<i>x mln</i>
Leeftijd								
0– 5 jaar	7	4	6	3	18	54	7	16,3
6–12 jaar	7	5	7	2	12	65	3	26,0
13–17 jaar	5	4	7	2	11	67	4	16,1
18–24 jaar	6	8	8	2	14	53	8	17,8
25–34 jaar	11	9	10	5	19	33	12	33,1
35–44 jaar	8	7	8	3	17	50	8	39,6
45–54 jaar	9	5	8	5	23	38	12	38,1
55–64 jaar	11	5	8	5	32	24	14	37,8
65–74 jaar	10	7	9	6	29	21	17	22,9
75 jaar en ouder	11	7	6	6	34	19	16	10,1
Totaal	9	6	8	4	21	42	10	257,9
Samenstelling huishouden								
Alleenstaanden	12	12	9	6	23	25	13	27,6
Huishouden met als jongste een kind van								
0– 5 jaar	6	5	7	3	18	54	7	44,9
6–12 jaar	6	4	6	2	10	68	3	44,8
13–17 jaar	6	4	7	2	13	61	6	22,0
Huishouden met uit- sluitend meerderjarigen	11	6	9	5	28	27	14	118,5
Totaal	9	6	8	4	21	42	10	257,9

Tabel 25 Spreiding van de dagen van lange vakanties in Nederland en in het buitenland van enkele categorieën vakantiegangers, 2003 (slot)

	Herfst- periode	Kerst- periode	Krokus- periode	Paas- periode	Voor- seizoen	Hoog- seizoen	Na- seizoen	Totaal (absoluut =100%)
	%							x mln
Sociale groep								
Personen van 0–15 jaar	6	4	6	3	13	63	4	51,1
<i>Personen met betaald beroep</i>								
Zelfstandigen	9	11	10	4	18	39	9	14,4
<i>Werknemers</i>								
hogere employé's	11	10	9	4	19	36	11	18,7
middelbare employé's	10	6	9	5	20	40	11	44,3
lagere employé's	8	5	8	3	21	44	10	46,0
<i>Personen zonder beroep</i>								
Arbeidsongeschikt, bijstand	9	7	6	6	23	33	15	9,1
Gepensioneerd, rentenierend	11	6	9	7	31	20	16	44,4
Huisvrouw	8	5	7	5	29	34	13	16,7
Studerend, schoolgaand	5	6	9	3	12	60	6	9,5
Anders	9	8	5	3	29	31	15	3,7
Totaal	9	6	8	4	21	41	10	257,9
Regionale indeling vakantiespreiding								
Regio Noord	9	6	8	5	21	42	9	93,8
regio Midden	9	6	8	4	22	41	10	98,6
Regio Zuid	8	5	8	3	21	42	12	65,6
Totaal	9	6	8	4	21	42	10	257,9

Bron: Continu Vakantie Onderzoek.

3.5 Vakantie-uitgaven

Tabel 26 Gemiddelde uitgaven per persoon per lange vakantie, naar enkele kenmerken van de vakantiegangers, 2003

	Nederland			Buitenland						
	totaal	gemiddelde vakantieduur	gemiddelde uitgaven per persoon per dag	vakantie met eigen vervoer	vakantie met overig vervoer	totaal			gemiddelde vakantieduur	gemiddelde uitgaven per persoon per dag
	<i>euro</i>	<i>dagen</i>	<i>euro</i>						<i>dagen</i>	<i>euro</i>
Leeftijd										
0– 5 jaar	173	9,4	20	349	¹⁾	403	13,1	33		
6–12 jaar	170	11,2	18	384	¹⁾	467	13,8	36		
13–17 jaar	190	11,5	19	425	¹⁾	500	12,7	45		
18–24 jaar	226	9,9	27	¹⁾	892	721	12,5	60		
25–34 jaar	181	8,9	23	498	1 006	776	12,2	67		
35–44 jaar	211	10,0	25	469	1 001	693	12,8	58		
45–54 jaar	236	10,7	26	570	1 037	783	13,0	65		
55–64 jaar	186	9,9	22	518	1 031	754	13,4	60		
65 jaar en ouder	204	8,8	26	517	1 021	766	13,3	63		
Totaal	197	9,9	23	476	960	694	13,0	58		
Samenstelling huishouden										
Alleenstaanden	232	8,6	31	617	1 095	936	12,4	78		
Huishouden met als jongste een kind van										
0– 5 jaar	175	10,1	20	367	688	445	13,0	38		
6–12 jaar	188	10,9	20	417	710	511	13,3	42		
13–17 jaar	205	11,0	22	434	837	621	12,8	54		
Huishouden met uit- sluitend meerderjarigen	205	9,4	25	533	1 025	774	13,0	63		
Totaal	197	9,9	23	476	960	694	13,0	58		
Bruto huishoudinkomen										
tot 17 500 euro	189	10,2	23	¹⁾	¹⁾	604	11,5	54		
17 500 tot 23 000 euro	190	9,3	24	¹⁾	¹⁾	646	13,3	54		
23 000 tot 28 500 euro	195	10,3	22	394	965	670	12,5	55		
28 500 tot 34 000 euro	184	9,5	21	455	945	658	12,8	55		
34 000 tot 45 000 euro	183	10,0	21	451	1 011	711	13,2	58		
45 000 tot 56 000 euro	213	9,9	25	467	994	682	13,3	56		
56 000 euro en meer	225	9,9	27	553	1 053	771	13,0	64		
Totaal	199	9,9	23	481	984	706	13,0	59		

Tabel 26 Gemiddelde uitgaven per persoon per lange vakantie, naar enkele kenmerken van de vakantiegangers, 2003 (vervolg)

	Nederland			Buitenland				
	totaal	gemiddelde vakantie- tijd	gemiddelde uitga- ven per persoon per dag	vakan- tie met eigen vervoer	vakan- tie met overig vervoer	totaal	gemid- delde vakan- tieduur	gemid- delde uitga- ven per persoon per dag
Sociale groep								
Personen van 0-15 jaar	173	10,5	19	371	669	442	14	36
<i>Personen met betaald beroep</i>								
Zelfstandigen	247	9,3	31	565	1 009	768	12	70
Werknemers								
hogere employé's	205	8,9	27	562	1 170	860	13	70
middelbare employé's	203	9,6	25	515	1 013	769	13	64
lagere employé's	212	10,2	24	500	961	721	13	61
<i>Personen zonder beroep</i>								
Arbeidsongeschikt, bijstand	193	10,2	20	1)	1)	563	12	50
Gepensioneerd, rentenierend	188	9,1	24	501	1 047	768	14	61
Huisvrouw	211	10,0	24	490	1)	671	14	53
Anders	211	11,2	22	1)	1)	637	13	54
Totaal	196	9,9	23	477	963	695	13	58
Opleiding								
Personen van 0-15 jaar	173	10,5	19	371	669	442	14	36
Basis/lager onderwijs	186	9,8	23	454	863	672	12	58
Uitgebreid lager onderwijs								
algemeen	194	9,5	23	472	944	683	13	57
beroeps	204	10,7	23	446	905	681	13	57
Middelbaar onderwijs								
algemeen	209	9,7	25	551	902	736	13	62
beroeps	204	9,7	24	505	1 019	739	13	61
Semi-hoger onderwijs	220	9,2	28	527	1 074	794	13	65
Hoger onderwijs	1)	1)	1)	548	1 052	813	13	68
Totaal	196	9,9	23	473	954	688	13	57
Bezit recreatief onderkomen								
Recreatief onderkomen met vaste stand- of ligplaats	146	11,9	14	446	879	594	14	49
Uitsluitend recreatief onderkomen zonder vaste stand- of ligplaats	179	10,1	20	472	928	636	14	51
Geen recreatief onderkomen	235	8,8	30	487	983	746	12	63
Totaal	197	9,9	23	476	960	694	13	58

Tabel 26 Gemiddelde uitgaven per persoon per lange vakantie, naar enkele kenmerken van de vakantiegangers, 2003 (slot)

	Nederland			Buitenland				
	totaal	gemiddelde vakantieduur	gemiddelde uitgaven per persoon per dag	vakantie met eigen vervoer	vakantie met overig vervoer	totaal	gemiddelde vakantieduur	gemiddelde uitgaven per persoon per dag
Woonprovincie								
Groningen	175	11,0	20	1)	1)	760	13,6	59
Friesland	191	10,0	21	1)	1)	634	13,2	53
Drenthe	193	9,9	21	1)	1)	617	13,6	49
Overijssel	197	10,9	22	397	808	543	12,1	49
Gelderland	202	9,2	24	449	916	634	12,5	55
Utrecht	185	10,6	21	502	1 008	742	13,6	59
Noord-Holland	199	9,8	24	517	1 019	772	13,6	61
Zuid-Holland	190	9,9	22	521	990	753	12,9	62
Noord-Brabant	211	9,9	25	450	958	658	12,8	55
Limburg	219	9,3	28	421	904	633	11,8	58
Overige provincies	205	9,4	26	417	1)	621	12,7	55
Totaal	197	9,9	23	476	960	694	13,0	58
Stedelijkheid gemeenten								
Zeer sterk stedelijk	194	10,3	22	512	956	768	12,9	63
Sterk stedelijk	201	9,9	24	480	967	709	12,9	58
Matig stedelijk	202	9,7	24	481	958	687	13,4	57
Weinig stedelijk	194	9,9	23	461	957	645	12,5	56
Niet stedelijk	188	9,6	22	452	961	634	13,3	52
Totaal	197	9,9	23	476	960	694	13,0	58

1) Op grond van een te gering aantal waarnemingen in het onderzoek is de uitkomst niet vermeld.

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Tabel 27 Gemiddelde uitgaven per persoon per lange vakantie in Nederland, naar enkele vakantiekenmerken, 2003

	Totaal	Gemiddelde vakantieduur	Gemiddelde uitgaven per persoon per dag
	<i>euro</i>	<i>dagen</i>	<i>euro</i>
Toeristengebied			
Waddeneilanden	273	9,2	32
Noordzeebadplaatsen	216	10,6	23
Watersportgebieden	179	10,7	20
Veluwe en Veluwerand	201	9,8	24
Twente, Salland en Vechtstreek	186	10,2	22
Groningse, Friese en Drentse zandgronden	176	9,4	21
West- en Midden-Brabant	181	9,9	22
Oost-Brabant, Noord- en Midden-Limburg en Rijk van Nijmegen	191	9,1	24
Zuid-Limburg	244	8,0	34
Overig Nederland	169	10,2	19
Totaal	197	9,9	23
Bestemmingsprovincie			
Friesland	231	10,1	26
Drenthe	174	9,2	21
Overijssel	183	10,1	22
Gelderland	195	9,7	23
Noord-Holland	221	10,0	24
Zuid-Holland	168	10,2	19
Zeeland	213	11,1	22
Noord-Brabant	177	9,8	21
Limburg	218	8,7	29
Overige provincies	168	10,6	20
Totaal	197	9,9	23
Logiesvorm			
Seizoenrecreatieve logiesvormen w.o.	131	12,2	11
zomerhuisje, vakantiebungalow, tweede woning	133	11,7	12
caravan, vouwwagen	125	12,3	10
Toeristische logiesvormen w.o.	216	9,2	27
woning van particulier ¹⁾	146	10,2	16
hotel	350	6,6	56
zomerhuisje, vakantiebungalow	225	8,4	29
tent, bungalowtent	185	10,9	20
caravan, vouwwagen, camper	182	11,5	16
Totaal	197	9,9	23

Tabel 27 Gemiddelde uitgaven per persoon per lange vakantie in Nederland, naar enkele vakantiekenmerken, 2003 (slot)

	Totaal	Gemiddelde vakantieduur	Gemiddelde uitgaven per persoon per dag
	<i>euro</i>	<i>dagen</i>	<i>euro</i>
Vervoermiddel			
Auto	196	9,9	23
Trein	233	8,4	32
Overige vervoermiddelen	179	10,5	20
Totaal	197	9,9	23
Organisatievorm			
Georganiseerde reizen w.v.	225	8,3	30
geboekt bij een reisbureau, bank, VVV e.d.	239	8,1	31
geboekt bij een boekingscentrale van een hotel- of bungalowketen	224	8,2	30
rechtstreeks geboekt bij een reisorganisatie	245	8,1	33
Niet-georganiseerde reizen w.v.	186	10,6	20
logies rechtstreeks gereserveerd of niet vooraf geboekt	212	9,8	25
vaste standplaats, eigen onderkomen	130	12,1	11
Totaal	197	9,9	23
Seizoenen			
Herfstperiode	174	8,0	26
Kerstperiode	189	8,3	26
Krokusperiode	168	8,1	26
Paasperiode	145	8,3	20
Voorseizoen	174	8,6	22
Hoogseizoen	226	12,5	21
Naseizoen	229	8,7	29
Totaal	197	9,9	23

¹⁾ Exclusief verblijf bij familie, vrienden of kennissen, tenzij deze de hele tijd of de meeste dagen afwezig waren.

Bron: Continu VakantieOnderzoek.

Tabel 28 Gemiddelde uitgaven per persoon per lange vakantie in het buitenland, naar enkele vakantiekenmerken, 2003

	Vakantie met eigen vervoer	Vakantie met overig vervoer	Totaal	Gemiddelde vakantie-duur	Gemiddelde uitgaven per persoon per dag
	<i>euro</i>			<i>dagen</i>	<i>euro</i>
Land van bestemming					
België	264	1)	265	9,7	31
Frankrijk	513	1)	523	14,7	43
Spanje	702	826	801	13,1	68
Oostenrijk	566	1)	601	10,9	63
Groot-Brittannië	1)	1)	529	10,2	56
Duitsland	309	1)	350	9,2	42
Italië	669	1)	735	14,8	59
Griekenland	1)	939	942	13,1	77
Turkije	1)	757	759	11,8	67
Overige landen	540	1 376	1 059	15,3	72
Totaal	476	960	694	13,0	58
Logiesvorm					
Seizoenrecreatieve logiesvormen	355	1)	423	14,9	29
Toeristische logiesvormen w.o.	484	960	704	12,9	59
woning van familie, vrienden of kennissen	296	820	574	12,8	44
woning van andere particulier	430	1)	507	12,5	42
hotel	620	1 031	926	11,1	84
appartement	525	874	739	12,3	65
zomershuisje, vakantiebungalow	383	1)	464	11,2	41
tent, bungalowtent	478	1)	527	16,5	34
caravan, vouwwagen, camper	539	1)	600	19,2	31
Totaal	476	960	694	13,0	58
Vervoermiddel					
Auto	476	1)	479	13,2	40
Trein	1)	1)	648	9,8	70
Touringcar	1)	612	612	9,7	66
Vliegtuig	1)	1 072	1 072	13,4	84
Overige vervoermiddelen	1)	1)	1)	12,0	64
Totaal	476	960	694	13,0	58

Tabel 28 Gemiddelde uitgaven per persoon per lange vakantie in het buitenland, naar enkele vakantiekenmerken, 2003 (slot)

	Vakantie met eigen vervoer	Vakantie met overig vervoer	Totaal	Gemiddelde vakantie-duur	Gemiddelde uitgaven per persoon per dag
	<i>euro</i>			<i>dagen</i>	<i>euro</i>
Organisatievorm					
Georganiseerde reizen w.v.	497	966	833	12,2	71
geboekt bij een reisbureau	596	1 049	949	12,5	78
geboekt bij een bank, VVV e.d.	521	963	800	12,4	69
geboekt bij een boekingscentrale van een hotel- of bungalowketen	312	¹⁾	329	9,7	36
rechtstreeks geboekt bij een reisorganisatie	¹⁾	¹⁾	739	12,5	64
Niet-georganiseerde reizen	467	646	471	14,2	37
Totaal	476	960	694	13,0	58
Seizoen					
Herfstperiode	348	1 017	784	11,1	69
Kerstperiode	434	1 017	742	11,5	67
Krokusperiode	496	1 022	723	10,6	71
Paasperiode	382	881	649	11,1	63
Voorseizoen	499	930	710	12,7	59
Hoogseizoen	494	935	629	15,3	45
Naseizoen	492	951	745	12,2	63
Totaal	476	960	694	13,0	58

¹⁾ Op grond van een te gering aantal waarnemingen in het onderzoek is de uitkomst niet vermeld.

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Tabel 29 Gemiddelde uitgaven per persoon per korte vakantie in Nederland, naar enkele kenmerken van de vakantiegangers, 2003

	Totaal	Gemiddelde vakantieduur	Gemiddelde uitgaven per persoon per dag
	<i>euro</i>	<i>dagen</i>	<i>euro</i>
Leeftijd			
0– 5 jaar	77	3,3	24
6–12 jaar	64	3,2	20
13–17 jaar	70	3,0	23
18–24 jaar	103	3,2	34
25–34 jaar	104	3,2	33
35–44 jaar	102	3,2	34
45–54 jaar	101	3,2	32
55–64 jaar	93	3,3	29
65 jaar en ouder	102	3,2	32
Totaal	94	3,2	30
Samenstelling huishouden			
Alleenstaanden	118	3,1	39
Huishouden met als jongste een kind van			
0– 5 jaar	77	3,3	24
6–12 jaar	74	3,1	24
13–17 jaar	90	3,1	29
Huishouden met uit- sluitend meerderjarigen	105	3,2	33
Totaal	94	3,2	30
Bruto huishoudinkomen			
tot 17 500 euro	84	3,2	26
17 500 tot 23 000 euro	101	3,2	33
23 000 tot 28 500 euro	103	3,3	32
28 500 tot 34 000 euro	93	3,2	29
34 000 tot 45 000 euro	88	3,2	29
45 000 tot 56 000 euro	92	3,1	30
56 000 euro en meer	103	3,2	33
Totaal	95	3,2	30

Tabel 29 Gemiddelde uitgaven per persoon per korte vakantie in Nederland, naar enkele kenmerken van de vakantiegangers, 2003 (slot)

	Totaal	Gemiddelde vakantieduur	Gemiddelde uitgaven per persoon per dag
Bezit recreatief onderkomen	<i>euro</i>	<i>dagen</i>	<i>euro</i>
Recreatief onderkomen met vaste stand- of ligplaats	46	3,2	15
Uitsluitend recreatief onderkomen zonder vaste stand- of ligplaats	95	3,2	31
Geen recreatief onderkomen	127	3,2	41
Totaal	94	3,2	30
Woonprovincie			
Groningen	82	3,3	25
Friesland	91	3,3	28
Overijssel	101	3,3	32
Gelderland	102	3,1	34
Utrecht	84	3,2	27
Noord-Holland	100	3,2	32
Zuid-Holland	89	3,2	28
Noord-Brabant	93	3,2	30
Limburg	94	3,1	31
Overige provincies	95	3,2	32
Totaal	94	3,2	30
Stedelijkheid gemeenten			
Zeer sterk stedelijk	88	3,2	28
Sterk stedelijk	94	3,2	30
Matig stedelijk	102	3,2	31
Weinig stedelijk	90	3,2	29
Niet stedelijk	98	3,1	33
Totaal	94	3,2	30

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Tabel 30 Gemiddelde uitgaven per persoon per korte vakantie in Nederland, naar enkele vakantiekenmerken, 2003

	Totaal	Gemiddelde vakantieduur	Gemiddelde uitgaven per persoon per dag
	<i>euro</i>	<i>dagen</i>	<i>euro</i>
Toeristengebied			
Noordzeepadplaatsen	99	3,3	31
Watersportgebieden	74	3,1	24
Veluwe en Veluwerand	81	3,3	25
Twente, Salland en Vechtstreek	91	3,2	30
Groningse, Friese en Drentse zandgronden	94	3,3	29
West- en Midden-Brabant	82	3,1	26
Oost-Brabant, Noord- en Midden-Limburg en Rijk van Nijmegen	94	3,3	29
Zuid-Limburg	156	3,1	50
Overig Nederland	101	3,1	34
Totaal	94	3,2	30
Bestemmingsprovincie			
Friesland	104	3,3	31
Drenthe	95	3,3	29
Overijssel	92	3,2	29
Gelderland	86	3,2	28
Noord-Holland	100	3,2	32
Zuid-Holland	83	3,0	29
Zeeland	77	3,3	23
Noord-Brabant	80	3,1	26
Limburg	124	3,3	38
Overige provincies	98	3,1	34
Totaal	94	3,2	30
Logiesvorm			
Seizoenrecreatieve logiesvormen w.o.	30	3,2	10
caravan, vouwwagen	30	3,2	9
Toeristische logiesvormen w.o.	118	3,2	38
woning van particulier ¹⁾	88	3,1	30
hotel	173	2,9	59
zomerhuisje, vakantiebungalow	115	3,6	32
tent, bungalowtent	73	3,2	23
caravan, vouwwagen, camper	67	3,3	21
jeugdherberg of andere groepsaccommodatie	64	3,0	21
Totaal	94	3,2	30

Tabel 30 Gemiddelde uitgaven per persoon per korte vakantie in Nederland, naar enkele vakantiekenmerken, 2003 (slot)

	Totaal	Gemiddelde vakantieduur	Gemiddelde uitgaven per persoon per dag
	<i>euro</i>	<i>dagen</i>	<i>euro</i>
Vervoermiddel			
Auto	93	3,2	30
Trein	130	3,1	44
Overige vervoermiddelen	73	3,1	24
Totaal	94	3,2	30
Organisatievorm			
Georganiseerde reizen w.v.	131	3,3	41
geboekt bij een reisbureau, bank, VVV e.d.	146	3,3	45
geboekt bij een boekingscentrale van een hotel- of bungalowketen	131	3,6	38
rechtstreeks geboekt bij een reisorganisatie	2)	2)	2)
Niet-georganiseerde reizen w.v.	79	3,1	26
logies rechtstreeks gereserveerd of niet vooraf geboekt	110	3,1	36
vaste standplaats, eigen onderkomen	30	3,2	10
Totaal	94	3,2	30
Seizoen			
Herfstperiode	118	3,2	37
Kerstperiode	116	3,1	39
Krokusperiode	115	3,3	36
Paasperiode	93	3,2	30
Voorseizoen	78	3,2	24
Hoogseizoen	81	3,1	27
Naseizoen	90	3,1	30
Totaal	94	3,2	30

¹⁾ Exclusief verblijf bij familie, vrienden of kennissen, tenzij deze de hele tijd of de meeste dagen afwezig waren.

²⁾ Op grond van een te gering aantal waarnemingen in het onderzoek is de uitkomst niet vermeld.

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Tabel 31 Gemiddelde uitgaven per persoon per korte vakantie in het buitenland, naar enkele vakantiekenmerken, 2003

	Totaal	Gemiddelde vakantieduur	Gemiddelde uitgaven per persoon per dag
	<i>euro</i>	<i>dagen</i>	<i>euro</i>
Land van bestemming			
België	132	3,2	41
Frankrijk	293	3,3	89
Duitsland	159	3,2	49
Overige landen	351	3,3	108
Totaal	211	3,3	65
Logiesvorm			
Woning van familie, vrienden of kennissen	137	3,2	42
Hotel	285	3,2	88
Overige logiesvormen	137	3,4	42
Totaal	211	3,3	65
Vervoermiddel			
Auto	162	3,3	51
Overige vervoermiddelen	323	3,3	97
Totaal	211	3,3	65
Organisatievorm			
Georganiseerde reizen	269	3,3	82
Niet-georganiseerde reizen	139	3,2	44
Totaal	211	3,3	65

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Aanhangsels

Aanhangsels

I. *Lijst van gehanteerde begrippen*

Participatie

Hiermee wordt uitgedrukt het aandeel van de bevolking (of een categorie daaruit) dat in de periode waarop de analyse betrekking heeft ten minste eenmaal een vakantie heeft doorgebracht.

Lange vakantie

Een verblijf buiten de eigen woning voor ontspanning of plezier met ten minste vier opeenvolgende overnachtingen. Het gaat daarbij zowel om binnen- als buitenlandse vakanties. Ook het logeren bij familie, vrienden of kennissen in het buitenland valt onder het begrip vakantie. Een verblijf bij familie, vrienden of kennissen in Nederland telt echter niet mee, tenzij de bewoners de hele tijd of de meeste dagen afwezig waren.

Korte vakantie

Verblijf buiten de eigen woning voor ontspanning of plezier met ten minste één en ten hoogste drie opeenvolgende overnachtingen. Het gaat daarbij zowel om binnen- als buitenlandse vakanties. Ook het logeren bij familie, vrienden of kennissen in het buitenland valt onder het begrip vakantie. Een verblijf bij familie, vrienden of kennissen in Nederland telt echter niet mee, tenzij de bewoners de hele tijd of de meeste dagen afwezig waren.

Vakantieduur

Deze omvat de totale duur in dagen van een vakantie, inclusief de dag van vertrek en terugkeer.

Seizoen

De indeling in seizoenen is als volgt:

Winterperiode:	herfstperiode:	1 oktober–29 november 2002
	kerstperiode:	30 november 2002–17 januari 2003
	krokusperiode:	18 januari–14 maart 2003
	paasperiode:	15 maart–25 april 2003
Zomerperiode:	voorseizoen:	26 april–27 juni 2003
	hoogseizoen:	28 juni–22 augustus 2003
	naseizoen:	23 augustus–30 september 2003

De dag waarop een vakantie begint is bepalend voor de toedeling aan een bepaald seizoen.

Vakantieganger

Een persoon die een lange of korte vakantie doorbrengt. Achter iedere vakantie staat één vakantieganger.

Bestemming

Het land waar men het grootste aantal overnachtingen heeft doorgebracht, wordt aangemerkt als het vakantieland.

Bij de binnenlandse vakanties is de bestemming met behulp van gemeentecodes vastgelegd. Bij de buitenlandse vakanties zijn alle landen op de wereld afzonderlijk gecodeerd en is binnen een aantal landen onderscheid gemaakt naar toeristengebied. Bij een gelijk aantal overnachtingen op meerdere plaatsen is die locatie genoteerd, welke het verst van de woonplaats van de respondent ligt.

Vakantie- en doorgangslanden

Bij buitenlandse bestemmingen is voor vakanties bepaald hoeveel overnachtingen er in ieder land zijn doorgebracht tijdens de heen- en terugreis en gedurende het verblijf in het vakantieland zelf. Overnachtingen tijdens het reizen (bijvoorbeeld op de boot of in de trein) zijn toegerekend aan het land met de eerstvolgende verblijfplaats.

Logiesvorm

Als er van meerdere logiesvormen gebruik is gemaakt, wordt die vorm genoteerd waarin de meeste nachten zijn doorgebracht.

Bij de seizoenrecreatieve logiesvormen zijn ondergebracht: een zomershuisje, vakantiebungalow, stacaravan, kajuitboot of volkstuihuisje in het bezit van het huishouden en een eigen tent, bungalowtent, tourcaravan, vouwcaravan of vouwwagen op een vaste seizoen- of jaarplaats. Alle andere overnachtingsgelegenheden zijn als toeristische logiesvorm aangemerkt.

Vervoermiddel

Er is uitsluitend gevraagd naar het vervoermiddel waarmee op de heenreis de langste afstand werd afgelegd.

Bij de indeling naar vervoermiddelen zijn in de categorie 'boot' ondergebracht: zeilboten, motorjachten en schepen voor zee- of riviercruises. Veerboten en ferry's zijn als een afzonderlijke categorie vermeld of bij de 'overige vervoermiddelen' ondergebracht.

Organisatievorm

Bij de vakanties is er sprake van een georganiseerde reis als logies en/of vervoer geboekt zijn bij een reisbureau, ANWB-kantoor, bank, warenhuis, postkantoor, VVV-kantoor, vakantieboekingscentrale van de VVV of een boekingscentrale van een hotel- of bungalowketen dan wel rechtstreeks bij een reisorganisatie (vervoersmaatschappij, accommodatieverschaffer of andere bemiddelende instantie). Tot de

niet-georganiseerde reizen behoren de vakanties waarbij het logies rechtstreeks bij de eigenaar of beheerder werd geboekt, men zonder iets te reserveren op pad ging dan wel op een vaste seizoen- of jaarplaats of in een eigen recreatief onderkomen verbleef.

Vakantie-uitgaven

Dit zijn de specifieke kosten die gemaakt zijn voor de vakantie zelf, dat wil zeggen reiskosten, verblijfkosten, uitgaven aan voeding en overige kosten die rechtstreeks verband houden met de vakantie, zoals verzekeringen, entrees, souvenirs, foto- en filmmateriaal. De uitgaven aan duurzame recreatiegoederen, zoals caravan, tent, boot, kampeeruitrusting en dergelijke zijn buiten beschouwing gelaten, omdat ze niet aan één vakantie kunnen worden toegerekend. Dit geldt ook voor de huur van een vaste stand- of ligplaats, die eveneens voor een onbekend aantal vakanties wordt benut.

Als een respondent de vakantie-uitgaven niet meer wist, is gevraagd om dit aan de hand van een gedetailleerde klassenindeling zo goed mogelijk te schatten. Achteraf is bij deze vakanties voor de berekening van de gemiddelde uitgaven uitgegaan van het klassenmidden van de aangegeven categorie.

Regionale indeling vakantiespreiding

Om een evenwichtige verdeling van de vakanties in de tijd te bewerkstelligen is een regeling voor de spreiding van de schoolvakanties vastgesteld. Vanaf het schooljaar 1999–2000 is daarbij uitgegaan van de volgende regionale indeling:

- Regio Noord: de provincies Groningen, Friesland, Drenthe, Overijssel, Flevoland en Noord-Holland;
- Regio Midden: de provincie Gelderland met uitzondering van een deel van het Gelders rivierengebied en de regio Arnhem–Nijmegen, en de provincies Utrecht en Zuid-Holland;
- Regio Zuid: een deel van het Gelders rivierengebied en de regio Arnhem–Nijmegen en de provincies Zeeland, Noord-Brabant en Limburg.

Afwijkend van dit schema zijn de gemeenten Hattem, Eemnes en Loosdrecht bij regio Noord en Zeewolde, Werkendam en Woudrichem bij regio Midden ingedeeld.

II. Doel en opzet van het ContinuVakantieOnderzoek

Doel van het onderzoek

Het ContinuVakantieOnderzoek (CVO) heeft tot doel om informatie te geven over de lange en korte vakanties van Nederlanders. Deze gegevens en de ontwikkelingen daarin kunnen door de overheid en het (toeristisch) bedrijfsleven worden gebruikt voor een cijfermatige onderbouwing van het te voeren beleid, dan wel planning op dit terrein.

Waarneming

Bij het ContinuVakantieOnderzoek 2002 zijn personen geïnterviewd via NIPO Capi@Home. Via hun eigen pc vulden zij in de maanden januari, april, juli en oktober elektronische vragenlijsten in over vakanties in de drie voorafgaande maanden. Om te voorkomen dat zij op dat moment vakanties vergeten op te geven, is eerder aan hen gevraagd om een aantal kerngegevens direct na afloop van iedere vakantie in een speciaal daarvoor ontworpen schema te noteren. De kans op een onderschatting van het werkelijk aantal doorgebrachte vakanties is daardoor zeer klein.

Steekproef

Het ContinuVakantieOnderzoek is gehouden onder een steekproef uit de in Nederland woonachtige bevolking met de Nederlandse nationaliteit met uitzondering van personen in institutionele huishoudens (bejaardenoorden, verpleeghuizen en dergelijke). Het CVO is een personensteekproef, waarbij iedereen binnen het steekproefkader NIPO Capi@Home een gelijke trekkingskans had. In 2003 hebben 6 567 personen uit verschillende huishoudens gerepsondeerd. Bij de steekproef-trekking is rekening gehouden met de verdeling naar een aantal demografische en sociaal-economische kenmerken. Zodoende werd getracht om voor het totaal een zo representatief mogelijke steekproef aan het eind van de waarnemingsperiode te bereiken.

Bij dit onderzoek trad echter in twee fasen non-respons op: eerst bij de aanvulling van de (bestaande) steekproef en daarna tijdens de periode van waarneming door tussentijdse uitval. De opbouw van de steekproef voor het CVO 2003 resulteerde in een bruto steekproefomvang van 9 386 personen. Aan het onderzoek werkten 6 567 personen aan alle kwartaalmetingen mee, zodat de tussentijdse non-respons 30% bedroeg.

Weging

Door een selectieve uitval week de steekproef aan het eind van het vakantiejaar in geringe mate af van de populatie. Om toch tot een representatieve steekproef te komen, zijn de uitkomsten in eerste instantie gewogen naar leeftijd, geslacht, woonregio, stedelijkheid van de woongemeente, opleiding en het bezit van duurzame recreatiegoederen. De basisgegevens voor deze procedure waren afkomstig uit de bevolkingsstatistieken van het CBS en de consumentenmonitor van het NIPO. Als

tweede stap van de wegingsprocedure zijn de uitkomsten van het CVO gecorrigeerd voor het pc-bezit. In het steekproefkader voor het CVO (NIPO Capi@Home) zijn namelijk uitsluitend personen opgenomen die via hun eigen pc meewerken aan allerlei vormen van onderzoek. Hierdoor ontstaat de mogelijkheid dat de steekproef in dit opzicht niet representatief is voor de Nederlandse bevolking. Een ijkingsonderzoek dat parallel aan het CVO is gehouden bij de Consumentenmonitor van het NIPO bevestigde dit vermoeden. In het ijkingsonderzoek zaten zowel personen uit een huishouden met als zonder pc. Om een overschatting van de participatie aan vakanties en het aantal vakanties te vermijden, is op basis van leeftijd en sociale klasse de wegingsfactor voor iedere respondent zodanig gecorrigeerd dat zo representatief mogelijke uitkomsten voor de gehele populatie van het CVO werden verkregen.

Vergelijkbaarheid

Een gevolg van de nieuwe opzet van het ContinuVakantieOnderzoek is dat de uitkomsten over het vakantiejaar 2002 strikt genomen niet goed vergelijkbaar zijn met die van voorgaande onderzoeken. Het verschil met voorgaande jaren wordt onder meer veroorzaakt door een gewijzigde vraagstelling en een ruimere vakantiedefinitie. Zo worden vanaf 2002 ook de vakanties bij familie, vrienden en kennissen in het buitenland meegeteld. Daarnaast is ten opzichte van de vorige opzet de begindatum van het vakantiejaar twee maanden naar voren gehaald. De verslagjaren beginnen daardoor op 1 oktober.

Door wijzigingen in de vragenlijst is ook de indeling van enkele kenmerken van de vakanties en vakantiegangers aangepast. Door een andere classificatie zijn met name een aantal categorieën bij de logiesvorm, organisatievorm, leeftijd, sociale groep en het huishoudinkomen niet meer te vergelijken met die van voorgaande vakantie-onderzoeken.

Een ander punt van verschil is de methode van waarneming. Zoals eerder vermeld wordt bij het vernieuwde CVO gebruik gemaakt van Capi@Home. De vragenlijsten worden daarbij via een eigen pc ingevuld en via een modem naar het NIPO verzonden. Bij het vorige CVO vond de waarneming via een schriftelijke enquête plaats.

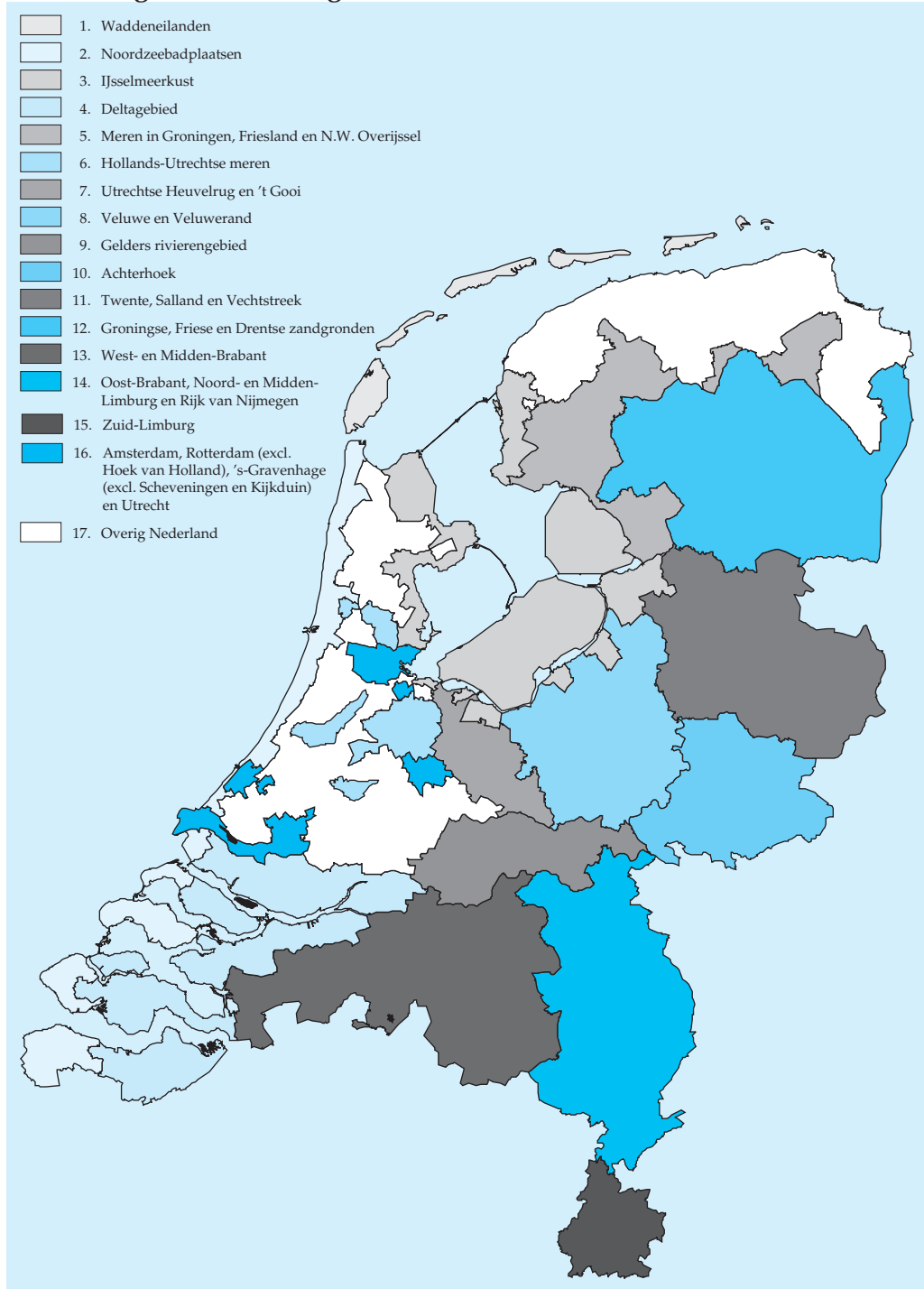
Betrouwbaarheid

Het ContinuVakantieOnderzoek wordt jaarlijks gehouden onder een representatieve steekproef van netto circa 6 000 personen. Ten opzichte van voorgaande CVO's voor 2002 betekent dit bijna een verdubbeling, waardoor de betrouwbaarheid in gunstige zin is beïnvloed. Bij de interpretatie van de uitkomsten moet men er echter rekening mee houden dat een steekproef niet altijd exacte uitkomsten oplevert, maar dat er statistische marges rond die uitkomsten zijn. De grootte daarvan is mede afhankelijk van het aantal personen of vakanties in de onderscheiden categorieën waar de uitkomsten betrekking op hebben.

Ook kunnen specifieke vakantiepatronen bij sommige respondenten hun stempel drukken op de betrouwbaarheid. Voor het onderwerp van deze publicatie is immers geen steekproef uit alle door Nederlanders doorgebrachte vakanties getrokken, maar een personensteekproef uit de database Capi@Home. Daarbij verstrekten aselect getrokken personen informatie over hun vakantiegedrag. Wanneer een respondent nu bijvoorbeeld in de weekenden zeer vaak naar zijn stacaravan gaat, kan dat het aantal korte vakanties in de categorieën waartoe deze respondent behoort aanzienlijk beïnvloeden. In een aantal gevallen doet dit ‘clustereffect’ eerder afbreuk aan de uitkomsten dan dat het bijdraagt aan een grotere betrouwbaarheid.

Bij korte vakanties is de kans op clustereffecten groter dan bij lange vakanties. Om die reden zijn in hoofdstuk 3 bij de tabellen over korte vakanties minder uitsplitsingen gemaakt dan bij die over lange vakanties. Met andere woorden: er zijn bij de korte vakanties hogere eisen aan het aantal waarnemingen gesteld dan bij die van de lange vakanties. In het algemeen geldt echter dat de betrouwbaarheid van de uitkomsten gunstig wordt beïnvloed naarmate ze op meer waarnemingen (van verschillende respondenten) berusten, hetgeen in de staten en tabellen tot uitdrukking komt in hogere absolute aantallen.

III. Cartogram Toeristengebieden in Nederland, 2003

III. Toeristengebieden in Nederland, gemeentelijke indeling op 1 januari 2002

<p>1. Waddeneilanden
Ameland
Schiermonnikoog
Terschelling
Texel
Vlieland</p>	<p>Zeewolde
Zwartewaterland</p>	<p>Alkemade
Breukelen
Jacobswoude
Landsmeer
Loenen
Maarssen
Nieuwkoop
Oostzaan
Reeuwijk
De Ronde Venen
Uitgeest
Warmond
Wormerland
Wijdmeren</p>
<p>2. Noordzeepadplaatsen
Bergen
Beverwijk
Bloemendaal
Castricum
Goedereede
's-Gravenzande
Heemskerk
Den Helder
Hoek van Holland
Katwijk
Kijkduin
Monster
Noordwijk
Noordwijkerhout
Oostburg
Scheveningen
Schouwen-Duiveland
Sluis-Aardenburg
Veere
Velsen
Vlissingen
Wassenaar
Westvoorne
Zandvoort
Zijpe</p>	<p>4. Deltagebied
Albrandswaard
Axel
Barendrecht
Bernisse
Binnenmaas
Borsele
Brielle
Cromstrijen
Dirksland
Dordrecht
Drimmelen
Goes
's-Gravendeel
Heerjansdam
Hellevoetsluis
Hontenisse
Hulst
Kapelle
Korendijk
Middelburg
Middelharnis
Moerdijk
Noord-Beveland
Oostflakkee
Oud-Beijerland
Papendrecht
Reimerswaal
Rozenburg
Sas van Gent
Sliedrecht
Spijkenisse
Steenbergen
Strijen
Terneuzen
Tholen
Werkendam
Woudrichem
Zwijndrecht</p>	<p>7. Utrechtse Heuvelrug en 't Gooi
Amerongen
Amersfoort
Baarn
De Bilt
Blaricum
Bussum
Doorn
Driebergen-Rijsenburg
Hilversum
Laren
Leersum
Leusden
Maarn
Naarden
Renswoude
Rhenen
Soest
Veenendaal
Woudenberg
Zeist</p>
<p>3. IJsselmeerkust
Almere
Andijk
Bunschoten
Dronten
Edam-Volendam
Eemnes
Elburg
Enkhuizen
Harderwijk
Hoorn
Huizen
Kampen
Lelystad
Medemblik
Muiden
Noordoostpolder
Nijefurd
Stede Broec
Urk
Venhuizen
Waterland
Wervershoof
Wester-Koggenland
Wieringen
Wieringermeer
Wûnseradiel
Zeevang</p>	<p>5. Meren in Groningen, Friesland en Noordwest-Overijssel
Boarnsterhim
Gaasterlân-Sleat
Haren
Hoogezand-Sappemeer
Leek
Lemsterland
Skarsterlân
Slochteren
Smallerland
Sneek
Steenwijk
Tytsjerksteradiel
Wymbritseradiel</p>	<p>8. Veluwe en Veluwerand
Apeldoorn
Arnhem
Barneveld
Brummen
Ede
Epe
Ermelo
Hattem
Heerde
Nunspeet
Nijkerk
Oldebroek
Putten
Renkum
Rheden
Rozendaal
Scherpenzeel
Voorst
Wageningen</p>
<p>6. Hollands-Utrechtse meren
Aalsmeer
Abcoude</p>	<p>9. Gelders rivierengebied
Bemmel
Beuningen
Buren</p>	

- Culemborg
Druuten
Geldermalsen
Kesteren
Lingewaal
Maasdriel
Neerijnen
Overbetuwe
Tiel
West Maas en Waal
Wijchen
Zaltbommel
- 10. Achterhoek**
Aalten
Angerlo
Bergh
Borculo
Didam
Dinxperlo
Doesburg
Doetinchem
Duiven
Eibergen
Gendringen
Gorssel
Groenlo
Hengelo Gld.
Hummelo en Keppel
Lichtenvoorde
Lochem
Neede
Ruurlo
Rijnwaarden
Steenderen
Vorden
Warnsveld
Wehl
Westervoort
Winterswijk
Wisch
Zelhem
Zevenaar
Zutphen
- 11. Twente, Salland en Vechtstreek**
Almelo
Bathmen
Borne
Dalftsen
Denekamp
Deventer
Enschede
Haaksbergen
Hardenberg
Hellendoorn
Hengelo O.
Hof van Twente
Losser
Oldenzaal
Olst
Ommen
Raalte
Rijssen
- Staphorst
Tubbergen
Vriezenveen
Wierden
Zwolle
- 12. Groningse, Friese en Drentse zandgronden**
Aa en Hunze
Assen
Bellingwedde
Borger-Odoorn
Coevorden
Emmen
Heerenveen
Hoogeveen
Meppel
Midden-Drenthe
Noordenveld
Ooststellingwerf
Opsterland
Tynaarlo
Vlagtwedde
Westerveld
Weststellingwerf
De Wolden
- 13. West- en Midden-Brabant**
Aalburg
Alphen-Chaam
Baarle-Nassau
Bergen op Zoom
Bergeijk
Bernheze
Best
Bladel
Boxtel
Breda
Dongen
Eersel
Eindhoven
Etten-Leur
Geertruidenberg
Geldrop
Gilze en Rijen
Goirle
Haaren
Halderberge
Heeze-Leende
's-Hertogenbosch
Heusden
Hilvarenbeek
Lith
Loon op Zand
Maasdonk
Mierlo
Nuenen c.a.
Oirschot
Oisterwijk
Oosterhout
Reusel-De Mierden
Roosendaal
Rucphen
Schijndel
- Sint-Michielsgestel
Sint-Oedenrode
Son en Breugel
Tilburg
Valkenswaard
Veghel
Veldhoven
Vught
Waalre
Waalwijk
Woensdrecht
Zundert
- 14. Oost-Brabant, Noord- en Midden-Limburg en Rijk van Nijmegen**
Ambt Montfort
Arcen en Velden
Asten
Beesel
Bergen
Boekel
Boxmeer
Cranendonk
Cuijk
Deurne
Echt
Gemert-Bakel
Gennep
Grave
Groesbeek
Haalen
Heel
Helden
Helmond
Heumen
Heythuysen
Horst aan de Maas
Hunsel
Kessel
Laarbeek
Landerd
Maasbracht
Maasbree
Meerlo-Wanssum
Meijel
Mill en Sint-Hubert
Millingen aan de Rijn
Mook en Middelaar
Nederweert
Nijmegen
Oss
Ravenstein
Roerdalen
Roermond
Roggel en Neer
Sevenum
Sint Anthonis
Someren
Swalmen
Thorn
Ubbergen
Uden
Venlo

- Venray
- Weert
- 15. Zuid-Limburg**
 - Beek
 - Brunssum
 - Eijsden
 - Gulpen-Wittem
 - Heerlen
 - Kerkrade
 - Landgraaf
 - Maastricht
 - Margraten
 - Meerssen
 - Nuth
 - Onderbanken
 - Schinnen
 - Simpelveld
 - Sittard-Geleen
- Stein
- Susteren
- Vaals
- Valkenburg aan de Geul
- Voerendaal
- 16. Amsterdam**
 - Rotterdam**
(excl. Hoek van Holland)
 - 's-Gravenhage**
(excl. Scheveningen
en Kijkduin)
 - Utrecht**
- 17. Overig Nederland**
(rest Nederlandse
gemeenten)

IV. Handleiding voor gebruikers van StatLine

StatLine is de elektronische databank van het CBS, die u gratis via internet kunt raadplegen. Deze databank bevat statistische informatie over vele maatschappelijke en economische onderwerpen in de vorm van tabellen en grafieken. Achter in deze publicatie zijn de titels vermeld van de publicaties die over het CVO in StatLine zijn opgenomen.

De meest efficiënte manier om cijfers over vakanties van Nederlanders in StatLine te vinden, is als volgt. Ga naar de internet-site <http://statline.cbs.nl> en klik 'Selecteren' aan. U krijgt dan de 'StatLine Webselector' op uw scherm. Door achtereenvolgens op het 'plusje' voor de mappen 'Mens en maatschappij', 'Recreatie en sport', 'Recreatie' en 'Vakanties' te klikken, komt u bij de publicaties met gegevens uit het CVO terecht. Als u de gewenste publicatie aanklikt, verschijnen in het rechterdeel van de 'Webselector' enkele tabbladen met onderwerpen, jaartallen en andere selectiemogelijkheden waaruit u telkens een keuze kunt maken om uw eigen tabel samen te stellen. Vervolgens drukt u op de knop 'Gegevens tonen'. U krijgt dan de gekozen tabel op het scherm te zien. Deze kunt u afdrukken of opslaan op schijf. Door naast de tabel op het pictogram met de diskette (tabel bewaren) te klikken, kunt u aangeven of u de gegevens in Excel of een ander formaat op wilt slaan.

Een andere mogelijkheid om gegevens over vakanties van Nederlanders in StatLine te vinden, is het zoeken op trefwoorden. Ruim 200 trefwoorden verwijzen naar één of meer publicaties met gegevens uit het CVO. Nadat u een trefwoord heeft ingevuld, drukt u op de knop 'Zoeken'. Bij de gevonden publicatie(s) kunt u vervolgens op de hierboven beschreven wijze zelf tabellen samenstellen. Voor een standaardtabel met enkele kerncijfers is het voldoende om de titel van desbetreffende publicatie aan te klikken.

Voor nadere informatie en vragen over het gebruik van StatLine kunt u telefonisch contact opnemen met de Infoservice van het CBS via het nummer 0900 0227 (€ 0,50 per minuut). Ook is het mogelijk om informatie op te vragen via e-mail: infoservice@cbs.nl.

Index

Index

Trefwoorden	Staten	Figuren	Tabellen
Bestemming			
Nederland–buitenland	2–4, 24	2–5	1, 2
provincie	8, 9		7, 8, 13, 15, 27, 30
toeristengebied	6, 7		3–6, 13, 15, 27, 30
land van bestemming	5, 10, 11	1	9–11, 17, 19, 28, 31
Doorgangsland	5		
Korte vakantie			
in Nederland	2, 3, 7, 9, 13, 17, 21	2	2, 5, 6, 8, 14, 15, 22
in het buitenland	2, 3, 11, 15, 19, 23	2	2, 11
Lange vakantie			
in Nederland	2, 3, 6, 8, 12, 16, 20	2,5	1, 3, 4, 7, 12, 13, 18, 20, 21
in het buitenland	2, 3, 10, 14, 18, 22	1,2,5	1, 9, 10, 16–19, 23, 24
Logiesvorm	12–15	2	4, 6–8, 10–17, 19, 21, 22, 24, 27, 28, 30, 31
Organisatievorm	20–23		4, 6–8, 10, 11, 20–24, 27, 28, 30, 31
Overnachtingen	4, 5		
Participatie aan			
korte vakanties	1		2
lange vakantie	1		1
Reisgezelschap			13, 15, 17
Seizoen	2–4, 24	1	4, 6–8, 10, 11, 13, 15, 17, 19, 21, 22, 24, 27, 28, 30
Sociaal-economische kenmerken			1–3, 5, 9, 12, 14, 16, 18, 20, 23, 25, 26, 29
Uitgaven	24–26	5	26–31
Vakantieduur	3		4, 7, 10, 26–31
Vakantiespreiding		3,4	25
Vervoermiddel	16–19		4, 6–8, 10, 11, 13, 15, 17–19, 21, 22, 24, 27, 28, 30, 31
Wintersport	2		

Enkele aanverwante publicaties

Enkele aanverwante publicaties

Continu Vakantie Onderzoek

Publicaties op StatLine met gegevens over 2002

Tijdreeks vanaf 1969:

Historie lange vakanties

Tijdreeksen vanaf 1990:

Vakanties; kerncijfers CVO

Deelname aan vakanties

Vakanties naar vakantiekenmerken

Vakanties naar bestemming

Wintersportvakanties

Tijdreeksen vanaf 2000:

Deelname vakanties; achtergrondkenmerken

Nederland kort; achtergrondkenmerken

Nederland lang; achtergrondkenmerken

Buitenland kort; achtergrondkenmerken

Buitenland lang; achtergrondkenmerken

Nederland kort; vakantiekenmerken

Nederland lang; vakantiekenmerken

Buitenland kort; vakantiekenmerken

Buitenland lang; vakantiekenmerken

Vakantiespreiding; achtergrondkenmerken

Vakantiespreiding naar bestemming

Papieren tabellensets

Nederlanders op wintersport 2002

Vakanties van ouderen 1997/1999

Vakanties van jongeren 1997/1999

Artikelen in het CBS-magazine Index

'Stedelingen vakantiegeangere bij uitstek' in het themanummer 'Toerisme en recreatie' (2002, nr. 9)

'Suisend door de sneeuw' in het themanummer 'Toerisme en recreatie' (2002, nr. 9)

'Een rondje Middellandse Zee' in het themanummer 'Toerisme en recreatie' (2002, nr. 9)

'Toeristen met ervaring' in het themanummer 'Ouderen' (2001, nr. 5)

'Jongerenvakantie mag wat kosten' in het themanummer 'Vrijtijdsbesteding' (2000, nr. 9)

Toerisme en recreatie algemeen

Toerisme en recreatie in cijfers 2003

Logiesaccommodaties

Toerisme in Nederland. Het gebruik van logiesaccommodaties 2002

Inkomend toerisme

Buitenlandse toeristen in Nederland 1999 (te bestellen bij Toerisme Recreatie Nederland in Leidschendam)

Dagrecreatie

Gegevens uit het 'Onderzoek Dagrecreatie 2001/'02' zijn opgenomen in het 'Trendrapport toerisme, recreatie en vrije tijd 2002-2003' (te bestellen bij het NRIT in Breda).

De publicaties kunnen besteld worden bij de bestelservice van het CBS te Heerlen, Postbus 4481, 6401 CZ Heerlen, fax (045) 570 62 68 of e-mail verkoop@cbs.nl.

Alle publicaties zijn ter inzage of kunnen in bruikleen worden verkregen bij de bibliotheek van ons Bureau in beide vestigingen. Tevens kunnen daar publicaties tegen contante betaling worden gekocht.